

[digi]

**SUUR
VÖRDLUS:**
millisele
kettale teha
varukoopiaid?

iPod Touch vs teised

MP3-MÄNGIJA NÄITAVAD FILMI

Järele proovitud ja hinnatud:

- Seagate'i ja Samsungi 1 TB kõvakettad
- SpeedLink'i uus mängurihiir
- HP eridisainiga sülearvuti ja suur hulk muid vidinaid

UUS KURSUS:
kuidas kasutada
pildistamisel
välku, 1. osa

Miks küsib Lenovo
sülearvuti eest
75 000 krooni?

Kuidas oma
muusikat üle
interneti kuulata?

Katsetame Sony
peegelkaamerat

9 771 736 26901 6

Naisteleht

ja

Santa Maria

esitlevad:

Eelmise aasta populaarseima retseptiraamatu 2. osa!

Ilus kingitus!
Sel aastal
kõvakaanelisena

Retseptiraamat maksab tellides 89 kr (sisaldab raamatut ja postikulu).
Tellimiseks helista 660 9797 või saada e-kiri levi@presshouse.ee

50 >
Võta lemmikfilm
õue kaasa
Testis neli videot näitavat
MP3-mängijat

VÄRSKE KRAAM

- 7 > Kaaneplaat**
Kaks kurja meest
- 9 > Turistina kosmosesse**
Varu 200 000 dollarit
- 10 > Apple võistleb sulgkaalus**
Kas MacBook Air võidab südameid?
- 12 > K20D, hiline piduline**
Kaks lehekülge kaamerauudiseid, vau
- 14 > TOP**
Uus rubriik juba teist korda
- 22 > Arvamus**
Täitsa uus ja teistmoodi!
- 25 > Persoon**
Raivo vaatab meile ülevalt alla

JÄRELE PROOVITUD

- 26 > Sony α700**
Värise, Canon. Värise, Nikon

- 30 > Logitech G51**
Logitech taas kõlamaailmas
- 32 > Lenovo Thinkpad Reserve Edition**
Nahk üle kõrvade
- 34 > Seagate Barracuda 7200.11 ES**
Teraste kõvaketaste rünnak jätkub
- 36 > ML N510**
Teine katse
- 37 > Speedlink Styx (SL-6395-SRD)**
Hiireõõja uustulnuk
- 38 > HP Pavilion DV2699EO**
Edevus pole patt
- 40 > ML 540**
Esimene uue südamega arvuti Eestis
- 41 > Logitechi sülearvutialus Alto Connect**
Hea rühi saladus
- 41 > Silverstone EB01**
Imeline muusikakast 1000 krooniga

30 >
Logitech G51

66 >

Kuidas kasutada välklampi?

[digi] uue fototeemalise koolituse esimene osa

TESTID

- 42 > Muretu elu algab siit**
Kõige parem mõte on arhiveerida oma faile kõvakettale. Millisele, ütleb [digi]
- 50 > Jäta MP3, uus trend on film**
Testime nelja MP3-mängijat

KUIDAS

- 56 > ... arvutit rämpsust puhastada?**
Henrik nakatas, Sven puhastas
- 58 > ... mängida vanu arvutimänge?**
Nostalgiapisar silmanurgas
- 60 > ... ühendada arvutit ja LG mobiiltelefoni?**
Sest seda sa ju oled oodanud
- 62 > ... kasutada välklampi?**
Lõpp pimedusele!
- 66 > ... oma muusikale üle võrgu ligi pääseda?**
Keeruline, aga väga tark lugu

PLAY

- 70 > BlackSite**
Tagasi salabaasi
- 73 > Need for Speed: ProStreet**
Kiired ja vigased
- 74 > John Woo Presents Stranglehold**
Staaride märul
- 76 > Guild Wars: Eye of the North**
Gildi sõjad koobastes
- 77 > [2]: Teise maailmasõja FPSid PSP-I**
Taas PSPga natse kimbutamas
- 78 > [2]: lastemängud pingviinimultikatest**
Pingviinid ujuvad ja tantsivad
- 79 > A. Christie: Evil Under The Sun**
Ikka ei õnnestunud!
- 80 > Uued tulijad**
Larry lubab taas meid külastada
- 81 > Kogub hoogu**
Tabelid on surematud

TAGUMINE OTS

- 82 > Ostujuht**
Samsungite ülemvõim lõppes
- 84 > Digidoktor**
Uuendage oma Windowsi!
- 86 > Kuulame vaatame**
Võib-olla viimast korda
- 88 > Saabunud post**
Keegi võidab auhinna
- 82 > Kaanetüdruk Kersti**
Mitu trenni Kersti päevas teeb?

**Telli
nüüd!**

Üle 300 lehekülje!

ASENDAMATU ABIMEES ERAMUEHITAJALE JA KODUREMONTIJALE

- ▶ põhjalik ülevaade oma kodu rajamise kõigist etappidest;
- ▶ praktilised nõuanded ja rohkelt selgitavaid jooniseid;
- ▶ eraldi käsitletud korteri ja vana maja remondiga seonduvat problemaatikat;
- ▶ abiks nii algajale kui kogunud meistrimehel.

EHITAJA

EHITAJA KÄSIRAAMAT 2007

Ehitaja käsiraamat maksab tellides **179 kr** (hind jaemüügis 199 kr).
Tellimiseks helista 660 9797 või saada e-kiri levi@presshouse.ee

Jälle uuendused

• Me olemegi lubadustest kinni pidanud, näete nüüd. Lisaks sellele, et alustasime eelmises numbris kujunduslike ja sisuliste uuendustega, jätkuvad need praeguses numbris. Täpselt nii, nagu ma eelmisel kuul lubasin.

Suurimaks muudatuseks on sel kuul uue arvamuskülje tekkimine ning vanade pikade kolumnide kadumine. Natuke on sellest isegi kahju, sest kuigi need nägid paljude arvates igavad välja, hoidsin mina neist küünite-hammastega kinni, sest minu arvates kirjutasid seal head inimesed olulistel teemadel. Aga aitab küll, kaua võib.

Seetõttu julgesimegi arvamuskülje radikaalselt ümber teha. Esimest korda leiata meie ajakirjast nüüd koomiksi, milleks on rootslaste joonistatud «Little Gamers». Meie arvates täitsa lõbus. Kolumn koos heade autoritega ei ole kuhugi kadunud, küll aga umbes poole võrra lühenenud ning loodetavasti lihtsamini loetav.

Teiseks panime ise tähele ja saime ka teie kriitikast aru, et «Järele proovitud» rubriik nägi uue kujundusega lahjavõitu välja. Mõtlesime veidi ja tegime paremaks. Kirjutage, kas see on piisavalt hea.

✉ HENRIK ROONEMAA, PEATOIMETAJA

Tegime eelmisel kuul debüteerinud uuendused enda arvates paremaks. Kuidas teile tundub?

[MÄNGUMÄNG]

Eelmisel korral küsisime, mitu mänguteemalist klaviatuuri Limited Edition Zboard on Ideazon teinud.

Õige vastus on 20. Tihti pakutud 9 on vaid Euroopasse jõudnud komplektide arv. Vihje: kammige teinekord kodulehti hoolikamalt.

Ideazoni hiire Reaper uus omanik on:

• Kaupo Vana

Mängude plakatid:

- Mart Joalaid
- Kristo Ränk
- Erko Salo
- Marko Kallaspoolik
- Marek Segasaar
- Delman Liik
- Kristjan Kalve
- Andreas Otsla
- Lauri Kiissel
- Andreas Virkus

Auhinnad saab kätte meie toimetusest Liimi 1, Tallinn.

[digi]

- Aadress: Liimi 1, 10621 Tallinn
- tel 661 6186 • faks 661 6185
- e-post digi@presshouse.ee

Toimetus

Peatoimetaja
Henrik Roonemaa
henrik.roonemaa@presshouse.ee

Toimetajad
Sven Vahar
sven.vahar@presshouse.ee

Leho Lahtvee
leho.lahtvee@presshouse.ee

Kujundaja
Holger Vaga
holger@presshouse.ee

Keeletoimetaja
Piret Reidla
piret.reidla@presshouse.ee

Tellimine

- telefonil 660 9797
- e-posti aadressil levi@presshouse.ee
- veebis aadressil http://www.telli.ee

telli.ee

HEAD AJAKIRJAD
HEA HINNAGA

Aastatellimus 399 krooni.
Otsekorraldus 33 krooni kuus.

Reklaam

Raimo Kõrts
tel 661 6186
raimo.korts@presshouse.ee

Fotod tootjatelt, kui ei ole märgitud teisiti.

Väljaandja **Presshouse OÜ**
Trükk **Unipress**

© Presshouse OÜ

Digis avaldatud tekstide ja fotode avaldamine ükskõik millisel viisil on keelatud ilma väljaandja eelneva kirjaliku loata. Kõik õigused on kaitstud.

www.digi.ee

Foto: **Egert Kamenik**
Modell: **Kersti**
Meik ja stiil: **Lana**
Riided: **Tallinna Kaubamaja**

Kane & Lynch: Dead Men

• «Kane & Lynch» oli eelmise aasta üks kõmulisemaid mänge ja mitte selle pärast, et see oleks olnud midagi seninägematut või oma vägivaldsusega kedagi väga pahanud, vaid sellepärast, et sellega seotud skandaal andis suure löögi mängusaidile Gamespot. Nimelt vallandas Gamespot ühe kauaaegse mängutestija, tuues põhjuseks tema kehvalt tehtud ülevaate just sellest mängust. Kuna aga samal ajal oli kogu Gamespot ehitud «Kane & Lynchi» reklaamidega, arvasid fännid, et mehe vallandamise tegelik põhjus oli mängule antud kehvast hinnest, ja kuulutasid välja Gamespoti vastase boikoti.

Oli, kuidas oli, aga «Kane & Lynchi» demo võtab sel kuul enda alla enamuse meie kaaneplaadi ruumist. Sul avaneb võimalus murda kuritegeliku grupiga läbi katuse sisse suurde büroohoonesse ning siis, automaatselt käes, see kõigist vaenlastest puhtaks lüüa ja esiuks kaudu läbi politseihoovide välja murda. Ära ainult

unusta, et surm saabub selles mängus kergelt ning sa pole mingi Duke Nukem, et võid läbi kuulirahe vaenlaste keskele joosta. Seinad ja mööbel on su sõbrad ning nurga tagant tuleb välja piiluda väga ettevaatlikult.

Meil oli ühes arvutis Windows Vista NVIDIA graafikakaardiga demo jooksumisel palju probleeme, samas töötas see teises väga hästi. Kui «Kane & Lynch» kokku jookseb, proovi kaardi draivereid uuendada.

NÕUDMISED ARVUTILE

Protsessor: Pentium 3,2 GHz

või Athlon XP 2000+

Operatsioonisüsteem: Windows XP või Vista

Mälu: 1 GB

Videokaart: DirectX 9.0c ühilduv, 128 MB mälu, Vertex Shader 3.0 ja Pixel Shader 3 toega

Vaba ruumi kõvakettal: 2 GB

Spybot: Search & Destroy

• See kurivaraemaldaja on [digi] kaaneplaatidelt mitmel korral minevikus läbi käinud, aga nüüd saatis Search & Destroy meeskond meile kirja, et kas me oleksime nii lahedad ja paneksime selle oma järgmisele kaaneplaadile. Spybot on hea programm, nii et rõõmuga paneme ja sina peaksid rõõmuga kasutama.

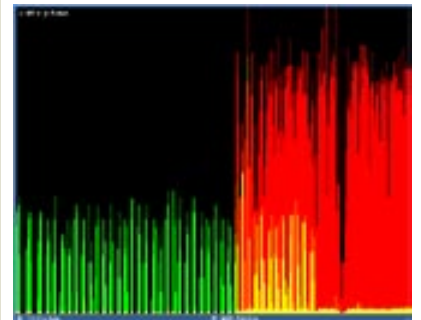

Sony α700 testipildid

• Kristjan proovis jaanuaris Sony α700 peegelkaamerat. Nagu kombeks, panime mõned tema tehtud pildid sulle vaatamiseks plaadile kaasa. Nüüd saad võrrelda oma kaamerast tulnud piltidega, kas on rohkem detaili või vähem müra.

System Stability Tester

• Stabiilsusteste on ka väga keerukaid, ent kõige lihtsam on protsessorile tükiks ajaks koormust anda ja vaadata, mis saab. Näiteks kas kuumeneb arvuti üle või mitte, kui valjult hakkab ventilaator undama ja kas pärast koormustesti lõppu on arvuti veel hinges. See väike programm arvutab pii komakohti ja sina saad teada, kui stabiilne su masin on.

Cyber Bandwith Monitor

• Sulle tundub, et internetiühendus on kahtlaselt aeglaseks jäänud? Sa kahtlustad, et mõni programm või kurivara käib sinu teadmata internetis? Installe see väike võrguliikluse monitor ja jälgi, kui tihedasti ja kui kiiresti su arvuti internetist midagi alla või sinna midagi üles laeb.

PARIM HIND EESTIS!

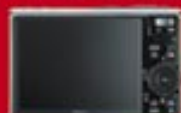
ego | järelmaks

At the heart of the image

**Just praegu on õige aeg
kaamera ostmiseks!**
Sellist pakkumist ei ole ammu nähtud!

Digikaamera Nikon
COOLPIX S50

- Suur 3" LCD peegeldumisvastase kattega ekraan
- 7.2MP resolutsioon
- 3x optiline zoom ja optiline pildistabiilisaator selgemate piltide saamiseks
- Salvestab ka videot koos heliga
- Rohkelt nutikaid lisavõimalusi
- Stiilne, taskusuurune, täismetallist korpus
- Kaal vaid 125g

TASUTA!
Nikon
COOL SCHOOL

www.nikonschool.eu

KINGITUSEKS
fotokoolitus Nikon COOLschool
väärtuses 899,-!
Koolituse lisainfo www.nikonschool.eu

1990.-

Tavahind 3990.-

**HIND
POOLEKS!**

SAADAVAL AINULT K-ARVUTISALONGIS!

Digitaalne peegelkaamera
Nikon D40
+DX 18-55Gmm objektiiv

- Ergonoomiline ja kompakne disain tõelise Nikori tunnetusega
- Professionaalne särimõõtmis- ja pilditöötlusmotor tagab erakordse pildikvaliteedi (isegi rasketes valgusoludes)
- Eriti sobilik kasutajalides

Kaamera, mis sai talle oma
suurpärasele HINNA / KVALITEEDILE
suhtele DIWA
AWARDS

TASUTA!
Nikon
SCHOOL BASIC

KINGITUSEKS fotokoolitus Nikon Dschool
väärtuses 1095,-!
Koolituse lisainfo www.nikonschool.eu

KINGITUSEKS KAAMERA OSTJALE
CF-EUC3 CRUMPLER - NIKON
SELJAKOTT VÄÄRTUSES 1750.-

7890.-

Tavahind 9990.-

Kulmakse 394,- Sisemakse 0%, 24 kuud

**SÄÄSTA
2100.-!**

Kul ostad K-Arvutisalongist tootud järelmaksuga vähemalt 9990,- krooni teid saad Kingituseks kingikazardi, mis annab õiguse (üksik sobimiseks 4 tundi Meriton Grand Hotel Tallinn kohale inimesele. Kingikazardi väärtus on 2650,- krooni. Kingikazardi sisaldab majutus kahela inimesele luksuslikas executive klassi toas, rikalikku buffet hommikusööki ja sauna kasutamist. Täpsem info kampaania kohta www.k-arvutisalong.ee

Telli sooduspakkumisi nüüd uuest K-Arvutisalongi e-poest!
<http://epood.k-arvutisalong.ee>

K - Arvutisalong®
www.k-arvutisalong.ee

Tallinn: Gonsiori tn 14, tel 9913080, E-R 10-18. Rocca al Mare Kaubanduskeskus (Paldiski mnt 102), tel 9699117, E-P 10-21. Kristiine Kaubanduskeskus (Endla 45), tel 6660691, E-P 10-21. Sõpruskeskus 2370238, tel 6654305, E-R 10-18, L 10-15. Kaubanduskeskus Mustikas (Tammsaare tee 116), tel 6579839, E-P 10-21. Torupilli Selver (Vesivälja 37), tel 6756822, E-P 10-21. Ülemiste Kaubanduskeskus (Suur-Sõjamee 4), tel 6034704, E-P 10-21. Sikkupilli Kaubanduskeskus (Tartu mnt 57), tel 6332949, E-P 10-21. Järve Kaubanduskeskus (Pihnu mnt 234/236), tel 1403369, E-P 10-21. Mustamäe tee 64a, tel 5556758, E-R 10-20, L 10-18. Mustakivi Prisma (Mustakivitee 17), tel 6340016, E-P 10-21. Narva: Kaubanduskeskus Fama (Tallinna mnt 19C), tel 3569426, E-P 9-20. Jõhvi: Kaubanduskeskus Tsentraal (Kesk-väike 4), tel 3370251, E-R 10-19, L 10-18. Rakvere: Ekspresspunkt (Koidula 5), tel 3277242, E-R 09-18, L 10-15. Maardu: Nurga 3, tel 6060096, E-R 10-20, L 10-19. Rapla: Tallinna mnt 50A, tel 4737054, E-P 9-20. Tartu: Kivlinna Kaubanduskeskus (Jämea 173), tel 6968150, E-P 10-21. Lõunakeskus (Ringtee 75), tel 7315541, E-P 10-21. Raatuse Kaubamaja (Rauatuse 20), tel 7402751, 7402759, E-P 10-21. Kaubanduskeskus Endem (Koidula 1c), tel 7402521, E-P 10-21, tel 4336073, E-P 9-20. Mäeämma Selver (Roa mnt 20), tel 4349877, E-P 10-20. Valga: Valga Selver (Roa 5), tel 7366434, E-R 10-18, L 10-18. Võru: Kooli 2, tel 7826025, E-P 9-20. Pärnu: Kaubamajas (Pärnu 510), tel 4459334, E-P 10-21. Kuressaare: Saare Selver (Tallinna mnt 57), tel 4695460, E-P 10-21. www.k-arvutisalong.ee. Telli fotod interneti teel: foto.k-arvutisalong.ee

Pakkumine kehtib kuni kaupja jätkub. Kõik pildid on illustratiivsed. K-Arvutisalong jätab endale õiguse kõiki hindu muuta.

värskke kraam

> Kaks lehte kaameraudiseid **LK 12** > Eelmisel korral alustanud rubriik «Top» ründab jälle! **LK 14** > Kolumnid on kadunud, vaata arvamuskülge **LK 22** > Raivo lendab kosmosesse **LK 24**

Turistina kosmosesse

• Maailma esimene kosmoseturismifirma tegi ukсед lahti ning juba üsna varsti võib pea igaüks meist broneerida pileti ja lennata tähtede poole. Marsile veel suusatama sõita ei saa, kuigi asjaga tegeletakse. Esimese pakkumise hulka kuulub aga üle nelja minuti kaaluta olekut, mis võib ka päris lõbus olla.

Reis Virgin Galacticu kosmoselaevaga võtab Maa pealt

startides aega kaks ja pool tundi. Selle ajaga jõutakse 100 kilomeetri kõrgusele ehk suborbitaalsele kõrgusele. Päris orbiidile kosmoseturistidel asja veel pole, aga seda lubatakse tulevikus. 100 kilomeetri kõrguselt aga võib igaüks oma silmaga näha, et Maa on tõesti üks sinine täpp keset musta kosmost ja et meie planeet on tõesti ümmargune. Selline vaatepilt peaks igal

kosmoseturistil hinge kinni võtma.

Nii kõrgele jõudmiseks on vaja mitme lennumasina abi. Esiteks viib nelja mootoriga kandelennuk White Knight Two kosmoselaeva kõrgele taevasse ning päästab ta siis lahti, misjärel SpaceShip Two jätkab iseseisvalt lendu kõrguse poole. Tagasitulek Maale kestab tunnikese ning seejärel on SpaceShip Two valmis

järgmised reisijad kosmosesse viima ehk kosmoselaev on korduvkasutatav.

Reisi hinnaks on 200 000 USA dollarit, aga see ei ole takistanud umbes 200 inimesel ennast juba reisijatena kirja panemast. Üheks nendest on muuseas eestlane Raivo Hein, kellega me tegime ajaloolise hetke puhul ka käesolevasse ajakirja intervjuu. Pööra ette lehekülj 24 ja loe ise.

Apple võistleb sulgkaalus

● Apple murdis jälle läbi: nende uus sülearvuti MacBook Air on maailma kõige õhukesem sülearvuti. Kõige paksema koha peal saab arvuti kõrguseks mõõta 1,9 cm, mida... tegelikult ei ole ju väga vähe! Keskmise sülearvuti paksusest on nad küll 0,5 kuni 1 cm maha saanud, aga 1,9 ei ole siiski paberõhuke, vaid kui sa umbes neli [digi] üksteise otsa laod, siis saad MacBook Air'i paksuse kätte. Seda küll kõige paksemas kohas, kõige õhemas kohas on tema paksuseks vaid

4 millimeetrit!

Kompromisse on Apple pidanud tegema aga konfiguratsioonis. Modem ja võrgukaart tuleb soovi korral väliste seadmetena juurde osta, samuti DVD-kirjutaja. Masinas on sees vaid 802.11n standardi WiFi, üks USB-port ning Micro-DVI-väljund.

Eestis on MacBook Air'i kahe mudeli hindadeks märgitud vastavalt 26 900 ja 44 900 krooni, poest on neid mõtet küsima minna veebruari teises pooles.

Maailma ihaldatuim meediaserver

● Kas sõnad «ihaldama» ja «meediaserver» võksid üldse sobida ühte lausesse? Alienware'i uue meediaserveri puhul kindlasti. Minimalistliku disainiga esipaneel näeb nii professionaalne ja tõsine välja, et lööb tavalised kodukinoseadmed nurka värisema.

Kui lisada, et selle kasti sees on peidus 4 TB kõvakettamahtu, 7.1-heliväljund, Blu-ray lugeja-kirjutaja ning 1080p videoväljund, ei jää mingit kahtlust, et Alienware ilmestaks su elutuba paremini kui Liis Lass. Aga kummale rohkem raha kulub, ei oska meie hetkel öelda, sest ametlikult pole kummagi kohta teada, palju neile raha kulub. Aga kindel on see, et palju. Ilmselt palju rohkem, kui sul on.

Kui nohik armub

● Hea uudis kõigile neile, kellel on raskusi kolme maagilise sõna väljaütlemisega. Ei, me ei mõtle «laena palun kümnekas», vaid ikka seda vana head «ma armastan sind». ThinkGeek müüb nüüdsest T-särke, mis tunnevad ise ära, kui armastatu on ligidal. Kõik on lihtne: osta endale üks ja oma tüdrukule teine. Kui olete üksteisest eemal, põleb mõlema rinnal vaid kaks ja pool südant. Kui aga üksteisele lähemale satute, siis kahe meetri kauguselt löövad mõlema rinnal kõik kuus südant täiel heledusel põlema. Kui ostma hakkad, siis pea meeles, et pead hankima vähemalt kaks särki ja eraldi saatja. Aga kuskil pole öeldud, et sa ei võiks hankida rohkem kui kaks särki...

At the heart of the image

Trotsi piiranguid.

Nikon
D300

40
million
NIKKOR
EXPEED

Nikon D300 digitaalne peegelkaamera on ideaalne lahendus fotograafidele, kes otsivad käepärast, kuid samas kõrgetasemelist fotoaparaati. Selle erakordselt vastupidav ja ergonomiline kere peidavad endas 12,3 megapikslilise DX-formaadiga isepuhastuvat sensorit, 6 k/s võttekiirust, 51-punktilist automaatset teravustamist, EXPPEED pilditöötlusmootorit ning valgutundlikkust kuni ISO 3200. Nikon D300 on taskukohase professionaalse fotograafia uus etalon. **Nikon, mitte lihtsalt kaamera.**

www.nikonbaltic.eu

K20D, hiline piduline

D60 ehk mitte miskit erilist

- Nikon, vaeseke, on eelmisel aastal D300 ja D3 tegemisega end täiest ära kurnanud ning aasta algul pole enam jagunud jaksu välja tulla millegi muu kui lahjavõitu D60-ga. D60 sobitub omadustelt ühte ritta pigem mudelitega D50 ja D40x ning D80 järeltulijaks seda kuidagi pidada ei saa, kuigi just seda on pikisilmi kõik kollase kirjaga kaelarihma kandvad kodanikud oodanud.

D40x-ga võrreldes on 10,2megapikselsele D60-le lisandunud veel Nikoni D-lighting-funktsioon, mis võimaldab suurendada pildil korraga kuvatavate toonide ulatust ning uudne on ka silmasensor, mis lülitab LCD-ekraani välja, kui fotograaf aparadi näo juurde tõstab, et läbi pildiotsija vaadata. D60 kere on äravahetamiseni sarnane D40 omaga, kuid komplektobjektiiv on uus, stabilisaatoriga 18–55mm f/3.5-5.6G VR.

Mis aga puutub kauaoodatud D80 järeltulijasse, siis kuulujuttude levitamise tänamatu tööga tegelevad uudistesaidid on viimasel ajal järjest kõvemini sahanud peatsest-peatsest Nikon D90 tulekust. Mida kaamerast uut võib leida, ei oska keegi praegu öelda. Eks näis.

Kui Canon, Nikon, Sony ja Olympus jõudsid oma uued ja edevad kaameramudelid välja hõigata juba sügisel, siis Pentax kuulutas oma kauaoodatud vinge kaamera välja alles selle aasta jaanuari lõpus. K20D on otsene järglane K10D mudelile, säilitades eelkäija ilmastikukindluse ja paraku ka vana autofookusesüsteemi, kuid see-eest kasutades üllatuslikult täiesti uut, Samsungi toodetud 14megapikslist CMOS-sensorit. Lisaks vähem müra tootvale sensorile on kaameral ka *live view*' funktsioon ning parandatud tolmueemaldussüsteem. Poest otsi kaamerat märtsis.

Sony pisipere juurdekasv

- Eelmisel aastal naersid kõik laginal Sony üle, arvates, et küllap loobub too pärast esimest katsetust digipeeglitega mässamast. Vastupidi, sel aastal asub Sony digipeeglite turgu ründama uue hooga. Juba praegu on meiegi pooides saada Sony α 200 ning oma järge on ootamas juba äsja pressikeskusest maha hõigatud α 300 ja α 350. Eelmisel aastal turule tulnud edasi jõudnuile mõeldud α 700 kaameral *live view*' funktsionaalsus puudus, kuid uutel tulijail on see olemas. Erinevalt enamikust selle funktsiooniga digipeegleist saab α 300 ja α 350-ga pildistades *live view*' abil ka teravustada, ilma et pilt vahepeal kaoks.

Saadaval on ka akutald ning akutäituvuse indikaator oskab sammude tühi/pooltühi/täis asemel kuvada protsente.

Uus beebi-Canon

● Canon on Nikoni kõrval teine firma, kes on Sony ja Olympuse edusamme nähes pisut ähmi täis läinud ja välja andnud uue digipeegli lihtsalt sellepärast, et saaks linnukese kirja panna. EOS 400D oli 10megapiksline ning uus tulija 450D on juba 12megapiksline, kuid nii omade vahel öeldes on see rohkem marketingiosakonna uuendus ja väga erutada sellest ei maksa. Esimese harrastajataseme Canonina tunnistab see kaamera SD-mälukaarte ning lisandunud on punktmootmine, mille puudumine varasemates mudelites vähegi profimaid kasutajaid morjendas. Parandatud on autofookuse süsteemi ning pildiotsijasse on suudetud mahutada endisest rohkem kasulikku teavet. Sellega märkimisväärsed uuendused ka piirduvad, midagi revolutsioonilist EOS 450D endast vähemalt paberil ei kujuta. Kuidas see kätte istub ja pilti teeb, saame raporteerida siis, kui mõni testeksemplar toimetusse jõuab.

Väljast väike, seest suur

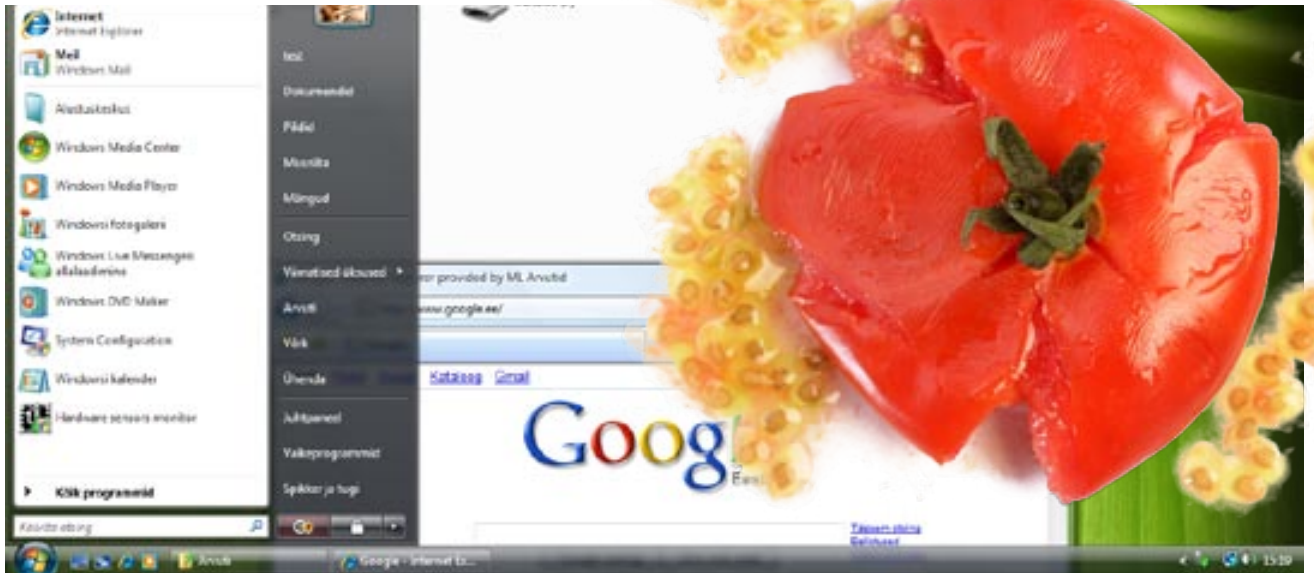
● Sigma DP1 on kompaktkamera suurune, kuid digipeegli sensori suuruse sensoriga Foveon-tehnoloogiat kasutav kaamera. Foveon-sensori iseärasuseks on see, et erinevat värvi valgust ei püüa mitte kõrvuti asetsevad fotoelemendid, vaid ülestikku kolmes kihis asuvad elemendid, millest igaüks reageerib vaid teatud lainepikkusele. Teoorias on sellise ehitusega sensori eelisteks tõetruud värvid, kuid praktikas on piiranguks olnud tugevam müra.

Filmi aseaine

● Uudiseid mitte-peegelkaamerate rindelt toob meieni Fujifilm, kellelt on kohe-kohe oodata kavala kaamerat nimega S100FS. Ka-valaks teeb selle kaamera tähistus FS ehk Film Simulation. Olgugi, et tegu digikaameraga, üritab Fujifilm siit välja pigistada filmile tehtud piltidele iseloomulikke väljanägemist. Sest mis on vanade fotopeerude kurtmine number üks, kui nad jälle kuskil suitsunurgas kokku saavad? Ikka see, et uute diginõkatsitega tehtud pildid pole ikka see ja et vaat kus vanad filmipildid olid ikka vinged.

S100FS peaks oskama imiteerida näiteks nii Velvia kui Provia värve ning kui vana filmitootja Fujifilm asja vähegi tõsiselt võtnud on, siis võiks see kaamera mitmetele nostalgikutele huvi pakkuda. Lootusrikkaks teeb meid seegi, et S100FS jaoks on laenatud tehnoloogiat Fujifilmi praegusest profimudelist S5.

Kas see ongi keskmise Vista-kasutaja unistus? Tomat talle näkku? Kardetavasti.

10 põhjust, miks me vihkame Windows Vistat

1. Oled sa ikka kindel?

Vistas ei ole võimalik mitte midagi teha, kuni UAC (User Account Control) on sisse lülitatud. Iga pisema asja peale lüüakse ekraan pimedaks ja küsitakse, kas sa oled ikka kindel. Õudne!

2. Võrk, see on segadus

Vista uus Network and Sharing Center on paras peavalu. Kuhugi on kadunud lihtne ühenduse parandamine (*repair*), samas on asemele tulnud võrgurägastik. Sisseehitatud tulemüür ei oska tihti otsustada, millises võrgus arvuti asub, ning keelab üldse juurdepääsu internetile.

3. Kuni surm meid lahutab

Failide kopeerimine ja kustuta-

mine on Vistas mingil põhjusel kohutavalt aeglane. Enne saabub surm, kui failidega asjad korda saad aetud. Ja seda ei tundu parandavat isegi kohe ilmuv SP1.

4. Gigabaidimäng

Vista võtab kõvakettal ruumi 5 GB. Normaalseks tööks vajab ta vähemalt 2 GB mälu. Jah, need pole tänapäeval enam kosmilised suurused, aga millega see kõik põhjendatud on? Ilusama pildiga?

5. Ela oma elu, mis see sinu asi on

Vista elabki oma elu ja see segab. Ragistab pidevalt kõvaketta kallal, laadib alla uuendusi, sunnib sind suvalisel hetkel 10-15 minutit ootama, kuni ta «värskendusi figureerib». Niimoodi ei tohi kasutajat segada.

6. Mida teha DOC-failidega?!

Alles hiljuti avastasime, et Vista ei ava Wordi dokumente ehk DOC-faile. Windows XP Wordpad teeb nad lahti küll, Vista aga mitte. Haige? Väga, väga haige.

7. Mitme näoga mees?

Keegi pole siiani aru saanud, miks oli Vistast vaja nii palju erinevaid versioone turule tuua. Home Basic, Home Premium, Business, Enterprise, Ultimate... Me tahame operatsioonisüsteemi, mitte jäädagi juurdlema, millist versiooni tarvis on ja mis neil vahet on.

8. See imeline väljalülitamine

Start-menüüs väljalülitamisnuppu vajutades on ju mõistlik oo-

data, et arvuti lülitab end välja, kas pole? Aga mitte Vista puhul. Vista vajub hoopis talveunne, aga arvuti väljalülitamise nuppu pead mujalt otsima.

9. Reegib eesti kjel?

«Monitoril parima ekraani saamine»? «Kuvari virvendamise parandamine»? Me ei ole Vista eestikeelse tõlkega rahul. Head tõlget on raske teha, aga sama raske on ju teha head operatsioonisüsteemi.

10. Ta on tulnud, et jääda

Vistast ei saa lahti. Ainult Businessi või Ultimate'i litsents lubab XP peale tagasi minna. Aga XP müük lõpeb tänavu 30. juunil ja tugi 2009. aastal. Uued arvutid on niikuinii kõik Vistaga. Tulevik on tume.

TOP 5 KODULEHTE

Fotouudised ja kaameratestid

- Kõigi fotosaitide ema. Ülipõhjalikud tootetestid, usaldusväärsed tegijad ning elav ja kohati paranoiline-tähenärijalik foorum. dpreview.com
- Pädevad tooteülevaated nii inglise kui prantsuse keeles. Vahvad galeriid ja konkursid. megapixel.net
- Tootetestides väga head ja ülevaatlikud võrdlustabelid teiste sarnaste kaameratega. dcresource.com
- Elav eestikeelne fotofoorum. Küsi nõu, aita teisi või osta-müü-vaheta. Rumala küsimuse eest võid jääda sarkasmitulva alla, aga võib ka paremini minna. eestifoto.paper.ee/sein
- Teine eestikeelne fotofoorum, kuid tundub, et elu on vähem kui eelmises foorumis. fotokala.ee/foorum

10 hullu fakti kardetud fotogurust Ken Rockwellist

1. Karm mees. Ken Rockwell on fotograafia Chuck Norris.

2. Iga laks loeb. Jah, muidugi kustutab ka Ken Rockwell aegajalt mõne pildi ära. Teiste jaoks on need Pulitzeri väärilised.

3. Kui päike tõuseb. Maastikku pildistades ei oota Ken Rockwell sobivat valgust. Valgus ootab teda.

4. Portreeformaat? Ken Rockwell ei keera oma kaamerat kunagi portreeasendisse. Kui vaja, keerab ta Maad.

5. Karm kvaliteet. Ken Rockwell tellis Nikonilt L-läätse ja sai selle.

6. Ajalooline lugu. Ken Rockwell on ainus inimene, kes on Jeesust pildistanud. Kahjuks sai tal sel hetkel film otsa ja ta pidi kasutama vana riideräbalat.

7. Kvaliteedikontroll. Enne, kui Canon või Nikon uute kaameratega välja tulevad, saadavad nad need Ken

Saage tuttavaks, Ken Rockwell, kardetud kriitik.

Rockwellile testida. Parimad kaamerad saavad endale külge Nikoni sildi, mitte nii head kaamerad Canoni sildi.

8. Kolmas koht. Ükskord testis Ken Rockwell kaamerat ja ütles, et sellele ei paneks ta isegi Canoni silti külge. Nii sündis Pentax.

9. Väike viga. Ken Rockwell ei kasuta Nagasaki intsidendist saadik mitte kunagi vätku.

10. Isiklik lähenemine. Ken Rockwelli fotod on nii täiuslikud, et Adobe tegi talle isikliku versiooni Photoshopist: selles on vaid üks, programmi sulgemise nupp.

5 asja, mida ei ole mõtet osta

1. Odav hiir ja klaviatuur. Sõnakuulmatu hiir ja tuim klaviatuur põhjustavad enamuse arvuti taga toimuvatest surmajuhtumitest.

2. Lääkiva pealispinnaga LCD-monitor. Ilus ja moodne küll ning värvid tunduvad kirkad, aga paratamatud peegeldused tekitavad peavalu ja silmatõmbuse.

3. 5000kroonine kodukino. Kujutad ette, kui soodne pakkumine? Kuus kõlarit, ressiiver ja DVD-mängija nii odava raha eest? Ära lange lõksu.

4. Väike fotoprinter. Nad ei maksa peaaegu midagi ja trükkivad ilusaid pilte, aga mida sa hakkad peale 10 x 15 cm suuruste fotodega? See on nii 1998. Kui trükkid, siis juba A4, neid saab vähemalt vaadata.

5. HD DVD-mängija. Kõik tähtsamad tegijad ennustavad peatset formaadisõja lõppu ja HD DVD kaotust. Ära lange sooduspakkumiste ohvriks, ära osta HD DVD-mängijat.

Närvidega mängima

● 2008 töötab tulla läbimurdeline aasta närvisüsteemi ühendamisel mängudega. Jaanuaris tõusid tähelepanu alla kaks uut vidinat. Üks on inglase Mindwire-V5, mis võtab enda ülesandeks mängurite šokeerimise elektriga. Lugu pole siiski nii jube, kui kõlab.

Seade simuleerib vaid Force Feedbacki toetusega mängude vibreerimist, lastes kehale kleebitud elektroodidest veidi voolu. Viis elektroodi kinnitatakse kätele, jalgadele ja kõhule. Arvuti kõrval on toetatatud millegipärast vaid eelmise generatsiooni konsoolid Xbox, PS2 ja GameCube ning kuna kõik mängud Mindware'iga ei tööta, tekitab peaaegu 3000kroonine hind kõhedust.

Teine vidin on OCZi Neural Impulse Actuator, mis on lihtsustatult mõtteid lugev peapael. Tarkvara kaudu saab NIAt seadistada, mis ajusignaali puhul mis nuppu kasutatakse.

Nii saab näiteks mängudes vaid mõttetöö abil liikuda. Toodet loodetakse müüma hakata veel enne suve, hind jääb 3000-4000 krooni vahele.

NVIDIA ei maga

● NVIDIA graafikakaartide kohta on kaks huvitavat teadet. Üks neist on Sparkle'ilt, kes monteeris esimesena oma GeForce 8800 GT kaardile DisplayPorti. DisplayPort on uus videoliides, mis võib standardina tulevikus asendada HDMI, kuna on tootjatele tasuta litsentseeritav ja toetab ikkagi HDCP koopiakaitsetega Blu-ray- ja HD-DVD-filme. Ühe kaabliga suudab 8800 GT DisplayPort läbi lasta korraga kolm 1080pikslistes resolutsioonis videosignaali ja 7.1-heli.

Teine NVIDIA trump on GeForce 9800 GX2, ehk vastus Radeon HD 3870 X2-le. 9800 GX2 on samuti kahe graafikakiibiga, milleks on 65nanomeetrised 8800 protsessorid. Senise NVIDIA lipulaeva, 8800 Ultra välja vahetav kaart on oodatavalt 30% võrra võimsam.

AMD ATI edeneb

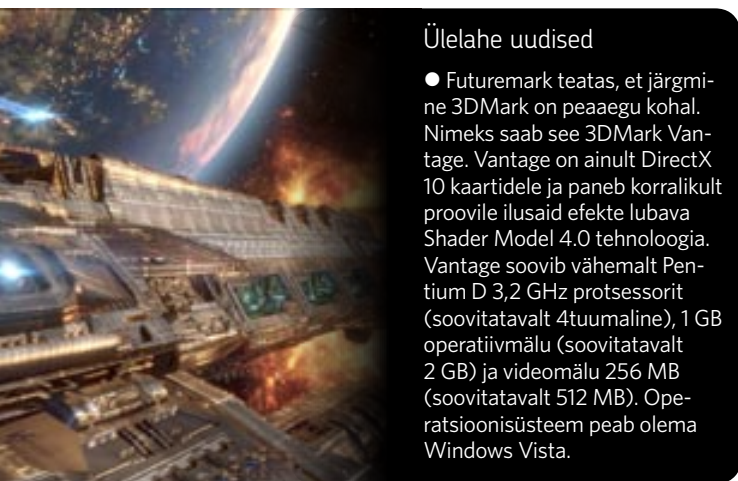
AMD-ATI järgmine samm NVIDIAle kannule jõudmiseks tähendab arvutiomanikele võimalust hankida alates veebruarist omale graafikakaart Radeon HD 3870 X2. Ühele kaardile on paigutatud kaks ATI hetke parimat graafikakiipi, 55nanomeetrist RV670. 900 MHz GDDR3 mälu on 2 x 512 MB, mäluriba laius 2 x 256 bitti, mõlemad kiibid tiksubad kiirusega 825 MHz. Riistvaraliselt on toetatud ka veel ilmumata DirectX 10.1. Ühenduspesaks on vaja PCI Express 1.1. See teeb HD 3870 X2-st maailma kiireima ja võimsaima (üle 1 TeraFLOPSi) graafikakaardi.

Kui raha liiga palju

• Ülikallite arvutite vorpimine on moodi läinud, vähemalt Aasias. Eazo Hiinast pakub umbes 100 000 kuni 800 000 krooni maksvaid masinaid. Näiteks 500 000 liigse krooni eest saaks X70-e, kus Inteli 3 GHz Core 2 Quad Q9550, kaks NVIDIA 8800 GTX graafikakaarti, 4 GB mälu, 150 GB 10 000 rpm ja 500 GB 7200 rpm kõvakettad, 7.1-heli, Windows Vista Ultimate, valgustatud vesijahutus ning ilus ja hästi käsitsetav korpus.

Jaapanis pakub luksusarvuteid Zeus Computer. Intel Core 2 Duo E6850 3 GHz, 2 GB mälu ja 256 MB GeForce 8400GS ASUSe emaplaadil ning Windows Vista Ultimate'iga 1 TB kõvaketas ja Blu-ray + HD DVD combo komplekt on end sisse seadnud ödusates korpustes. Kullatud arvuti Mars maksab 6 miljonit krooni, plaatina ja teemantidega Jupiter 8 miljonit krooni. Ülehinnatud, aga vähemalt ilusad.

Ülelahe uudised

• Futuremark teatas, et järgmine 3DMark on peaaegu kohal. Nimeks saab see 3DMark Vantage. Vantage on ainult DirectX 10 kaartidele ja paneb korralikult proovile ilusaid efekte lubava Shader Model 4.0 tehnoloogia. Vantage soovib vähemalt Pentium D 3,2 GHz protsessorit (soovitavalt 4tuumaline), 1 GB operatiivmälu (soovitavalt 2 GB) ja videomälu 256 MB (soovitavalt 512 MB). Operatsioonisüsteem peab olema Windows Vista.

Vot see on kuvar

• Alienware, mille Dell ära ostis, pääses tehingu kaudu Delli kuvarimeistrite kõrvale ja nagu CESi selle aasta messil näha oli, kasutati võimalust usinalt ära. Võtnud appi kolmanda osapoole, Ostendo Technologies, pandi prototüübina välja kõver hiigelkuvar. Äärtest sissepoole painutatud DLP-ekraan mängis 2880 x 900 resolutsioonil «Crysis't». Reageerimisaeg pidavat olema ainult 0,02 millisekundit. Lootust on, et müügile tuleb selline pildikast aasta teisel poolel.

Kodumaised fotosaidid nagi.ee ja fotoalbum.ee said kokku 15 miljonit pilti, kõva tulemus. Ka meil on selles osa: siin Sveni stiilinäide Linnahallist.

SVEN VAHAR

44,6

miljardit dollarit pakkus Microsoft Yahoo hinnaks, et firma ära osta

446 000 000 000 000
krooni

96 000 000 000
krooni on Eesti riigi aastaeelarve

5

aastat saaks Eesti riiki selle rahaga üleval pidada

30

aastat vanaks sai LAN (Local Area Network)

2,9

miljardi dollari eest müüdi muusikat digitaalselt 2007. aastal

40%

rohkem kui aasta varem

10%

kukkus üldine muusikamüük sellest hoolimata

15%

muusikast müüakse üle maailma nüüd digitaalselt

100

Mbps internetühenduse saavad osad Suurbritannia kodud, see viiakse nendeni läbi kanalisatsioonitorude

100

rotti on ka asunud juba internetis surfama

10

inimest kardab, et internetiga koos tuleb nende koju nüüd paha hais

10 000 000

inimest elab nüüd World of Warcrafti maailmas

7

korda rohkem kui Eestis

5 500 000

inimest Aasiast

2 500 000

USAst

2 000 000

Europast

15 000 000

üles laetud foto piiri ületasid jaanuaris Nagi ja Fotoalbum

11

pilti iga Eesti elaniku kohta

3

korda hüüame me neile Hurraa! Hurraa! Hurraa!

mikromaailm

ANNAMA

ALLA HINNAD ALL KUNI -70%

HINNAD ALL KUNI

15 03 2008

NÜÜD 3000.- SOODSAM

**32" (81cm) LCD-televiisor
LG Electronics 32LC51**
Värvus: Must
Ekraanisuhe: 16:9
Eraldusvõime 1366x768 pikslit, HD-ready
Heledus: 450cd/m2
Kontrastsus: 5000:1
Reageerimisaeg: 8ms
Liidesed: SCART, VGA, HDMI

Järelmaksu kuumakse **243.-**

7 990.-
Tavahind: 10 990.-

NÜÜD 5000.- SOODSAM

SÜLEARVUTI ASUS M51Sr
Intel® Core™ 2 Duo T8100 protsessor, 15.4 WXGA Glare laiekraan, 2 GB DDR2-667 operatiivmälu
ATI-M HD2400 HM 896MB Turbo Memory 1GB graafika, 250GB SATA + TPM 5400rpm kõvaketas,
SM DL 8xDVD+/-RW kirjutaja, Gb-e võrgukaart /WiFi 802.11b võrgukaart, Bluetooth, Vista Home Premium,
kott, hiir, sörmeljälge lugeja, 3xUSB2.0, 1394, S-video,DVI, SPDIF, kaardilugeja 8-1, 1.3M veebikaamera
6cell aku, kaal 2.95Kg

Järelmaksu kuumakse **546.-**

17 990.-
Tavahind: 21 990.-

PEAK -30%

1 250.-
Tavahind: 1 799.-

7" Digitaalne pildiraam PEAK
Kaasagne võimalus vaadata ja näidata fotosid, AVI videofaile
Loeb pilte otse mälukaartidelt (SD / MMC / MS / MS Pro)
Komplektis: Toiteadapter, USB kaabel, kaugjuhtimispult

PARIM PAKKUMINE

**Digitaalne peegelkaamera
NIKON D40X KIT**

10,0 megapikseline DX formaat pildiandur
DX Zoom-Nikkor 18-55mm f/3.5-5.6G ED-objektiiv
Ülterav 3-ala automaatne teravustamine
Suur, ere 2,5-tolline LCD monitor
8 Digitaalset Vari-programmi
2,5 kaadrit/sek pildistamine
200 – 1600 ISO

9 990.-
Järelmaksu kuumakse **303.-**

-30%

695.-
Tavahind: 999.-

2.1 Disainkõlarid Edifier E1100
Võimsus: RMS 4.5Wx2+12W

160GB

kaasaskantav kõvaketas
Stiilne Western Digital Passport® Portable
Komplektis WD Sync™ ja Google tarkvara
Lihtne, tark ja mahukas

NÜÜD 300.- SOODSAM

Järelmaksu kuumakse **116.-**

1 690.-
Tavahind: 1 990.-

Kingituseks:

- ✓ Crumpleri seljakott
- ✓ Fotokoolitus
- ✓ Nikon Sportstar 8x25 binokkel

Nikon DSCHOOL BASIC

NÜÜD 900.- SOODSAM

**Digikaamera
NIKON COOLPIX L14**

7.1 megapikseline DX formaat pildiandur
DX Zoom-Nikkor 18-55mm f/3.5-5.6G ED-objektiiv
Ülterav 3-ala automaatne teravustamine
Suur, ere 2.5-tolline LCD monitor
8 Digitaalset Vari-programmi
2,5 kaadrit/sek pildistamine
200 – 1600 ISO

Kingituseks:

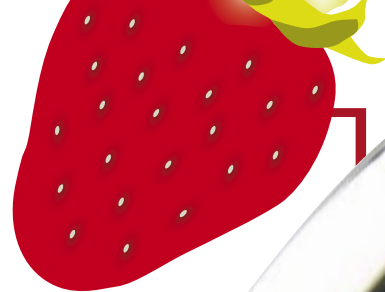
- ✓ Fotokoolitus
- ✓ Kott CS-CPL10

Nikon COOL SCHOOL

1 990.-
Järelmaksu kuumakse **116.-**

[naistekas

Nokia uus
übercool telefon

• Nokia teatas jaanuari lõpus oma uue ülistiilse Crystal Prism'i telefoni valmimisest. Nokia 7900 näeb tõesti välja nagu lillast kristallist voolitud kalliskivi, mida ilmselt ei julgeks esimese hooga puutuda-gi. Edevat riista aitas disainida Frédérique Daubal, kelle vaimutöö viljadena on telefonil teemandikujulised klahvid, geomeetiline väliskest ja palju imelisi lisavidinaid. Näiteks on võimalik valida 49 (!) erineva värvigamma vahel, mis ei pane värviliselt helendama mitte ainult ekraani ja nuppe, vaid ka peakomplekti. Lisaks on mobiilis hunnikute kaupa Daubali disainitud taustapilt, et niigi eriline kõneriist veelgi erilisemaks muuta. Küll aga tundub, et Nokia on sel puhul panustanud pigem välimusse, sest muude näitajate osas 7900 Crystal Prism eriti silma ei paista. Telefon on varustatud 2 MP kaameraga, ruumi on 1 GB, olemas on ka 3G raadio. Hind on aga krõbe – 375 eurot ehk 5850 krooni.

Elu muutvad käekellad

Mr Jones on valmis teinud äärmiselt vastuolulisi mõtteid tekitavad käekellad. Ei-jah-käekell on neist kõige vähem pretensioonikas. Kujutle, et sul on vaja otsustada, kas osta need uued saapad või mitte. Raha nagu oleks, aga uue aasta lubadus oli ju ometi hakata kokkuhoidlikumaks, ainult säästupoodides šopata ja raha kõrvale panna... Siis ei ole muud, kui heita pilk käekellale ning sekundiseier näitab, kas õige vastus on «jah» või «ei». Oled aga liiga ennast täis? Muretse endale Mr Jonesi The Accurate, mille seierid tuletavad iga kord pilku heites meelde, et sa sured («Remember – you will die»).

Lihtne MP3-mängija iriverilt

• Vahepeal ihaldab hing lihtsaid ja mitte-*bling* asju. Kõik on ju nii sätendav, keeruline, lisavõimalustega, et teinekord tuleb tunne – midagi tavalist on võimatu leida. Iriver on kätte võtnud ja teinud täiesti pretensioonitu, pisikese ja võiks isegi öelda et labase MP3-mängija Siren. Saada on neid kolmes värvitoonis: lemmikud sinine ja roosa ning kuld kollane.

Täpselt selline Siren ongi, nagu välja paistab – täiesti tavaline muusikamängija. Mahutab vastavalt mudelile kas 1 või 2 GB muusikat, laeb end USB abil ja pisike OLED-ekraan on kah. Maksab 800-1100 krooni vastavalt mälumahule. Siren sobib inimesele, kes tahab, et tema MP3-mängija oleks just see – muusikamängija. Ei midagi enam.

Naistekat
toimetab
Sigrid Lamp

Maailma seksikaim klaviatuur

● Logitech ikka oskab ning seekord tõestas ta seda jälle. Nende klaviatuur DiNovo Edge näeb nii hea välja, et see teeb suisa haiget. No vaadake seda voolujoonelist disaini, minimalistikku ja iPhone'ilikku seksikust, seda elegantsi ja ilu! Tegu on tõelise meistriteosega. Eks ka hind ole omajagu kõrge: 199 dollarit ehk ligi 2600 krooni, aga tundub, et klaviatuur on iga senti väärt. Küljes on TouchDisk, mis töötab kas hiire või kerimisinupuna. DiNovo ühildub Bluetoothi abil ning ainuke viga, mis tal küljes paistab olevat, on see, et puudub eraldi numbriklahvide osa, mis lauarvuti klaviatuuri juures on väga mugav nähtus. Kui aga see kõrvale jätta, siis... *Wow!* Tahan! Mis siis, et mul isegi lauarvutit pole...

Rullnoka-kõlarid —
piisavalt edevad või liiga maitsetud?

● Esiteks pean üles tunnistama, et sõidan BMW sportmodeliga, kuulan *drum'n'bass*'i ja annan teinekord täitsa naisrullnoka mõõdu välja. Aga mis siis. Vähemalt ei ole mu auto küljes totraid siniselt helendavaid tulukesi (kuigi, tuleb tunnistada, et kui auto ostsin, siis seal säärane «rullnokamajakas» oli küljes küll - kiskusin kiirelt välja). Need iMono kõlarid tekitavad minus aga vastakaid tundeid. Ühelt poolt on sinise-valge kombinatsioon hirmus nunnu (mu arvuti on seda värvi). Teisalt... Helesinised Led-lambid kõlarite küljes? Milleks? Värvusmuusika?

Südamekujuline hiir valentinpäevaks

● Ma ei tea, kas maailmas on olemas midagi läilamat, magusamat ja nummi-mummimat, kui on see südamekujuline hiir. Ning seda kõike nii äärmiselt heas kui halvas mõttes. Tõsi, kui su peika on sinusugune arvutihull, kes veedab suure osa päevast ekraani taga, siis võib-olla on see talle 14. veebruaril just ideaalne kingitus traditsioonilise kommikarbi asemel? Samas, ta võib tunda end seda kasutades mitte just eriti mehelikuna... Sest tegu on ikkagi punase, südamekujulise... hiirega. Jah. Ei midagi rohkemat ega vähemat. Vähemalt ei maksa see hingehinda, kõigest 25 dollarit (umbes 300 krooni) V&A netipoes.

KUU TSITAAT

«Pidage vastu!»

Apple'i boss **Steve Jobs** e-kirjas töötajatele, kui Apple'i aktsiad olid pärast majandustulemuste avalikustamist teinud läbi suure kukkumise

Miks Zsomborile helistada ei saa

Usun, et iga WiFi-ga Nokia nutitelefoni omanik on valjult ropendanud, kui telefon tundud traadivaba võrgu levipiirkonnas küsib, millist internetiühendust ikkagi kasutama peaks.

• «Daaaaa! Sa näed mu kodust WiFi-t! Mis sa arvad, mille kaudu ma netti tahan minna – kas kanalisatsiooni või ventilatsiooni kaudu?!»

Okei, valime siis sellesinase WiFi ja hakka-me brauseriga telekava uurima. Kuid miks mitte ühe raksuga ka e-posti kontrollida? Telefon võtab väikse mõtlemispausi ning naaseb küsimusega: «A millist võrku siis ikkagi kasutada...?» Niisiis hõljub õhus varemkasutatud ja tuntud traadita võrk ning meil on sellega isegi aktiivne ühendus. Anna taevast vaimupimedale armu, aga miks kuradi pärast peaksin ma tahtma mõnd muud võrku või mobiilset andmesidet kasutada?!

Hiljuti lasin paigaldada autosse nn multimedia lähteseadme, puutekraaniga 2-din kolaka – rahvakeeli «teleka». USB-toega ja puha. Otsisin välja 16gigabaidise USB-pulga ning ladusin muusikat kurguni täis. See teeb vist oma paarsada albumit! *Ready, set, go!*

Kodutänavast välja keerates oli tuju kraadi võrra nigelam. Kuna lugusid ei saa sirvida muu kui kataloogi alusel, siis võid ise arvata, mitu korda pean vajutama nuppu «Next dir» jõudmaks Wu Tang Clanini.

Klik-klik-klik-klik – ah, tegelt räpp niikuinii

imeb. Kuulame parem Abbat!

Ja üldse, vahet pole! Kuna «telekal» on ka Bluetoothi tugi ja isegi telefoni aadressiraamatule saab ligi, siis võiks hoopis kellelegi helistada. Näiteks ungarlasest sõbrale Zsomborile. Klik-klik-klik-klik – ah, helistame parem Aarele. Ja mind ongi vallanud tuttavlik tunne, sest kogu see suurepärase seadeldis on täpselt nagu Nokia nutitelefon – sa SAAD teha tohutu palju asju, aga päeva lõpuks TAHAD neist teha väheseid ning neidki hambad ristis.

Tean, et kui oled vidinahuviuline, on sinulgi neid näiteid palju. Miks ei võiks Polari pulsikellad anda välja RSS-lõime treeningute ajalooga, mida saaks oma trenniblogis kuvada? Miks ei võiks Garmin Nüvi navigatsiooniseade salvestada mälukaartide teekonna logifaili?

Usun, et siin kivi all ongi peidus vidinate arengu vähjad. Raud ei ole enam peamine, selle asemel hakkavad rohkem ruulima tegijad, kes suudavad pakkuda paremat, meeldivamat, lõbusamat kasutuskogemust. Näiteks heidavad kriitikud Nintendo Wii-le ette, et selles puudub «*cutting edge technology*». Aga just nimelt! Lõbus idee ja mugav kasutajaliides kaaluvad üles rajud tehnilised andmed.

MART PARVE

little gamers

arvamus

+120°

Firefox ruulib

Prantsuse firma XiTi Monitor veebistatistiku te sõnul oli 2007. aasta lõpul Euroopas Firefox'i turuosa 28%. Kõrgeim oli see Soomes (45,4%) ja madalaim Hollandis (14,7%).

+22°

Blu-ray võit

Standard on alati hea, HD DVD vs Blu-ray võitluse käik on kaldumas lõplikult Blu-ray kasuks. Selle aasta jooksul peaksid Blu-ray lugejad jõudma ka keskmistesse sülearvutisse.

- 47°

Ping-pong-pang

Jaauari lõpul tabas Tallinna aasia toidukohade veebilehti remondituhin ning kõik veebid olid korraga maas. Kust kontoriinimesed siis niikaua lõunat tellima peavad?

- 118°

Lihtsameelsete lõks

Hiljuti levisid välksuhtlusprogrammide kaudu mitmed viirused. Selgus, et ka tuntud IT-riigis Eestis on tuhandeid juhme arvutikasutajaid, kes sellele oma turvamata arvuti ja inimliku rumalusega kaasa aitavad.

MEIE ÄMBER

Täpsustame termineid

"Parem pool giga kui tühi koor", kirjutas Sven eelmise numbri "Värskes kraamis" ning lugejad panid kohe tähele meie räiget eksimust. Sven väidab, et ta teeb neil tegelikult vahet küll ja me usume teda. Lugejatele aitäh märkamast ja meid parandamast.

KELLEGI TEISE ÄMBER

Kas tõesti meie viga?

Itaalia parlament võttis vastu uue uue autorikaitse seaduse, mis kõrgemata legaliseeris P2P-võrkudes MP3-de levitamise. Seaduses on kirjas, et internetis võib mittekommertslikel eesmärkidel levitada autoriõigustega kaitsitud pilte ja muusikat, mille kvaliteeti on vähendatud. Aga seda ju MP3 ongi!

SEL KUUL

Pane arvuti asemele potitaim

SVEN VAHAR

toimetaja

● Sel kuul seisid meil toimetuses laual kõrvuti kaks suurt ja võimsat lauaarvutit. Kaks suurt musta kobakat kasti minu laual, kummalgi juures veel kuvar, klaviatuur ja hiir. Et kõik need paarkümmend kilo ilu ja musklit ära mahuksid, olin sunnitud oma töö-sülearvutiga kolima päris nurka. Minu tööarvuti kaalub vähem kui kolm kilo, mahub seljakotti ja ometi saan ma sellega kõik tehtud. Vaatasime toimetuses paari päeva jooksul kõik seda kentsakat kooslust ja ühel hetkel

tuli meil kõigil korraga keelele üks ja seesama mõte - lauaarvuti kui selline on jäänud juba nišitooteks. Ainsad, kelle jaoks on lauaarvuti veel oluline, on mängurid ja ehk ka kujundajad. Teiste jaoks saab vaikumisi tööarvutiks juba lähema aasta-paari jooksul sülearvuti.

Ega me toimetuses selle üle ei kurvastaks. Hoiaksime oma laual suure arvuti asemel hoopis näiteks kuhja ajakirju, oma fotokola või paneksime sinna mõne rohelise potitaime.

KUU TSITAAT

«Kas me ei peaks tegelema nende inimestega, kes tahavad kuulata muusikat läbi suurte kõlarite, mitte väikeste kõrvaklappide?»

U2 pikaäägne mänedžer **Paul McGuinness** ärgitab muusikaärimehi looma lossless-kvaliteediga plaadipood internetis

Esimene eestlane kosmoses

Raivo Hein umbes nii küsiski. Küsis Virgin Galacticu meeste käest ja ... oh, üllatust, vastu tuli teade «pilet broneeritud». Internetiäriimees Raivo Hein pörutabki varsti erakosmoselaevaga tähtede poole. [digi] käis Raivol külas tema isiklikus observatooriumis.

Kõik väikesed poisid tahtsid vähemalt 1970ndatel kosmonaudiks saada. Sina ka?

Teadliku elu jooksul on ikka kogu aeg huvi pakunud, et mis seal taevas on.

Aga nagu sa vihjasid, siis Vene ajal tegelikult suuri võimalusi polnud, hiljem oli vaja kõvasti tööd teha ja sellistele asjadele ei jäänud aega mõelda. Ühel hetkel tõi naine koju teleskoobikataloogi ja siis läkski asi käest ära.

Valisid kohe ühtlasi kosmoseülikonna välja?

Ei, siis tuli alles esimene teleskoop, mis ära varastati. Pärast seda tuli observatoorium, kolmas ja neljas teleskoop, lisaks kõik ülejäänud vidinad.

Kui alguses lihtsalt piilusid ja vahtisid tähti, siis nüüd ka näiteks pildistan. (Raivo kollistab natuke observatooriumis, võtab nurgast Canon EOS 1D Mark III kaamerakere ja keerab selle teleskoobi külge.)

Fotograafide võitluses, kellel on pikem toru, teed sa oma komplektiga päris paljud kadedaks...

Nojah, Sepp (fotograaf, seisab kõrval), kui pikk sul on? 40 mm? (Sepp: «35 mm») No mul on 3550 mm. (Sepp: «Kurat, ma võin vist koju minna.»)

Aga ärme narri kauem lugejaid, kuidas nüüd selle kosmosesse minekuga on?

Eelmisel neljapäeval (24.01) oli lehes teade, et on võimalik kosmoselennule registreeruda. Registreerusin netis ära ja oligi kõik.

Nii oligi või? Kuhu jäi aastatepikkune ettevalmistus?

Mis siin ikka ette valmistada. Mul elu aeg moto olnud, et hommikul mõeldud, õhtuks tehtud.

Hommikul tuleb isu kuu peale minna, õhtuks käidud?

Umbes nii jah.

Ja mis nüüd edasi? Millal orbiidile lendad?

Vastus tuli, et registreerimine õnnestus. Nüüd tuleb oodata, millal USAst tagasi helistavad ja ütlevad, et minna saab. Õigemini enne on vaja sissemaks teha, 20 000 USA dollarit.

Ma arvan, et enne rohkem ei toimugi, kui on selge, millal lennud algavad ja millal ma võiksin minna. Sinna võib minna aasta või nädal, ma täpselt ei tea.

Sa maksad üle kahe miljoni krooni, et korraks kaaluta olekus hõljuda. Miks sa seda teed?

Miks inimene tikub ikka kõrgemale ja kaugema-

[CV]

Nimi: Raivo Hein

Vanus: 41

Amet: internetiportalide juht

Haridus: kõrgem, ehituslik

Hobid: astronoomia, fotograafia

le. See filing, mis sa seal tunnetad, seda suurust või väiksust ... eks see olegi see.

Juri Gagarinil oli kuuldavasti raudne tervis. Enne tantsu tähtedega tuleb sind vähemalt sama terveks tunnistada?

Nii palju kui ma lugesin, siis seal on enne lendu kolmepäevane instruktiaž, vaadatakse vaimne tervis üle ja tehakse kindlaks, et sa üldse suudad lennukiga lennata, mitte ei hakka kohe oksendama.

Ma usun, et kui tervis on enam-vähem, siis ei tohiks küll mingit probleemi olla. (Raivo klõbistab nuppe, järsku hakkavad observatooriumi seinad liikuma, katus sõidab ära nagu filmis ja meile avaneb vaade tähistaevale.) See on siin kõik arvutiga ühendatud, nii et kui teleskoop läheb Marsi peale, siis kuppel läheb kaasa. Üks programm liigutab kõike. Samas on mul kõik ka üle veebi ühendatud, nii et kui väljas on 20 kraadi külma, siis saan kõike siin toast juhtida.

Eestist oled sa esialgu ainuke potentsiaalne kosmonaut?

Ma pole kuulnud küll, et keegi teine veel oleks. Joakim Helenius lubas küll proovida, aga ta pole veel vist kohta kinni pannud.

Virgini mehed lubavad tulevikus päevas mitu kosmosereisi teha. Kas see on sinu hinnangu kohaselt reaalne?

Muidugi. Tulevikus lähevad nad iga päev, Kuu peale ka mitu korda päevas.

Kui praegu lendad EasyJetiga Berliini, siis...

Lapselapsed lähevad Kuu peale.

Aga mis järgmise kümne aasta jooksul juhtub?

No Marsile inimene veel ei lähe, see on planeeritud alles 30 aasta pärast. Aga Kuu peale hakatakse ilmselt rahvusvahelist baasi ehitama, nagu praegu kosmoses hõljub.

Ja siis saab ka UFOdele külla minna?

UFOd on pigem kõrvade vahel.

Nii et UFOsid pole olemas?

Ma ei saa ju öelda, kui ma pole näinud. Ma oleksin imestunud, kui neid ei ole, aga kuni tõestust pole, siis ei saa väita.

[d] JOHANNES TRALLA

★★★★★ **Fantastiline.** Uskumatu toode, praktiliselt veatu ning pakub rohkem, kui oleksime osanud oodata.

★★★★ **Tippklass.** Väga hea toode, oma klassi tipp ja tõuseb teiste seast kindlalt esile.

★★★ **Harju keskmine.** Plussid kaaluvad miinused üles, kuid samas ei midagi erilist.

★★ **Kolmepoiss.** Midagi temas nagu on, ent miinuseid on selgelt rohkem kui plusse ning ostusoovitust talle anda ei saa.

★ **Hoia eemale!** See toode on nii halb, et poleks mitte kunagi tohtinud sündidagi.

Värise, Canon.

Sony α700 on intelligentne ja kõrgtehnoloogiline kaamera, mis pakub rohkem, kui karpi avades oodata julgeks. Isegi kui hind tundub esmapilgul pisut kõrge, ei tule ostu kahetseda. [digi] uurib Sony kaamerat nüüd lähemalt ja teeb teatavaks oma hinnangu.

● Kaamera käivitub kiirelt ja säilitab kiiruse ka töötades – alates autofookusest kuni piltide kaardile salvestamiseni. Kaamerasse saab korraga panna nii Compact Flashi kui ka Memory Sticki kaardi, salvestada saab siiski vaid ühele neist. Korpusel on joonega märgitud sensori täpne asukoht kaameras, millest võib kasu olla, kui soovid käsitsi mõõta väga täpset vahe- maad pildistatava objektini.

Ühest ekraanist aitab küll

Sisseehitatud pildistabilisaator töötab hästi, miinuseks objektiivis olevate stabilisaatoritega võrreldes muidugi see, et tulemust ei näe pildiotsijas. Pildiotsija all on sensor, mis saab aru, kui kaamera näo juurde tõstetakse, ning lülitab pimestamise vältimiseks automaatselt välja LCD-le kuvatud info. Niipea, kui kaamera näo juurest eemaldada, kuvatakse infoekraan taas. Ja see pole veel kõik – soovi korral saab menüüst aktiveerida ka «silma autofokuseerimise», mis teravustab kaadri kohe, kui kaamera näo ette tõsta. Oote- ja piltide sirvimise režiimis sensor siiski ei tööta ja pildistamisrežiimi naasmiseks on vaja kergelt päästikule vajutada nagu peegelkaamerate puhul tavaks.

Infoekraani asemel on koha leidnud ISO, valge tasakaalu ning pääs-

tiku töörežiimi kiiret muutmist võimaldavad nupud. Välise välklambi kinnituskamber on kaetud plastist kattega, mille eemaldamine nõuab toorest jõudu. Kui kate lõpuks järele annab, lendab see suure kaarega toa teise otsa. Jääb vaid loota, et igapäevasel kasutamisel jõuab see enne lõplikult kaduda kui kõik su küüned murda.

Eraldi infoekraani pole, kõik seaded kuvatakse suurele LCD-ekraanile. Esialgu

Muuta saab ka fotode kuvasuhet: valida on 3 : 2 ja 16 : 9 vahel. Viimasel juhul on kadreerimisel kasuks abijooned

• Märki «[digi] hea ost» kannavad tooted, mida oleme hinnanud kõrgelt või mis on supertestis jäänud teisele kohale.

• Selle märgi lisame soodsaima hinnaga toodetele.

• «[digi] testi võitja» märki kannavad tooted, mis on võitnud [digi] võrdlustesti.

Värise, Nikon

harjumatu lahendus on kasutamisel väga mugav ja ülevaatlik. Kaamerat püstiasendisse keerates keerab end automaatselt vertikaalseks ka ekraanil olev info.

650 pilti ühe laadimisega

Vastupidiselt kartusele ei mõju 920 000 punktiga LCD kasutamine infoekraanina akule sugugi laastavalt, tootja pakutud 650 pilti ühe laadimisega on täiesti reaalne (ja konkurentsivõimeline). Ekraani saab loomulikult ka välja lülitada, ent pildiotsijas kuvatav info on üsna puudulik, vähemalt ISO väärtuse oleks võinud sinna veel mahutada.

Parajasti kasutusel olev tervustamispunkt kuvatakse küll punaselt, ent on pisut liiga väike ja sestap pildiotsijas üsna halvasti näha, eriti kui pildistada kirjutstseeni.

Üllatavalt ei ole Sony kasutusele võtnud viimase aja moeröögatust, *live-view*'d. Väidetavalt ei taha nad oma kaamerates sellega enne lagedale tulla, kui tehnoloogia on pisut kaugemale arenenud.

Pildikvaliteeti parandavatest uuendustest väärrib mainimist dünaamilise ulatuse optimeerija. See keerulise nimega võimalus aitab rasketes valgusoludes tehtud piltidele (näiteks valge pruutkleit hämaras ruumis või päikeselisel päeval varju jäävad alad) rohkem detaile jäädvustada.

Uudne müraemaldaja

Isegi suure ISO-tundlikkuse juures (maksimaalselt saab valida 6400) on müra kompaktkamera tasemel ja pilt täiesti kasutatav. Konkurentidest suudab võrreldavat kvaliteeti pakkuda vaid Nikon D300, Canon 40D jääb juba jupp maad tahapoole.

Samas rakendab Sony uudset müraemaldust (mille väljalülitamise võimalus puudub), mis paikneb juba enne analoog-digitaalkonverterit. See tähendab, et isegi RAW-vormingus pildid pole enam päris toormaterjal, vaid neid on juba töö-

Tegelikult näeb Sony α700 nii hea välja, et tänavat inimestest tühjaks ei ehmata.

deldud. Ent see on ka peaaegu ainus asi $\alpha 700$ juures, mille üle kaamerat aktiivselt kasutanud fotograafid nurisenud on.

Vahelehtedega organiseeritud menüü kasutamine on mugav ja kiire, asjad saab aetud üksnes parema käe pöidlaga. Valikuid ei ole ülemäära palju ning täiesti ebavajalikke või küsitava väärtusega seadistamisvõimalusi on nende hulgas vaid üksikuid, küll aga leiab päris mitmeid uudseid ning põnevaid valikuid.

Uued ja huvitavad võimalused

Nii saab seadistada automaatse ISO määramisel kasutatava minimaalse ja maksimaalse väärtuse, vältides seega väga mürrarikkaid pilte. Samuti on võimalik muuta kahvliga tehtavate piltide järjekorda.

Muuta saab ka fotode kuvasuhet, valida on tavalise 3 : 2 ja 16 : 9 vahel. Viimane sobib eriti neile, kes pilte hiljem telekast vaadata soovivad. Enne kui ruttate ütlema, et sellist võimalust ei kasuta ju nagunii keegi, lugege lõpuni – Sonyl on veel üllatusi varuks. 16 : 9-formaadis pildistamise hõlbustamiseks on pildiotsijas ka kadreerimise abijooned.

Tehtud piltide sirvimisel on palju erinevaid võimalusi, alates tühjast pildist ning lõpetades erinevate kombinatsioonidega koos pildistamisinfo ja histogrammidega (nii koond- kui ka iga RGB-kanal eraldi). Histogrammi vaates kuvatakse ka üle- või alasariga kohad. Pöidla alla jääv nupp võimaldab ühe vajutusega 6,7kordset suumi, mille abil on mugav kiiretes olukordades teravust kontrollida.

Kaablikummitus ründab jälle

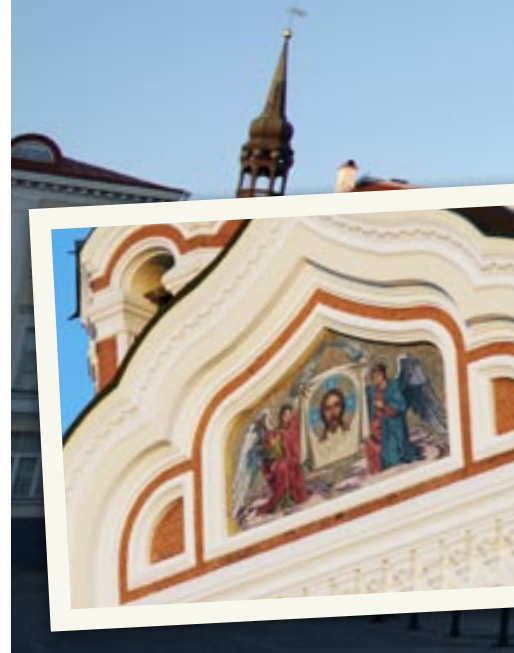
Suurte pildihulkade sirvimise lihtsustamiseks saab fotosid kuvada 4-, 9- või 25 kaupa, samuti filmiribana – viis indekspilti ja üks suur. Meeldiv on võimalus muuta pildi kustutamisel kuvatavate valikute järjekorda, nii saab oma kätt usaldav fotograaf kustutamise ühe nupuvajutuse võrra kiiremaks muuta.

Kasutaja saab mälukaartile teha mitu kataloogi, nii on mugav näiteks ühe ürituse pilte kustutada ja teisi alles hoida, kui selleks peaks vajadus tekkima.

Fotosid arvutisse tõmbama asudes selgub, et mu pidevalt arvuti küljes rippuv USB-kaabel, mille kaudu suhtlevad raaliga leplikult nii Canoni ja Nikoni kaamerad kui ka Nokia telefon, Sonyle ei sobi. Tuleb karbist teine, õige pisut väiksema otsaga juhe otsida. Ja külla minnes see kaasa võtta, sest

ISO 800-ni kannatab pilti teha, edasi sarnaneb tulemus kompaktkamera omaga.

Kallima kit-objektiiviga 16–105 mm fookuskauguse vahemik võimaldab üles võtta nii linnavaateid kui ka huvipakkuvaid detaile, sestap on see komplekt hea valik turismireisile minnes.

naabrimehel vaevalt Sony kaabel riivulis vedeleb, samas kui standardseid juhtmeid on nüüdseks vist küll juba igatüühi mitu.

Tugeva plusspunkti teenib karbist leitud kaugjuhtimispult. Tõsi, selle kasutusvõimalused pildistamisrežiimis piirduvad autofokuseerimise järel katiku avamisega, aga 99% juhtudest sellest piisab, suumida ja seadeid määrata võib ju ka otse kaamerast. Igal juhul on nüüd iseenast pildistada või ülimalt stabiilsust nõudvaid võtteid teha märksa mugavam kui enamiku kaamerate pakutava 10sekundilise viivitusega. Sony pildilt saab valida kahesekundilise viivituse, nii on aega see pildi tegemise ajaks selja taha peita. Stuudios töötav fotograaf võib aga mõlemad silmad modellile pühendada ning sobival hetkel lihtsalt nuppu vajutada.

Uus maailm avaneb ka HD-televisoorite omanikele. HDMI-kaabli abil saab fotod suurele ekraanile kuvada ning sellesama puldi abil neid siis sirvida, suumida, keerata, kustutada ning isegi histogrammi kuvada.

[d] KRISTJAN KALJUND

Sony α700

23 990 KROONI, (ainult kere)

Müügil: Sony Center

Sensor: CMOS 23,5 x 15,6 mm, 12,2 megapiksli

Fookus: 11 iseteravustamispunkti

Tundlikkus: ISO 100-6400

Säriaeg: 30-1/8000 sek

Valge tasakaal: 7 eelvalikut + käsitsi seadistamine

Stabilisaator: optiline, sensori nihutusega

Pildiotsija vaateväli: 95%

Ekraan: 3 tolli (3 x 307 000 piksli)

Iseavaja: 2-10 sekundit

Sarivõte: 3-5 kaadrit sekundis

Katiku tööiga: 100 000 kaadrit

Mootmed: 142 x 105 x 80 mm

Kaal: 690 g (ilma akuta)

[HINNANG]

Ohtralt positiivseid üllatusi pakkuv kaamera, mis astub konkurentidele juba päris valusalt kannale.

[d] hinne:

Logitech taas kõlamaailmas

Logitechi X ja Z kõlariseeriates on nii mõndagi komplekti ilustanud ingliskeelne kiri «mängimiseks». Erandina sai aga üks hiljutine 5.1-komplekt nimeks G51. Nagu end kursis hoidev lugeja teab, tähistatakse G-ga (*gaming*) mänguritele mõeldud vidinaid.

[digi]
HEA OST

• Kas on kõlaritel asja seeriasse, kus varem valitsenud ainult hiired, klaviatuurid ja rool? On, ja G51 on sobilik kandidaat. Heli on nii madalate kui kõrgete sageduste juures väga hea, vähemalt mängurile, kes kolle määtsa peksab.

Bassikõlar mütsub jõudsalt. Lausa nii võrd, et ei seisa paigal. Nagu Logitechi õhus töötav hiir MX Air, tahab ka G51 puitkasti põhja asetatud bassikõlar õhus hõljuda. Väga hästi see raskel mustal kastil välja ei tule, kuid valjult muusikat kuulates ei takista kasti kummist jalad sugugi kõlarit siledal põrandal aeglaselt liikumast. Kõlari inverter asetseb küll esiküljel, kuid draiver ise taob nii kõvasti, et paneb kasti kergelt hüppama. Vähemalt bass ei pärise ja on muu heliga tasakaalus.

Juhtmed, millega pole jama

Bassikõlari taga asub traditsiooniliselt kaablimajanduse harupesa. Siin on Logitech kasutajasõbralikkusele mõelnud. Satelliidid ühenduvad värvikombinatsioonide järgi RCA-pistikute kaudu – ei mingit kahe traadiotsa klambrite vahele pistmist. Üleliigse kaablipikuse ohjes hoidmiseks on kaablitel rihmad. Sisendeid on kahele seadmele. Kahe RCA kaudu saab sisse tuua stereosignaali. Arvuti või muu 5.1-heli pakkuva seadme signaal tuleb kolmest 3,5 mm stereopulgast. Lisaks on olemas mikrofonipesa.

Kõlariskinnid

Subwoofer'i kastil nuppe pole. Jämeda kaabli otsas jookseb lauale hoopis pult, mille peategelane lai helitugevuse nupp. Rulliknupuga saab eraldi seadistada ka subwoofer'i, keskmise kõlari ja tagumiste kanalite valjust. Nupuga Matrix saab vahetada kolme eelseadistatud heliesitust, millest üks on mängu- ja teine muusika kuulamiseks. Olemas on ka Mute- ja

Logitech G51

UMBES 2500 KROONI

Müügil: küsi arvutipoodidest
Võimsus: 155 W RMS, peakõlar 310 W
Subwoofer: 56 W RMS, 5,25" kõlar
Satelliidid: 20 W, keskkõlaril 19 W RMS, 2" kõlarid
Sagedusala: 36 Hz–20 Khz, subwoofer'i ristumissagedus 150 Hz
Signaali-müra suhe: > 94 dB
Ühendused: 6 3,5 mm stereootsaga sisendit 6 kanalile, 2 RCA-sisendit stereosignaale
Mõõtmed:
Satelliitkõlar: 10,7 x 14,2 x 21,6 cm
Keskkõlar: 20,3 x 9,9 x 14,2 cm
Subwoofer: 19,6 x 26,4 x 33,3 cm
Juhtpult: 14,5 x 8,6 x 4,6 cm

kõlarite väljalülitamise nupp ning stereokõrvaklappide ja mikrofonipesad.

Kahe kõlariga satelliidid, mis hoolitsevad kõrgete sageduste tubli esitamise eest, pole sugugi ühe triki ponid. Näiteks keskkõlar oskab õhukesel vedelkristallmonitoril seista. See on hea ja ruumisäästlik asukoht. Eesmist ja tagumiste satelliitide välimust on võimalik muuta kõlaritelt eemaldatava läbipaistva pildikaare kaudu. Logitechi kodulehel on juba valmis nii illustatsioonid, mida alla laadida, trükkida ja välja lõigata, kui ka tarkvara oma kunstimeele rakendamiseks. Välimuse muutmiseks tuleb aga kruvikeerajaga katteplaadid eemaldada ja tagasi panna.

Tegelikult on G51 juba karbist välja astudes stiilne. 2500 krooni eest igavat kækki ei soovikski, kuid siin on ka korralik heli nii mängudes, filmides kui muusikas. Ja kasutusmugavus. Ja lisavõimalused. Mängurile sobilik. **[d] LEHO LAHTVEE**

[HINNANG]

Üllatavalt hea heli ja viisaka välimusega omaniku elu lihtsustav kvaliteetne mänguri kõlarikomplekt.

[d] hinne:

Edukad eelistavad Delli!

Delli uus tippklassi sülearvuti võimsa Inteli protsessoriga on mõeldud neile, kes hindavad kiirust, mugavust ja töökindlust. Kui ostad selle arvuti Elioni arvutiliisinguga saad kingituseks kaasa maailma juhtiva ärilehe

The Wall Street Journal veebitellimuse. Kindlusta oma edu – kasuta parimat!

Sülearvuti Dell Vostro 1400

Intel® Core™2 Duo processor T7250 (2.00Ghz, 800MHZ FSB, 2MB L2 cache)
14.1" WXGA+ TrueLife™, Windows Vista® Business - English, 2048 MB 667 MHz,
128 MB nVidia® GeForce® 8400 M GS, kõvaketas 120 GB, 8X DVD+/-RW, Dell™
Wireless 1390 802.11 b/g, Bluetooth, integreeritud veebikaamera, 2,45 kg,
garantii 5 aastat.

Võimalus juurde osta 3-aastane On-Site garantii hinnaga 1120 krooni.

Kuumakse: 570 kr

Periood: 36 kuud
Jääkväärtus: 10%
Sissemakse: 0 kr
Hind: 17 990 kr

Küsi arvutiliisingut Elioni ja EMT äriteenindustest!
Lisainfo telefonilt 1551, Elioni ja EMT äriteenindustest või oma kliendihaldurilt.
Pakkumine kehtib kuni 16.03.2008 või kuni kaup jätkub.

Nahk üle kõrvade

Kas sa sõidad Maybachiga, lendad ainult esimeses klassis, kannad Breitlingi kella ning sinu suurimaid muresid on see, et kogu luksuse kõrval oled sunnitud kasutama samasugust arvutit, nagu on su sekretäril? Kui nii, siis lase endale jutustada Lenovo võlumaailmast.

• Su arvuti on kaetud Prantsusmaalt pärit ehtsa nahaga, mis on käsitöölise poolt kokku õmmeldud. Selliseid arvuteid on maailmas vaid 5000 ning sinu oma on üks nendest. Sinu käsutuses on parimatest professionaalidest koosnev tehnilise toe meeskond ning 20 riigis on sul lausa selline luksus, et vajadusel tuleb Lenovo spetsialist hiljemalt nelja tunni jooksul ise kohale, et su arvuti muresid lahendada, ja teeb enne äraminekut veel arvuti nahkümbrisele vastava hoolduse ka.

Arvuti ei ole auto

Lenovo spetsialistid tegid arvuti kokkupanemiseks lausa spetsiaalse uuringu, kust selguski, et kui autode, lennukite, hotellide, ülikondade ja pea kõige muu osas on väga rikkastel võimalik vaesematest eristuda, siis arvutite puhul tõeline luksus vaata et puudub ning järelikult tuleb see tekitada. Thinkpadi-seeria 15. sünnipäevaks saigi valmis Thinkpad Reserve Edition, mis üritab säärast luksust pakkuda.

Tuleb aga välja, et luksusarvutite puudumisel on hea põhjus: nimelt ei olegi neid nii lihtne välja mõelda ega valmistada. Kui autode puhul on üheselt aru saada, miks mõni maksab kaks miljonit ja mõni vaid paarsada tuhat, siis arvutite puhul seda vahet teha ei saa. Reserve Editioni naha all peitub ikka enam-vähem

Arvutite puhul tõeline luksus puudub. Thinkpadi 15. sünnipäevaks üritas Lenovo ühe eriti luksusliku mudeli valmis teha.

[TESTITULEMUSED]

3DMark03:	1589
3DMark06:	603
PCMark05:	3038
Protsessor:	3999
Graafika:	1270
Kõvaketas:	3694

Kes maksaks 80 000 krooni nahkkatte eest?

tavaline Thinkpadi X-seeria sülearvuti, mis iseenesest on superhea, kerge, vastupidav ja mugav masin, kuid mille luksuslikumaks või paremaks tegemiseks ei ole talle eriti mitte midagi juurde lisada.

Pruun nahkümbris teeb muidu kena musta arvuti tõntsakaks ja külgedelt painutatud nahk jätab mulje, nagu oleks Thinkpadile selga tõmmatud paar numbrit suurem vammus. Muinasjutt supertasemel tehnilisest toest kõlab küll toredalt, kuid päriselus läheb seda pakutava kolme aasta jooksul heal juhul vaja korra, kui sedagi. Nii kõvad ärimehed, kellele Reserve Edition mõeldud on, kasutavad terve rügemendi suurust IT-osakonda, mis vajadusel nende probleemid lennult lahendab ja Lenovo parimad spetsialistid võivad jäädaagi kõnesid ootama.

50 000 krooni naha eest

Luksuslik, spetsiaalne, eriline ja parimatest parim arvuti on marketinginipp, sest ka tavalised arvutid on piisavalt head. Arvutite Maybachi ei ole lihtsalt mõtet teha või kui, siis katsuda ajada sama rida, mida Acer on proovinud Ferrariga. Reserve Editioni sisuks olev Thinkpad X61 maksab umbes 25 000 krooni. Reserve Editioniga saad kaasa veel ka välise 80 GB kõvaketta ja välise DVD-kirjutaja, nende maksumus jääb 5000 krooni kanti, kokku seega samaväärse tavalise X61 eest umbes 30 000. Aga 5000 eurot on ju ligi 80 000 krooni, nii

Lenovo Thinkpad Reserve Edition

5000 EUROT

Müügil: osta välismaalt
Protsessor: Intel Core 2 Duo L7500
Ekraan: 12,1 tolli
Mälu: 2 GB
Kõvaketas: 160 GB
Ühendused: WiFi, Bluetooth, WAN, 3 x USB, FireWire, VGA-väljund, heliväljund ja -sisend, kaasas 80 GB väline kõvaketas ning DVD-kirjutaja
Tarkvara: Windows Vista Ultimate, Microsoft Office Small Business 2007
Mõõtmed: 26,9 x 21 x 3,6 cm
Kaal: 1,4 kg

et vahe tuleb 50 000 krooni. Kesta eest. Eestist seda osta ei saagi, soovi korral tasub Lenovo müüjate kaudu uurida, kust on võimalik seda tooteseeriat hankida.

[d] HENRIK ROONEMAA

[HINNANG]

Lenovo üritab pakkuda eksklusiivsust, kuid küsib selle eest liiga palju raha ja pakub vastu liiga vähe väärtust.

[d] hinne:

KAS OLED VALMIS?

On mida oodata, sest Pentaxi uue generatsiooni peegelkamerad jätavad varju kõik muu! 14.6 megapiksline CMOS sensor uues K20D kaameras ja 10.2 megapiksline CCD sensor K200D kaameras on varustatud mürafiltriga. Kiire protsessor, keresisene pildistabilisaator, tolmueemaldus ja erinevate RAW formaatide tugi. Kõik mida vajad ühe perfektse foto loomiseks - leiad poodidest märtsi keskel!

Pentaxilt – armastusega fotograafia vastu.

K200D

K20D

PENTAX

Teraste kõvaketaste rünnak jätkub

Kuuekümnendatel oli esimeste kõvaketaste maht 5-10 MB. Kulus mitu kümnendit, enne kui 1992. aastal küündis ühe kõvaketta maht 1 gigabaidini. Poole lühema ajaga ehk 15 aastaga kukkus eelmisel aastal järgmine maagiline piir – 1 terabit.

● Esimene 1 TB Hitachi ketas kasutas viit andmeplaati, igal neist mahtu 200 GB, ning kümnet lugemis-kirjutuspead ja oli seetõttu veel veidi aeglane. Ent suur maht andis silmad ette enamusele ketastest. 2007. jooksul järgnesid talle ka teised ketatootjad: Western Digital, Seagate ning Samsung. Turule aga saabusid nad alles aasta lõpul ja kahte viimast tahamegi

nüüd teile tutvustada – Seagate Barracuda 7200.11 ja Samsung Spinpoint F1.

Uue Seagate'i pikem nimi on ST31000340NS, lõputähed NS ja tiitel ES viitavad Enterprise Storage'ile ehk serveriklassi kõvaketale. Seagate'i 1 TB kettal on ka AS-lõpuga versioon, mis suunatud tavalistele lauaarvutitele. Serveriketas on töökindlam ning katkematu töövalmidusega. Kuna hinnavahe on vaid paarsada krooni, siis soovitaks kõigile oma arvutit pidevalt käigus hoidvatele kasutajatele just NS-seeria ketast.

Uus ketas kasutab juba erinevalt Hitachi omast 250 GB mahutavusega «taldrikuid» (*platter*, andmeplaat), mida kõvakettas on neli ja lugemis-kirjutuspäid kaheksa.

Erakordne andmevahetuskiiirus

Kiiret vahemälu on 32 MB. Ketas kasutab Seagate PowerTrim'i tehnoloogiat, mis tagab parima mahu ja võimsuse suhte (GB/W). Jõudeolekus (*idle*) kasutab ta vaid 8 W, töös 11,6 W energiat. Suur üllatus oli aga ketta erakordne andmevahetuskiiirus – osades testides ületas see kuni 100 MB/s!

Kui me just olime Seagate'i kiiruse eest kiitnud, tuli Samsung ja andis uue laksu, olles veel 5-10% kiirem!

Kui seni olid IDE/SATA-ketaste maailmas kauaaegseteks liidriteks WD Raptor-seeria kettad oma 10 000 rpm pöörlemiskiirusega ning 7200 rpm tavalised kettad olid jupp maad tagapool, siis uus Cuda suutis Raptorile testides umbes 10 MB/s pähe teha! Loomulikult jäävad 7200 rpm kettad senini kaotajateks otsinguaegades (*seek time*), mis on määrav suure kasutajate arvu puhul või näiteks *cache*-failide hoidmisel (Photoshopiga töötades). Filmi-, muusika- ja muude arhiivide juures ei loksuta kasutajat, et ta andmeedastus algab nt 7 ms hiljem, kuid loeb see, et see kestab näiteks 5 minutit vähem.

Nii vaikne, et ei kuulegi

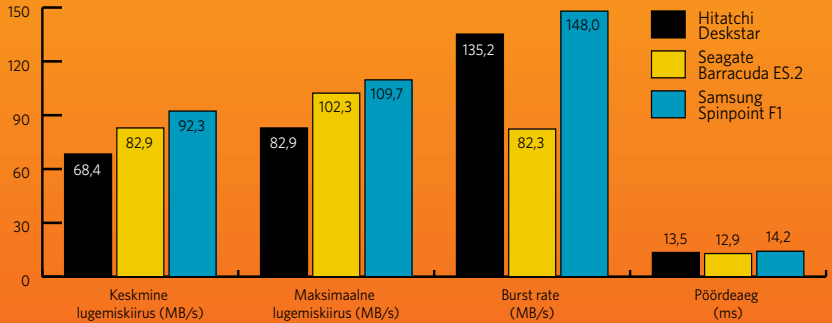
Kõige viimasena lisandus 1 TB kettafirmade leeri Samsung oma HD103UJ Spinpoint F1 DT kõvakettaga. Kui me just olime suutnud Cudat kiiruse eest kiita ja seda suu ammuli imestada, siis Samsung tuli ja andis uue laksu – tema ketas oli Cudast veel 5–10% kiirem ning kannab hetkel kiireima SATA lauaarvuti ketta uhket tiitlit.

Samsung saavutas selle oma sisemise arhitektuuriga – kettast leiame ainult kolm «taldrikut» mahuga 334 GB ja vastavalt ka ainult kuus lugemis-kirjutuspead ning 32 MB *cache*-mälu. Kuna andmetihedus on plaatidel veelgi kasvanud, siis siit ka suurem andmevahetuskiiirus ja lisaboonusena väiksem liikuvate osade arv. See annab tunda nii ketta häälekuses (õieti selle puudumises) kui temperatuuris. Ka Seagate'i uus Cuda oli vaikne, ent otsingul (*seek*) oli kettkrabin selgelt kuuldav. Samsungi ketast polnud *seek*-testis üldse kuulda ja see tuli lausa käega õhku tõsta, et veenduda ketta töötamises. Pika ja piinava testi lõppedes oli ka Samsung soojenenud – 27 Celsiuse kraadilt 30ni!

Jõudeolekus vajab F1 7,7 W, töös 8,6 W. Hääletu tegutsemise tagavad Samsungi patenteeritud tehnoloogiad NoiseGuard ja SilentSeek. [d] VEIKO TAMM, MAATRIKS

Uued tulijad haaravad esikoha

Kiirustestides on selgelt näha, et nii uus Seagate kui Samsung on enne turule tulnud Hitachi 1 TB suurusest kõvakettast omajagu kiiremad. Omavahelises mõõduvõtmises tuleb aga tunnistada Samsungi paremust Seagate'i üle.

Seagate Barracuda 7200.11 ES

4795 KROONI

Müügil: Ordi
Liides: SATA-II
Vahemälu: 32 MB
Pöörlemiskiirus: 7200 rpm

Samsung Spinpoint F1

4195 KROONI

Müügil: Ordi
Liides: SATA-II
Vahemälu: 32 MB
Pöörlemiskiirus: 7200 rpm

[HINNANG]

Veidi aeglasem ja veidi kallim kui Samsungi ketas, aga see-eest suurima vastupidavusega.

[d] hinne: ★★★★★

[HINNANG]

Hämmastavalt kiire ja veel rohkem hämmastavalt vaikne ketas, pealekauba veel hea hinnaga.

[d] hinne: ★★★★★

Teine katse

Nüüd tekitame veidi segadust. Detsembrinumbris testisime ML Arvutite mudelit N510 ja jõudsime järeldusele, et see roosa on tore küll, aga ehtne naistekas. Nüüd testime jälle ML Arvutite N510, aga seekord on see valge ning ... täiesti teine arvuti! Miks, ei tea keegi.

• Kui ma ütlen «täiesti teine arvuti», siis ei ole see mingi liialdus. Kui veel hiljuti oli N510 ehitatud MSI tooriku peale, siis uue aluseks on toorik nimega Compali JFT00. Väliselt väga suurt vahet ei ole, mõlemad on umbes ühesuurused, aga Compali disain on kraadi võrra igavam. Tegu on igati korrektse välimusega valge väikse arvutiga, mis ei näe küll kuidagi eriline välja, aga millele pole samas midagi ette ka heita.

Korpus on tugev ning vahelduseks saame kiita ka ML Arvutite sülearvuti-klaaviatuuri, mis erinevalt MSI toorikule ehitatud N510-st on nüüd konkreetsema käiguga ega laineta. Trükkida igatahes on

mõnus, kuigi semikooloni ja kooloni nupud on väga väikesed, nende kõrval olev parempoolne Shift samuti liiga pisike ja kohe nooleklahvi kõrval, nii et alguses kipub sõrm Shifti asemel pahatihhti noolenuppu tabama ja kursor liigub rea võrra ülespoole.

Sõrm saab haiget

Uus arvuti on saanud endale ka sõrmejäljelugeja, mille disain on aga ebaõnnestunud, sest see on liiga sügavale korpusesse uputatud ning seda kasutades tuleb sõrme päris kõvasti vastu arvutit suruda. Keegi nupumees on aga lugejale veidi teravad servad teinud...

Oma etteheidetega astuksime aga seekord tavapärase virina juurest sammu kõrvale. Erinevus välismaa ja Eesti tootja sülearvuti vahel on kahjuks päris suur ja seda just keskmise kasutaja jaoks. Kuigi meie testi tulnud N510 oli uhiuus, kinnikleebitud müügipakendis, avastasime seda karbist välja võttes ja käivitades, et vajalik lisatarkvara tuleb plaadilt ise installida.

Sukeldusimegi veidi vigases inglise keeles menüüsüsteemiga draiveriplaadi hingeallu, et leida tarkvara sõrmejäljelugeja

[TESTITULEMUSED]

3DMark03:	1460
3DMark06:	-
PCMark05:	3087
Protsessor:	3437
Mälu:	3310
Graafika:	1415
Kõvaketas:	3662
Aku:	1:36

ML N510

XX XXX KROONI

Müügil: Enter

Protsessor: Intel Core 2 Duo T5270 1,4 GHz

Kõvaketas: 120 GB, 5400 rpm

Mälu: 2 GB

Ekraan: 12,1 tolli, 1280 x 800 pikslit

Videokaart: Intel X3100

Optiline seade: DVD RW

Ühendused: WiFi (a/b/g), Bluetooth, võrgukaart, modem, 3 x USB, VGA-väljund, mälukaartilugeja, ExpressCardi pesa, helisisend ja -väljund, sõrmejäljelugeja

Mõõtmed: 30 x 22,3 x 4,2 cm

Kaal: 2 kg

ja sisseehitatud veebikaamera jaoks ning poolkogemata klõpsides õnnestus arvutisse installida ka see tarkvara, mis näiteks ekraani heledust või helitugevust muutes selle kohta ekraanil tagasisidet annab.

Pool sammu tarbijale vastu

Need on väikesed asjad, aga ma olen kindel, et üle 90% arvutit ostvatest keskmistest kasutajatest ei hakka sõrmejäljelugeja tarkvara kuskilt ise taga ajama.

Kõik välismaised konkurendid on selle peale alati mõelnud ja nii jääbki meil üle küsida, kas kodumaine tootja, Eesti töökohad ja õ-täht klaviatuuril on piisavad argumentid?

Pigem on. Arvuti on hea (kuigi vahest liiga lärmakas), konfiguratsioon eeskujulik ning hind seda kõike arvestades väga mõistlik. Aga selle pool sammu tarbijasõbralikkuse suunas võiks ML Arvutid ikkagi astuda, see pole vast nii raske.

[d] HENRIK ROONEMAA

[HINNANG]

Keskmiselt korralik arvuti kodumaiselt tootjalt. Hinna-konfiguratsiooni suhe hea, aga samas ei üllata millegagi.

[d] hinne:

Hiiresõja uustulnuk

Kesiselt libisevatel patjadel ja lühemat sorti tekstiilkattes sabaga hiilis meie poole purpurpunase seljaga hiir. Ta piuksus, et sama värvi Trusti hiirtega pole tal mingit seost, ja eelarvamusteta võtsime ta oma testilauale.

● Tihti on odavate optiliste ja laserhiirte tunnuseks, et kursor elab oma elu. Nool ekraanil sõidab enda valitud suunda või tõmbleb kaootiliselt. Tavaliselt on anomaalias süüdi sobimatus hiirepadjaga või hoopis selle puudumine. Styxi lasersilm on samuti aluse suhtes kapriisne, kuna trikitas nii mõnelgi meie testpadjal.

Kui aga alus kindel, on paremakäeliste loodud hiir korralik. Ühest küljest on ta suhteliselt suur, sest väiksemale käele jääb eesmine pöidlannupp liiga kaugelt, teisest küljest on suurel käel raske tagumist pöidlannuppu vajutada. Aga kõik seitse nuppu on konkreetsed ja paraja käiguga. Sileda, kuid sõrmega hästi haakuva rulliku nupp on vaid veidi tugevam. Hiire mass on paras.

Ikka see niru 125 Hz

Styxi andmevahetuskiirus on 125 Hz. See ei üllata, kuid valmistab siiski pettumuse, sest täpsus kiiretes tulistamismängudes on häiritud. Täpsus on eelseadistatud ja kahjuks muutmatu kolme astmega (800, 1600 ja 2200 DPI), mida saab vahetada

125 Hz ei üllata, kuid valmistab siiski pettumuse, sest täpsus kiiretes mängudes on häiritud

hiire seljal olev S-nupuga. Valitud seade on näha vastava numbriga tulukese juures. Aga LEDide paneel võinuks olla sentimeetri võtta kõrgemal – siis ei kataks peopesa ja põial infoakent kinni.

Hiire tarkvara on mõtetu. Driveeri installimine tähendab, et kõvakettale paigaldatakse programm, millega saab muuta peaaegu samu seadistusi, mida Windowsi juhtpaneelis niikuinii saab. Ainukeseks suuremaks erinevuseks on see, et hiire kolmele nupule saab oma soovi järgi ülesande valida, mille hulgas on ka valitud programmi käivitamine ja makro loomine. Peanuppudel saab vaid käsud vahetada, aga milline paremakäeline kasutaja seadistaks oma hiire vasakukäeliste parameetritega?

Liialdamine pole kunagi hea

Nüüd hiire kõige omapärasemast, aga ka kõige kaheldavamast väärtusega nupust. See on mimeskordse hiirekliki nupp ehk hiire seljal olev F-nupp, millele vajutamine võrdsustab põhinupu kliki 2, 3 või 4 klikiga. F-nupu vajutamise järel muutub ka rullikutulukese värv ja see on vähemalt kena. Mis kasu on nupust, mille peale peab vajutama kolm korda ja seejärel veel korra peanupule, et saada 4 klikki, meie ei tea. Kohe neli vajutust peanupul oleks palju kiirem, kui ükskõik mis operatsioon F-nupuga. Viimasele vajutades jääb küll mitme kliki seade peale, kuid kus on vaja korruga lausa nelja klikki pidevalt teha?

Speedlink Styx (SL-6395-SRD)

HIND: 495 KROONI

Müügil: Photopoint

Eraldusvõime: vaikimisi astmed 800/1600/2200

Andmeedastussagedus: 125 Hz

Ühendus: USB

Nuppe: 7, neist 3 programmeeritavat

Kaabel: 1,6 meetrit, hästi painduva tekstiilkatttega

Arvestades, et Styx on Speedlinki esimene mängurihiir, pole tulemus sugugi halb. Ka hind on enam-vähem paigas ja ostja saab nii palju toodet, kui palju maksab. Nõudlikul kasutajal pole vaja Styxi peale mõelda, aga hobi- või aeglasemaid hiireliigutusi nõudvaid mängu harrastavale inimesele on Styx sobiv valik. Muide, kogu eelnev jutt käib ka WolfKing Trooperi kohta, mis on täpselt sama hiir, ainult teiste kirjadega. [d] LEHO LAHTVEE

[HINNANG]

Nigela tarkvaraga, kohati läbimõttelmeta ja jonniv. Siiski kena ja üldiselt mugav, kuigi enne ostu on soovitatav proovida.

[d] hinne:

Edevus pole patt

Sülearvutite magus hinnapiir jääb just umbes 17 000 krooni kanti ning ajad on niikaugel, et selle eest ei saa enam mitte lihtsalt tehniliselt pädeva, vaid juba ka ilusa sülearvuti. Ega siis sülearvuti ainult töötamiseks ole...

• Special Edition võib tähendada mida iganes – kuldse randiga kaelapaela, teist värvi korpust või lihtsalt pikemat garantiiaega. HP Pavilion DV2699EO puhul pole tarvis paberites tuhnida, et aru saada, miks arvuti seda silti kannab. Kuigi kõik uuemad HP multimeediasuunitlusega kodusülearvutid on päris kenakesed, siis see on lausa ekstra nett.

Muster pole mitte ainult arvuti kaanel, vaid ka randmetoel ning puuteplaadil. Tavapärase musta-hõbedase asemel on siin kasutatud hoopis pisut pronksikarva toone ning tulemuseks on ilus arvuti, mida konverentsil demonstratiivselt lauale tõstes pole karta, et lauanaabril puhtjuhuslikult täpselt samasugune on. Ja kui ongi, siis saate kahekesi eliitklubi moodustada.

Hiir tekitab rõõmu

Tehnilises osas on sama hinnaklassi sülearvutid enamjaolt ühesugused, sest selle hinna sisse pole lihtsalt võimalik mahutada konkurentidest peajagu paremaid jup-

pe. Küll aga on võimalus arvutiga kaasa anda mitmesugust lisaväärtust. DV2699EO puhul on lisaks ülesvuntsitud välimusele boonuseks kaasasolev juhtmeta hiir ja sülearvuti kattelkott. Hiir on väike, aga ajab asja ära, ja raadiovastuvõtja pulgakese saab kenasti hiire kõhu alla peitu panna.

Auke rohkem kui Šveitsi juustus

Kui hiir on kaasas nii mõnegi teise sülearvutiga, siis kattelkott on haruldasem liisand. Pange tähele, jutt pole mitte öla- või seljakotist, vaid pehmest liibuvast kestast, mida arvutile ümber tõmmata, et see suurde kotti teiste asjade sekka visata.

Arvuti küljest leiab kõik kodus vajalikud liidesed, olemas on nii VGA- kui HDMI- ja ka veidi vanamoodne S-Video TV-väljund. USB-porte on vaid kaks ja needki paiknevad ühel pool. Nagu teisi sama seeria sülearvuteid, kimbutab viletsa kaldenurga häda ka seda. Ekraani saab kallutada taha vaid umbes 45 kraadi. See tähendab, et kui arvuti selles numbris testitud Alto sü-

HP Pavilion DV2699EO

HIND: 17 805 KROONI

Müügil: Zebra

Protsessor: Intel Core2 Duo T7250 2 GHz

Graafika: NVIDIA GeForce 8400 GS

64 MB

Mälu: 2 x 1024 MB

Kõvaketas: 160 GB SATA

Optiline seade: DVD +/- RW DL Super-Multi LightScribe

Ekraan: 14,1" 1280 x 800 XGA BrightView

Muu: 2 x USB, LAN, WiFi a/g/n, Bluetooth, HDMI, VGA, FireWire, ExpressCard 54

pesa, SPDIF, kõrvaklapi- ja mikrofonipesad,

sisseehitatud mikrofon, mälukaardilugeja

(SD/MS/MSPPro/MMC/XD), Expansion

Port 3, veebikaamera, sõrmejäljelugeja,

Skandinaavia klaviatuur, juhtmeta hiir,

kaugjuhtimispuul, sülearvuti kattelkott

Tarkvara: Microsoft Windows Vista Home Premium

Kaal: 2,43 kg

[TESTITULEMUSED]

3DMark 03:	4462
3DMark 06:	1076
PCMark 05:	4553
Protsessor:	4817
Mälu:	3948
Graafika:	2764
Kõvaketas:	4098
Aku:	1:12

learvutialusele tõsta, on ekraan tsipakene liiga järsu nurga all ning seda pole mingi nipiga võimalik tahapoole lükata. Pike-mad inimesed ei saa seega ekraani värviesituse jaoks optimaalsesse asendisse lükata. See-eest on mugav diivanil vedledes arvutist filmi või muusikat kaugjuhtimispuuldiga edasi kerida.

Kõige suurem mure selle muidu toreda arvuti puhul on aga narristi paigutatud sõrmejäljelugeja, mis asub randmetoe nurgas ja käsi puhkeasendis hoides jääb ositi randme alla. Sõltumata sellest, kas parasjagu on ees mõni rakendus, mis tuvastamist vajab, hakkab arvuti alati kurjustama, et sõrme peaks ikka aeglasemalt üle lohustama. Grrrr!

[d] SVEN VAHAR

[HINNANG]

Gigaherts- ja gigabaidrallit selle arvutiga ei võida, kuid seltskonnas kadedaid pilke õnnestub püüda küll. Eks ilu maksab ka.

[d] hinne:

KAS
TEADSITE

TEIE KERGE REISIKAASLANE ON DELLI SÜLEARVUTI

Latitude™ D630

Hind alates:

15 974.-

Hind sisaldab 18% käbemaksu

Intel® Core™ 2 Duo Processor
Dual Core tehnoloogiaga
(2.4 GHz, 4 MB L2 Cache, 800 MHz FSB)
Genuine Windows Vista™ Business
Kuni 4 GB 667 MHz Dual Channel
jagatud DDR2 SDRAM
Kuni 160 GB kõvaketas Intel® Turbo mälu
8x DVD +/-RW Drive Dual Layer
Mobile Intel® GMA X3100 (kuni 358 MB jagatud)
14.1" WXGA+ (1440 x 900 resolutsioon)
või 14.1" WXGA (1280 x 800 resolutsioon) laiekraan

Loodud liikuvale inimesele

Latitude D630 – kerge, õhuke, klassikalise disainiga äriklassi sülearvuti.

Jõudluse ja mobiilsuse ideaalse tasakaalu tagavad kauakestev aku, NVIDIA videokaardi valik, kontrastne matt laiekraan ning peaaegu piiramatute võimalustega juhtmevabad lahendused.

DELL™

max 1.2.3

Dell autoriseeritud edasimüüja, garantii- ja hoolduspartner Eestis

MAX 123 AS · Veerenni 58 A, Tallinn · Veerenni Keskus
müük: 699 0678 · hooldus: 699 0699 · tasuta klienditugi: 800 DELL
e-mail: max@max.ee · www.max.ee

© 2007 Dell Corporation Limited. Dell, Dell logo, Inspiron on Dell Inc. registreeritud kaubamärgid või kaubamärgid. Microsoft, MS ja Windows on Microsoft Corporation registreeritud kaubamärgid. Teised kaubamärgid või kaubanimes käesolevad dokumendis viitavad toodete markide ja nimede olemusele. Dell ei taha omandlikku huvi teiste märkide ja nimede vastu.

Celeron, Celeron Inside, Centrino, Centrino logo, Core Inside, Intel, Intel logo, Intel Core, Intel Inside, Intel Inside Logo, Intel Viiv, Intel vPro, Itanium, Itanium Inside, Pentium, Pentium Inside, Xeon ja Xeon Inside on Intel Corporation registreeritud kaubamärgid Ameerika Ühendriikides ja teistes riikides.

Esimene uue südamega arvuti Eestis

Inteli uute ja superheade 45 nm tehnoloogial valmistatud protsessoritega arvutid on Eestis kohal. ML Arvutid väidab, et nende ML 540 on esimene uue potsessoriga arvuti Eesti turul. Meie proovime järele, kas uued protsessorid on tõesti nii head, nagu räägitakse.

● 45 nm tehnoloogial ehk Core 2 Duo Penryni põlvkonna protsessorid erinevad oma eelkäijatest peamiselt kahe uuenduse poolest ning mõlema efektiivsust on protsessoritestid ka kinnitanud.

Esiteks on Penryni volutarve eelmissetest Core 2 Duo protsessoritest palju väiksem ning teiseks töötavad nad jahedamalt. E8400 protsessori volutarbeks veebib- rausimisel mõtsid meie kolleegid lausa alla 10 W, mis kasvava elektri hinna ning rohelise mõtlemise tingimustes peaks kahtlemata kõigile heameelt valmistama.

ML 540 võib õnnelikuks teha nii rohelised kui ülekiirendajad. Inteli uus protsessor sobib hästi neile mõlemale

Või kui mitte rohelistele, siis ülekiirendajatele, sest esimesed katsed E8000-seeria protsessorite ülekiirendamisel on andnud väga häid tulemusi.

Video käib kinni-lahti

Teiseks on uutes protsessorites kasutusel uus SSE4.1 käsustik, mis teeb video kodeerimise varasemast oluliselt kiiremaks.

Nii leiavad 45 nm protsessoritest endale hea kaaslase just videotöötusega tegelejad. Selle efektiivne kasutamine nõuab aga uut videotöötlustarkvara, vanad programmid uue protsessori nippidest võita ei oska.

Peale hea protsessori on arvuti ise väga ... keskmine. Keskmise hinnaga, keskmise konfiguratsiooniga. Protsessor on uue seeria kõige odavam, graafikakaardiks NVIDIA 8600GT, mis tänapäeva tingimustes mingi tipp ei ole, aga muidu siiski korralik kaart, kusjuures siin masinas veel passiivjahutusega, mis vähendab müra. Heaks saame pidada ka 500

ML 540

11 990 KROONI

Müügil: Enter

Protsessor: Intel Core 2 Duo E8200

2,66 GHz

Mälu: 2 GB

Kõvaketas: 500 GB

Optiline seade: DVD RW

Ühendused: võrgukaart, modem, 8 x USB (2 esipaneelil), FireWire, mälukaardilugeja (kaasa arvatud ID-kaardi lugeja), helisisendid ja -väljundid (nii esi- kui tagapaneelil), VGA- ja DVI-väljundid, TV-väljund, PS2 pordid

Videokaart: NVIDIA 8600 GT 512 MB mälu

Operatsioonisüsteem: Windows Vista Home Premium

GB kõvaketast, mis on lauaarvuti puhul küll praegu juba miinimumiks.

Kuhu jäi HDMI?

Kõige rohkem puudust tundsin HDMI-väljundist, nii oleks lihtsam arvuti ka televi külge ühendada ja näiteks oma fotosid vaadata. Kõigil uutel teleritel on ju HDMI-sisend küljes, DVI-sisend on aga väga haruldane. Vanamoodne TV-väljund mõjub tänapäeval tõelise reliktina.

ML Arvutid ise kiidab oma uut korpust: moele järele andes on nad valinud läikiva kesta. Kena küll, aga laual oli ta kõrvuti HP Pavilioni lauaarvutiga, mille korpuse pisikeste vidinate läbimõeldus pani meid õndsalt naeratama, ML mitte. Mis HP juures head oli, loe järgmisest numbrist.

[d] HENRIK ROONEMAA

TESTITULEMUSED

3DMark03:	13 189
3DMark06:	4142
PCMark05:	6987
Protsessor:	6775
Mälu:	5930
Graafikakaart:	6207
Kõvaketas:	6538

[HINNANG]

Esimene uue volusäästliku ning kiire Inteli 45 nm protsessoriga arvuti Eestis. Sisu on hea, mugavust tahaks rohkem.

[d] hinne:

Hea rühi saladus

Nii armas, et Logitech on sülearvutikasutajate rühi eest hoolitsemise oma südameasjaks võtnud. Lõpetage ometi ära see sülearvuti kohal koogutamine ja hakake sirge seljaga istuma!

• «Milleks sülearvutile alus,» võivad võhikud küsida, «arvutit saab ju niigi kasutada?» Saab, ent sülearvutitel on ekraan sageli liiga madalal ja klaviatuur ekraanile liiga lähedal, nii et pikemal töötamisel võib sundasendis istumine hakata ebamugavust valmistama.

Alto Connect on kahest ristliistust alus, mille peale saab asetada sülearvuti, et selle ekraan oleks kasutamiseks mugavamal

kõrgusel. Aluse pealispind on kummist ning järsud esinurgad hoiavad ka raske- mat sülearvutit kindlalt.

Kaldenurk on fikseeritud, kolm USB- porti paiknevad tagaküljel ja üks ees, olles mõeldud mälupulga hõlpsaks ühendamiseks. Nuriseda tuleb selle üle, et pesa asub liiga serva lähedal ning pikem mälupulk jääb ette välisele klaviatuurile, mida ei saa siis vastu aluse serva lükata.

Ja ongi kõik. Imelihtne asi, mis ometigi teeb töötamise mugavamaks. Seda lugu kirjutan just praegu Alto Connecti abiga. Endal on mugav ning arvuti on tõstetud põhja tõttu jahedam ning vaiksem.

Kui igapäevane töö laua taga tuleb ära teha sülearvutil, tasub tõsiselt kaaluda mõne aluse ostmist. Tervis ja hea rüht maksavad ka midagi, samas Alto hind ju väga kõrge ei ole.

Altodest on muide ka

Logitechi sülearvutialus Alto Connect

UMBES 940 KROONI

Müügil: küsi arvutipoodidest

Liidesed: 4 x USB

Muu: lahtikäiv, tagaküljel kaablikoondamisrenn

[d] hinne:

mitu teistsugust versiooni, kaasa arvatud klaviatuuridega, aga meile meeldib kõige rohkem just Connect: hea odav ning saad valida täpselt sellise klaviatuuri, nagu ise tahad. Pikema või lühema käiguga, juhtmega või juhtmeta. Geniaalne väike seade, nagu Logitechi puhul tihti.

[d] SVEN VAHAR

[digi]
HEA OST

Imeline muusikakast 1000 krooniga

[digile] ebatüüpiliselt peame tõdema, et meil pole õrna aimugi, kust seda Silverstone'i helikaarti osta saab. Kuigi tavaliselt me selliste haruldaste asjade arvustusi ajakirja ei pane, on EB01 ometi seda väärt. Kui sul on vaja head helikaarti, otsi EB01 välismaalt üles.

• Millest selline elevus? Kõik sai alguse ühest päevast, kui Silverstone meile testimiseks selle helikaardi saatis. Ei maksa palju, ütlesid nad, ja on hea. Selliseid avaldusi tuleb alati võtta pika hambaga, aga tiibklaverikujulist EB01 arvuti külge ühendades tabas mind meeldiv üllatus: EB01 ongi tõesti hea.

Tema südameks on Burr-Browni 2702 kiip, mis on hea valik ja

kasutusel ka mitmetes palju kallimates DACides. Heli on väga õhuline ning avar ning kuigi vahe on viis korda kallima Ediroli DACiga kuulda, pole see mõõtnatult suur. EB01 mängib ausalt, puhtalt ja avartalt ning sellise hinnaklassi juures on see väga hea tulemus. See, et emaplaadile ehitatud keskmise helikaardi helist erineb EB01 oma nagu öö ja päev, on siililegi selge ja kurdilegi kuulda.

EB01 lihtsus on korruga tema pluss ja miinus. Ta tuleb USB-kaabliga vaid arvutiga ühendada ja ongi kõik: Windows tunneb ta USB-helikaardina ära, min- geid draivereid vaja ei ole, ühtegi nuppu seadmelt ei leia. Tagaküljel on vaid RCA-väljund, kuhu võid ka ühendada karbis leiduva ülemineku 3,5tollise pulkpistikuga ja sinna kas või kõrvaklapid torgata. Leppida tuleb vana hea stereoheliga, 5.1 ega 7.1 siit otsida

Silverstone EB01

UMBES 1000 KROONI

Müügil: otsi internetist või välismaalt

Ühendus: USB (sobib ka 1.0)

Väljund: RCA

Signaali-müra suhe: 105 dB

Sampling rate: 32 kHz, 44,1 kHz, 48 kHz

Mootmed: 15,2 x 5,2 x 15,1 cm

Kaal: 700 g

[d] hinne:

ei maksa.

Igatahes, EB01 osutus piisavalt heaks, et me seda [digis] soovitada julgeme. Kahjuks Eesti poodidest seda imelist seadet ei leia, aga välismaalt kindlasti.

[d] HENRIK ROONEMAA

[digi]
HEA OST

Muretu elu

Me oleme mitu aastat rääkinud, et tuleb teha varukoopiaid. Ja ei tohi teha plaatidele, sest plaadid hävivad iseenesest mõne aastaga. Parim idee on oma varukoopiaid hoida välisel kõvakettal ja just neid me sel kuul testimegi.

• Kui juba, siis juba, eks. Ei ole mõtet ja mada paarisaja gigabaidi suuruste kõnidega, vaid kuna kõvaketaste hinnad on nii madalal, siis tuleks kohe osta piisavalt suur ketas.

Sestap valisime testi ainult 500 GB suurused kettad, sest siis on lootust, et kõik su vajalikud failid mahuvad sinna ilusti ära ja ruumi jääb veel tuleviku tarbeks ülegi.

Samas, nagu sa käesoleva ajakirja «Proovitud» rubriigist lugeda võisid, on uueks standardiks varsti-varsti kujunemas 1 terabait, nii et aastakümneteks ei ole mõtet 500 GB suuruste varuketastega arvestada.

Siit jõuame järgmise tõeni. Ühelt poolt on meeldiv, et väliste kõvaketaste tootjad on neist teinud justkui mingid moeasjad

– loeb disain ja filing, millega müüakse mitte kõvaketast, vaid staatust ja elustiili. Juba nimedki peegeldavad seda, et väline kõvaketas on moodsa inimese aksessuaar: StorageBird, MyBook ja nii edasi.

Mitut liidest on vaja?

Teisest küljest aga ei ole sul vaja sellesse lõksu langeda. Väline kõvaketas pole selline asi, mida külalistele uhkelt näha tuua, vaid ta peab oma töö vaikselt ja sind segamata ära tegema. Peab olema vastupidav, kiire, mitte liiga suur ja samas tugeva korpusega.

Kaalu, kas sul on vaja maksta lisaliideste (FireWire, eSATA) eest või piisab lihtsast USB-st. Mõttele, kas parem tagasihoidliku disainiga ketas või maksad 500 kuni 1000 krooni disaini ja mõnede lisavõimaluste eest. Toimetuse üksmeelne valik langes odavamate ja lihtsamate ketaste kasuks.

Testisime kõvakettaid kahe erineva jõudlusega arvuti taga: üks oli Windows Vistaga HP Pavilion Elite PC, millel neljatuumaline protsessor ja jõudlust ülearugi, ning teine oli mõne aasta vanune Windows XP-ga ja 1,7 GHz Pentium M protsessoriga sülearvuti.

Kuigi teoreetiliselt võiks arvata, et piirangud seab pigem USB-liidese aeglus, siis tuleb tunnistada, et kõikide ketaste testitulemused olid võimsama arvuti puhul silmnähtavalt paremad, kuigi ka sülearvuti polnud just kõige viletsamat masti. Andmeedastuskiiruste vahe jäi kuni paari

Väline kõvaketas ei ole aksessuaar ega sisustuselement. Ta peab oma töö tegema ära tähelepandamatult, vaikselt, korralikult ja usaldusväärselt. Ära maksa üle!

algab siit

megabaidini sekundis, mis pole küll teab mis suur kõikumine, kuid näiteks protsessorikasutuses oli vahe mäekõrgune.

Võimas lauarvuti kulutas nende välis- te kõvaketaste peale oma tööajast keskmiselt umbes 4%, sülearvuti isegi 20–25%. Tabelisse märkisime ruumipuudusel vaid võimsama arvutiga saadud tulemused.

Akuutne kaablipuudus segas

Tähelepanu tasub juhtida ka sellele, et kui vaikimisi on väline kõvaketas vormindatud FAT32 failisüsteemiga, siis ei õnnestu sinna peale kopeerida faile, mis on suuremad kui 4 GB. Nii ei saaks sinna kopeerida DVD-plaadi tömmiseid. Selleks tuleb kõvaketas kas ise või kettaga kaasas olnud tarkvara abil ümber vormindada näiteks NTFS-failisüsteemiks.

FireWire-liidese kaudu oli kõigil mitme

liideseiga kõvaketastel andmeühendus kiirem kui USB kaudu. Teoorias võiks olla küll vastupidi, sest USB 2.0 lubatud läbilaskekiirus on 480 Mbit/s, aga FireWire 400 läbilaskekiirus vaid 400 Mbit/s, kuid nagu sageli juhtub, on praktika teooriast erinev.

Vahe FireWire 400 kasuks polnud küll mäekõrgune, kuid siiski märgatav, umbes 7–10%. Oluliselt väiksem on FireWire-liidest kasutades protsessori koormus, see- ga tasub igal juhul seda USB-le eelistada.

Andmevahetuskiiirus eSATA-liideste kaudu jäigi testimata, sest meil ei õnnestunud ühestki arvutipoest leida vajalikku ühenduskaablit.

Olgu see vihjeks härrastele kaupmees- tele, et koos seadmetega oleks üsna mõistlik müüki võtta ka seadmete sihipä- rast kasutamist võimaldavad kaablid.

SVEN VAHAR

[KUIDAS ME TESTISIME?]

- **Kaks programmi:** Kasutasime kõvaketta kiiruse mõõtmiseks programme HD Tune ja HD Tach, iga kõvakettaga tegime mitu kontrolltesti ja kirjutasime üles keskmised andmed.
- **Kaks arvutit:** Testisime kahel arvutil, ultravõimsal neljatuumalisel HP Pavilion Elite PC-I (Windows Vista) ja vanema generatsiooni sülearvutil Thinkpad T42 (Windows XP). Tabelisse panime kirja võimsama arvuti andmed.
- **Lisavõimalused:** Paigaldasime kõvake- tastega kaasas olnud tarkvara ja varunda- sime andmeid vastavalt programmi antud juhistele.
- **Füüsilised katsed:** Proovisime kettaid asetada püsti, pikali ja serva peale, panime nad lauale ja arvutikorpusele, tõstisime, katusime ja uurisime neid iga kandi pealt.
- **Vaimsed katsed:** Vaidlesime ja arutlesime, miks peaks just sellise kõvaketta enda- le koju ostma või ostmata jätma.

WD Elements

● Tõeline taktiiline sürpriis. Pildil näeb ketas välja üsna igav, aga kätte võttes tabas meid üllatus – ei mäletagi, millal viimati sellise pinnatöötusega seadet katsuda saime. Alumiiniumkorpust on üleni kaetud peene liivmustriga, mis tagab selle, et ketas püsib käes kindlamalt kui sileda korpusega suguvennad. Ka päris kuivade kätega ketast haarates pole karta, et see omatahtsi sõrmede vahelt minema lipsab. Esi- ja tagaotsa kattev pool-läbipaistev materjal pole mitte plast, nagu eemalt vaadates võiks arvata, vaid kummi. Kõik see teeb ketta üsna libisemiskindlaks, mis, arvestades seadme hinda ja andmehul-

Ketas näeb välja üsna igav, aga kätte võttes üllatas pinnatöötuse kvaliteet. Oh, ja kas me juba ütlesime, et see ketas on odav ja kiire?

LaCie

● Sarnaselt Fujitsu Siemensi Storagebird XL kettale on tegemist äärmiselt lihtsa seadmega, millel küljes vaid USB-liides ja volukaabli otsiku pesa. Erinevalt aga Storagebirdist jätab LaCie must korpus esmapilgul «disainiasja» mulje. Seda küll esmapilgul, sest keset esipaneeli helendav roheline tuluks on üsna igav ja täiesti disainivaene, täpselt sedasama rohelist oleme näinud viimased kaskümmend aastat kõikidel klaviatuuridel. Õigluse huvides tuleb mainida, et see on vähemalt selline esipaneeli tuluks, mis on küll nähtav, kuid pole liiga äkiline ega pealetükkiv. Ka see seade tekitas toimetuses lahkarvamusi, meeldides oma sünye telliskivivälimusega Henrikule, kuid jättes Sveni täiesti külmaks. Ent mis

Välimusest LaCie kas meeldib sulle väga-väga või sa vihkad seda südamest. Aga vähemalt on siin disaini

ka, mida sellele mahub salvestama, on ainult teretunud. Kellele kummiotsad ei meeldi, see võib need küljest võtta ja ketast ilma kasutada. Otste eemaldamiseks ei tulegi kasutada imenippe ega kruvikeerajaotsaga urgitseda, ime küll, aga seda saab teha täiesti paljaste kätega. Selline on hea disain.

Seda ketast ei saa ilma kõrvalise abita sundida küljel seisma, kuid me anname selle andeks, sest ta on lihtsalt niivõrd lahe ja praktiline oma hästi haakuvate kummiotstega.

Ka sel kettal on indikaatorluluke tagaserval, sarnaselt Fujitsu Siemensi kettale. Ausalt öeldes on see hea lahendus, sest esipaneelil vilkuv tuluks ei anna mitte mingit sisulist informatsiooni peale selle, et ketas töötab. Kui tekib kahtlus, siis saab alati heita pilgu ketta tagaservale, aga vähemalt ei vilgu närviline valgus pidevalt silme ees.

Tarkvara kettaga kaasas pole, kuid ausalt öeldes, kui mõelda sellele, et teistegi kõvaketastega kaasa tulev tarkvara pole just midagi ahhetamapanevat, siis ei loe me seda väga suureks miinuseks. Esikoha tagas WD Elementsi välisele kõvakettale kõige odavam hind ja mõnus ohutu korpus. Pigem julgeksime nurgaga kogemata vastu lauda kopsata just selle, kui teiseks jäänud LaCie kettaga.

seal salata, lihtsal ja rangel välimusel on oma võlu. Seda ketast võiks vabalt hoida nii riulis peidus kui peal kõigile näha, ilma et häbi peaks olema. Samuti on see piisavalt väike, nii et talle pole tarvis spetsiaalselt ruumi teha, erinevalt näiteks lomega MiniMaxi välisest kõvakettast.

Ketta jahutusavad asuvad põhja all ning õnneks on jalad piisavalt kõrged, et õhk ka reaalselt liikuma pääseks. Sellest hoolimata läheb ketas suhteliselt kuumaks, kuid see on väikese korpuse puhul paratamatu.

Küljele seisma asetamiseks kettal otseselt jalakesi pole, kuid kuna korpus on rangelt täisnurkne, siis ei teki sellega ka probleemi, kui see vajalikuks peaks osutuma. See ketas on testituist vist ka ainus, mille kohta me kujutame ette, et võiksime teise samasuguse veel osta, esimesele kukile tõsta ja ikka näeksid nad mõlemad stiilsed välja.

Kettaga on kaasas ainult varukoopiate tegemise tarkvara ja seegi pole kuigi intelligentne. Üsna inetu välimusega akna laseb vaid lisada varundatavaid kaustu, määrata koha, kuhu ta need kopeerib, ja ongi kogu varundussüsteem. Pettumus. Sellegipoolest on ketas oma lihtsa ja tagasihoidliku välimuse pärast väärt teist kohta.

[HINNANG]

Odav, kuid teistest meeldivalt erinev. Praktiline ja sõbralik. Viriseda pole millegi üle. Osta julgelt.

[d] hinne:

[HINNANG]

Hea kompromiss lihtsuse, välimuse ja hinna vahel. Nagu meesteülikond – must ja soliidne.

[d] hinne:

Fujitsu Siemens StorageBird XL

• Testi kõige spartalikuma väljanägemisega väline kõvaketas. Kui LaCie on sisult sama lihtne, kuid välimuselt vingem, siis StorageBird on ka välimuselt lihtsake – metallist sile kumerate nurkadega korpus, plastist läbi-paistmatu esipaneel ja tagaküljel kaks auku. Kõik. Toetavaid jalakesi ketta korpuse küljes pole. Kui on tahtmine ketast serva peale püsti seada, on selleks karbis kaasas väike ümmargune tugialus. Ent ketas seisab alusel suhteliselt vabalt, ei loksu, aga libiseb, kui ketast veidi nügida. Seega ei saa tugialusel olevat ketast koos alusega laual edasi-tagasi nihutada, ketas tuleb sealt kogu aeg välja. Jala abita ketas külje peal ei seisa. Kui on tarvis StorageBird XL riiulis muude asjade vahele ära mahu-tada, siis saab ta seisma panna näiteks otsa peale. Muide, see polegi nii halb mõte, sest erinevalt enamusest testitud ketastest asub selle ketta indikaatorlукe tagaserval. Teine

samasugune tagasihoidlik ja mitte pidevalt prentensioonikalt vilkuv on esikohaomanik WD Elements.

Kaasas olev USB-kaabel on lühike, kõigest 60 cm, seega ketast arvutist väga kaugele panna ei õnnestu. See-eest on aga voolu-adaptter väike ja kerge, meenutades pigem mobiiltelefoni laadijat-adaptterit.

Küljel jalas püstiselt vibreerib ketas tuntuvalt enam kui teised testitud kettad, kuid see on paratamatu, arvestades, et tegemist on mõõtmeltest kõige väiksema kettaga. Sellest väiksemaks välised kõvakettad enam tõenäoliselt minna ei saa. Korpuses lihtsalt pole ruumi millegi jaoks, mis vibratsiooni pehmendaks.

Tarkvara kettaga kaasas pole, on ainult CD-plaat kasutusjuhendiga ja – nagu Fujitsu Siemensil tavaks – taaskasutusõpetusega.

Tegu on testi kõige odavama ja tagasihoidlikuma kettaga, kuid see võibki olla just see, mida teatud sorti kasutajatel vaja on: lihtne, väike ja odav. Isetegijaile pakub kindlasti rõõmu teadmine, et korpuse kinnituskruvidele pääseb põhja alt otse ligi ning kui mingil põhjusel oleks ketast vaja kätte saada, siis ei tule palju nuputada, kuidas ja kust kangutada. Kolmas koht hinna pärast.

Hall ja igav, aga samas kõige odavam ketas testis. Vibreerib enam kui teised

[HINNANG]

Väike ja lihtne. Kui on vaja lihtsalt ketast ilma tarkvarata, siis miks mitte osta just see, kõige odavam väline kõvaketas?

[d] hinne:

Seagate FreeAgent Pro

• Futuristliku välimusega kõvaketas, millele võiks puhtalt välimuse põhjal disainiauhinna kohe kätte anda. Sale must korpus, mille üla- ja esiservas hõõgub kollane triip, mis meenutab küll kangesti apelsinaretist, kuid on silmale ilus vaadata. Samamoodi kena on küljel olev logo.

Kuna saleda disainketta aluse külge poleks saanud kõiki liideseid maitsekalt mahutada, on tallake, millele kinnituvad liideste pordid, vahetatav.

Ühe talla küljes on eSATA ja USB ning teise küljes kaks FireWire 400 porti. Vahetamiseks tuleb tald krüviga lahti keerata, kuid õnneks

on kruvi samasugune nagu nt rattalampide oma: laia ja kumera süvendiga, et seda saaks lahti keerata suvalise metallmündiga. Taoline kinnistatud jalaga süsteem tähendab aga, et seda ketast ei saa mahutamise huvides riiulile pikali paigutada.

Kui ketas läheb töös külgedelt vaid mõõdukalt soojaks, siis tugijalg läheb põhja alt väga kuumaks. Laudlina see põlema ei süütaks, aga kätt kõrvetab küll.

Nagu WD MyBooki ja Iomega MiniMaxi puhul, oli ka sellel kettal FireWire-liidese kaudu andmeühendus kiirem kui USB kaudu. Mitte küll mäekõrguselt, kuid siiski märgatavalt.

Kaasas on tarkvara, mis võimaldab teha andmetest automaatseid varukoopiaid. Tarkvara on täpselt sama kui Buffalo, ainult teist värvi. Samamoodi saab teha krüpteeritud varukoopiaid ning varundatud andmetes hiljem vabalt ringi sorida, kuna neis on dubleeritud kettal olev failipuu.

Muust tarkvarast tasub mainida ketta haldamiseks mõeldud rakendust, mille kaudu pääseb ligi nii ketta diagnostikatööriistadele kui tarkvara seadistustele. Ahjaa, kettaga antakse kaasa ka 6 kuud tasuta 500 MB kettaruumi Seagate'i serveris. Narrimine.

[HINNANG]

Näha on, et disainerid on vaeva näinud, ent me pole kindlad, et seade komplekti-na oma hinda õigustab.

[d] hinne:

Paljude liidestega korralik ketas, aga ketta külge käiv jalg võib hakata segama. Pealegi läheb see jalg põhja alt vägagi kuumaks

WD MyBook Home Edition

• Tarkvaraplaati kaasas pole, kuid installifailid on kettal olemas ning esimesel ühendamisel on need võimalik installida. Mõnes mõttes ju mõistlik, sest niikuinii on meil kõigil kodus lademeis vedelemas installi- ja draiveriplaate ja ega niisama heast peast neid juurde korjata ei tahaks.

Tarkvara installimisel Vista all tuleb ette hoiatus, et draiverid ei ole Microsofti poolt sertifitseeritud ning nende installimisel võib juhtuda midagi koledat ja et jätkake omal riiskol. See on mõneti ootamatu, sest WD võiks olla küll selline firma, kes jaksab oma tarkvara Microsofti juures ära sertifitseerida. Tarkvara

Tarkvara on võrreldes teiste ketastega kaasa antavate programmidega kõige enam viimistletum. Korpusel on vahva ketta täitumise indikaator

on vaat et kõige viimistletuma moega, võrreldes teiste ketastega, kuigi funktsionaalsust just ülemäära rohkem ei ole.

Tarkvara erineb teiste ketaste omast veel sellegi poolest, et siin pole kaasas varundustarkvara kui sellist, vaid on sünkroonimistarkvara, mis võimaldab sünkroonida kahte kausta. Sünkroonimine on sümmeetriline ja automaatne, seega kui midagi kettale varundatud-sünkroonitud kaustas kustutada, kustub see ka arvutis.

Korpuse esiküljel olev tuluke kuvab ligikaudselt kasutatud kettamahtu – kui ketas on tühi, hiilgab indikaator vaid ühest otsast, poolenisti täis ketta puhul poolenisti ja täis ketta puhul, arvatagi, tervenisti. Kasutades USB- või FireWire-ühendust, oskab ketas end koos arvutiga välja lülitada, et mitte asjatult voolu raisata. Plussiks on peale USB-ühenduse ka FireWire ja eSATA olemasolu, ning kui USB-st väheks jääb, siis tasub selle ketta eest välja käidav lisapapp end kindlasti ära.

WD MyBook seeria kõvakettad on disainitud sellistena, et kui neid mitu osta ja riulis kõrvuti seada, siis tekib omapärane rida, mis näeb välja nagu eksklusiivne (kuigi plastine) raamatusari. Peaasi, et ainult osta jaksaks, sest tegu pole kõige odavama lahendusega.

[HINNANG]

Omapärane disain ja geniaalselt realiseeritud täituvusindikaator, ent ka suhteliselt kõrge hind.

[d] hinne:

Buffalo DriveStation

• Muidu asjaliku moega ketas oleks teistest disaini poolest justkui kaks aastat vanem. Paku plastraami võiks ju andeks anda, aga esipaneelil olev peegel on tõeline disainikuritegu. Lootsime, et peegli all on nutikas teabetabloo või vähemalt midagi muud ägedat, kuid kus sa sellega, selle kandilise peegliksa ainus funktsioon on lasta läbi enda paista ühel punasel ja ühel rohelisel tulukesel.

Metallkülgedega korpus töötab ühtlasi ka soojushajutina ning tõsi on, et töö käigus lähevad küljed soojaks, kuid õnneks siiski mitte kuumaks. Vooluadapter sarnaneb sülearvutite vooluadapteriga, olles suhteliselt suur ja koosnedes kahest osast. Võrreldes näiteks Fujitsu Siemensi või LaCie vooluadapteriga on see kõvasti kobakam.

Kettaga kaasa tuleval CD-plaadil on TurboUSB tarkvara, mis peaks tõstma ketta andmeedastuskiirust üle USB, kuid nagu arvata,

Välimus on aastast 1980, sisu aga üle ootuste korralik ja hind ka hea

praktikas see ei töötanud. Kaasas on krüptotarkvara, mis võimaldab kettale luua võõraste silmade ja näppude eest kaitstud ala. Sellega saab luua nii krüpteeritud konteinerfaili kui krüpteerida tervet kõvaketast. Krüpteeritud failid on ühtlasi ka pakitud, seega võib see suuremate failide puhul anda ka mõningast ruumi kokkuhoidu. Originaalfail jäetakse siiski alles, nii et krüpteerimisel tasub olla hoolikas, et algupärane fail vedelema ei jääks.

Krüpteerida saab ka varundatavaid faile ning Memeo AutoBackup'i tarkvara kiituseks tuleb öelda sedagi, et vaikimisi tahab ta hoida igast failist veel kahte tagasiulatuvat varuversiooni. Varundatud andmed paigutatakse kettale pakkimata kujul arvuti kaustahierahiat imiteerides, nii et soovi korral on sealt hõlbus asju üles leida ja käsitsi välja noppida. Muus osas on varundustarkvara lihtsake ja pädevkasutajatele lisavalkuid ei paku. Märkimist väärib veel vast see, et varukoopia juurde saab lasta automaatselt kopeerida vajaliku programmikese, et hiljem oleks võimalik andmeid taastada ka arvutis, kuhu pole tervet tarkvara installeeritud.

Esikohavääriline Buffalo kindlasti pole, kuid ega tal otseselt ju midagi väga viga ka pole. Keskmine kraam.

[HINNANG]

Tarkvara valik on hea, kuid miks, oh miks peab see ketas nii kole olema? Me ütleme küll, et disain ei ole oluline, aga siin on.

[d] hinne:

Iomega MiniMax Hard Drive

• See ketas on mõeldud Mac'i kasutajaile. Ei, tegelikult ka, sest ketas on eelvormindatud Mac OS kasutatavasse HFS+ failisüsteemi. Kasutusjuhendis on vastavav teavitav lõiguke, et PC-kasutajad peavad ketta ise vormindama. Loomulikult sobib MiniMax paremini ühele lauale valge Mac'iga kui musta-halli nurgelise PC-ga. Kui teile tundub pilti vaadates, et MiniMax on kahtlaselt Mac Mini mõõtu, siis on teil õigus, seda ta on. Asetades selle Mini kõrvale, on need nagu kaks tilka vett. Mac Miniga ülestikku MiniMax töötama mõeldud ongi, sest lisaks tavapärase pikkuses kaablitele on karbis kaasas ka vaid 20 cm pikkune FireWire-kaablike.

MiniMaxi esipaneelil on helendav Iomega

logo i-täht ning toimetuses tekitab see vastakaid arvamusi. See on kahtlemata ereda lambike testitud kõvaketaste peal ning kui see ketas peaks olema juhtumisi laual (tegemist on ju ilusa seadmega, miks ka mitte), siis võib suur valge vilkuv tuluke häirima hakata. Maitse asi see ju on, aga olge hoiatatud.

Varundustarkvara on keskmisest nutikam, võimaldades varukoopiat nii kokku pakkida kui krüpteerida, ning ekstra võimalusena saab luua boot'iva CD-plaadi, millelt oma arvutit taastada. Samuti on võimalik kasutada varukoopiat selektiivselt vaid mõne kausta parandamiseks.

Varundamist saab ka automatiseerida ning asvalt öeldes täiesti üllatavalt läbimõeldud võimalusena saab automatiseeritud toimingute skripte ka valideerida, kontrollida enne oma andmete nende kätte usaldamist. Märkida tasub aga seda, et varundustarkvara kasutab mingit oma vormingut ning ilma selle abita on oma failide kättesaamine küsitav.

Ainsana testitud kõvaketastest on sellel korpuse integreeritud ka 3 pordiga USB-jao-tur. Nunnu MiniMax võib oma välimuselt kas meeldida või mitte, kuid me tahaks näha inimest, kellele meeldiks selle hind. 3500 krooni SELLE eest?

[HINNANG]

Ilusad asjad meeldivad meile kõigile, aga kas tõesti on keegi oma raha peale nii vihane? Meie ei ole.

[d] hinne:

Välimuselt pea identne Mac Miniga ja mõeldudki enamjaolt sellega koos töötama. Ilus küll, aga väga, väga kallis

Iomega Desktop Hard Drive

• Lihtne kõvaketas, mille ainsaks liideseks on USB. Välimuselt jätab esialgu päris šefi mulje, on teine ilusast alumiiniumist, soontega ja puha, kuid lähemalt vaadates ja käega katsudes jäävad sõrme alla teravad nurgad ja ebaühtlased liitekohad.

Seadet saab paigutada nii pikali kui püsti, viimasel juhul tuleb selleks kasutada korpuse soontesse sobituvat tugijalga. Erinevalt Fujitsu Siemensi kettast püsib Iomega oma jalal vägagi kindlalt ning kui ketast tõsta, püsib jalg ka korpuse küljes. Mycke bra, Iomega, mycke bra.

Kuid ka selle ketta puhul ei saa üle ega

ümber indikaatorlambikesest, mis hiilgab pidevalt ja väga tugevalt. Kui kujutate endale ette tulnukate meelekontrolliseadet, mis oma tähelepaneliku silmaga teid jälgib, siis see kõvaketas näeb välja just selline. Ei, see on tore, et ketas oma töödest ja tegemistest märku annab, aga ta ei tohiks kindlasti endale kogu aeg tähelepanu tõmmata. Seda see tuluke aga paraku teeb.

Kui Iomega MiniMaxiga tuleb kaasa täitsa kobe tarkvara, siis selle kõvakettaga ei tule kaasa mitte kui midagi, seega, kui soovida seda kasutada oma andmete varundamiseks, tuleb vastav süsteem ise välja nuputada ja tarkvara leida. Pädevkasutajale ei tohiks see probleemiks olla ning kuna tegelikult polnud mitte ükski testitud kõvaketastest otseselt mõeldud varundamisseadmeks, vaid üldotsarbeliseks failimahutiks, siis selle pärast me Iomegaaga väga ei riidle.

Miks see pealtnäha suhteliselt tavaline väline kõvaketas testis paduviimaseks jäi? Vaadake selle hinda. 2700 krooni alumiiniumkorpuse, kõvaketta ja kaablijupi eest? Vabandust, aga parema meelega võtame tuhat krooni odavamama sama funktsionaalsusega WD Elementsi ja investeerime üle jääva tuhat krooni pigem aktsiatesse. Tehke teiegi nii.

[HINNANG]

Kuskil Iomega kontoril on marketingi-inimesed, kes vajavad hädasti puhkust ja väljasõitu reaalsusse.

[d] hinne:

Hea lihtne ketas korralikus pisikeses korpuses, aga täpselt sellised teiste tootjate omad maksavad 1000 krooni vähem

[digi] ütleb:

• Hea uudis on see, et kõigi testitud kõvaketaste kiiruses praktiliselt vahet ei ole ja ostes ükskõik millise neist, pole võimalik selles osas vastu pükse saada. Halb uudis on see, et kõigi testitud kõvaketaste kiiruses vahet praktiliselt pole, ning otsustada tuleb lisavõimaluste ja liideste järgi. Meie oludes on kõige universaalsem USB, ning piisavalt võimsa ja moodsa arvuti korral on vahe FireWire 400-ga tavakasutuses marginaalne.

Ketastega kaasas olnud tarkvara on lihtsake ja kõlbab elementaarsete varundusvajaduste jaoks, kuid nõudlikumatele kasutajatele jääb sellest väheks. Sestap ei kõhklegi me soovitamast kõige odavamaid ja lihtsamaid kõvakettaid, sest niisama oma muusika- või pildivaramu hoidmiseks sobivad nad kõik ning pädevkasutajad oskavad niikuinii kasutusele võtta juba enamate võimalustega korraliku varundustarkvara.

Halvaks ei saa nimetada ühtegi testis olnud kõvaketast, kuid mõnede puhul paneb hind tõesti kulmu kergitama.

[TULEMUSED]

1

WD Elements

Tagasihoidliku välimusega, kuid korralikus ja kvaliteetses kestas mõistliku hinnaga hea ketas, mis teeb oma tööd eeskujulikult.

2

LaCie

Tagasihoidliku välimusega, kuid meie arvates kena. Ei maksa palju ja LaCie kvaliteet on kiidetud.

3

Fujitsu Siemens StorageBird XL

Kõige odavam ketas testis, aga mitte aeglasem kui teised.

	WD Elements	LaCie Desktop Hard Disk	Fujitsu Siemens StorageBird XL	Buffalo DriveStation	Seagate FreeAgent Pro	WD MyBook Home Edition	Omega MiniMax	Omega Desktop Hard Drive
Failisüsteem	FAT32	FAT32	FAT32	FAT32	NTFS	FAT32	HFS+	FAT32
Maks. edastuskiirus (USB)	32,7 MB/s	33 MB/s	32,6 MB/s	33,1 MB/s	32,8 MB/s	33 MB/s	32,7 MB/s	32,9 MB/s
Min. edastuskiirus (USB)	29,5 MB/s	30,7 MB/s	30,1 MB/s	32,6 MB/s	29,7 MB/s	30,5 MB/s	30,3 MB/s	30,2 MB/s
Keskm. edastuskiirus (USB)	32,4 MB/s	32,7 MB/s	32,2 MB/s	32,9 MB/s	32,4 MB/s	32,7 MB/s	32,3 MB/s	32,5 MB/s
Valangedastus (USB)	27,7 MB/s	27,8 MB/s	27,4 MB/s	27,7 MB/s	27,5 MB/s	27,7 MB/s	25,9 MB/s	27,7 MB/s
Protessorikasutus (USB)	4,0%	4,1%	4,6%	4,1%	4,5%	4,5%	4,1%	3,9%
Maks. edastuskiirus (FW)					35,7 MB/s	35,2 MB/s	35,4 MB/s	
Min. edastuskiirus (FW)					33,1 MB/s	32,8 MB/s	33,2 MB/s	
Keskm. edastuskiirus (FW)					35,4 MB/s	34,9 MB/s	35 MB/s	
Valangedastus (FW)					33 MB/s	32 MB/s	30,7 MB/s	
Protessorikasutus (FW)					0,7%	0,9%	0,8%	
Pöördusaeg	13,4 ms	14 ms	13,5 ms	13,8 ms	20,5 ms	14,4 ms	13,6 ms	13,6 ms
Liidesed	USB 2.0	USB 2.0	USB 2.0	USB 2.0	USB 2.0, FireWire 400, eSATA	USB 2.0, FireWire 400, eSATA	USB 2.0, FireWire 400	USB 2.0
Tarkvara		Varundustarkvara		Krüpteerimistarkvara, varundustarkvara	Varundustarkvara, InternetDrive võrgufunktsionaalsus, diagnostika-tööriistad	Varundustarkvara, Google'i töölaud, Picasa, sünkroonimistarkvara	Varundustarkvara	
Muu	Eemaldatavad kummist otsikud			Voolulüliti, Kensingtoni luku pesa	Vahetatavad liidesed	Voolulüliti	USB-jaotur, voolulüliti, Kensingtoni luku pesa	Voolulüliti, Kensingtoni luku pesa
Mõõtmed	20,4 x 12,5 x 3,6 cm	19,4 x 11,3 x 3,9 cm	18 x 11,5 x 3,2 cm	20 x 6,41 x 4,5 cm	19,5 x 16 x 7,62 cm	16,6 x 13,7 x 5,4 cm	16,6 x 16,6 x 4,3 cm	22,2 x 12 x 3,3 cm
Kaal	1,02 kg	0,95 kg	1,2 kg	1,27 kg	1,56 kg	1,15 kg	1,26 kg	1,26 kg
Hind	1790 krooni	2085 krooni	1750 krooni	2095 krooni	2390 krooni	2596 krooni	3460 krooni	2700 krooni
Müüb	K-Arvutisalong	Ordi	K-Arvutisalong	Ordi	Ordi	Laptopid.ee	Mikromaailm	Mikromaailm
Hinne	4,5	4	4	3,5	3,5	3,5	3	2
Koht	1.	2.	3.	4.-6.	4.-6.	4.-6.	7.	8.

Head sõbrapäeva!

iPod nano on nüüd saadaaval ka roosana!

Õhuke, vaid 6,5 mm profiiliga iPod nano mängib ühe laadimiskorraga kuni 24 tundi muusikat või 5 tundi videot. Valida on erinevate pilkupüüdvate värvitoonide vahel.

iPod nano on müügil Euronicsi ja PlussMiinuse kauplustes üle Eesti. Kaupluste aadressid ja lahtiolekuajad leiad www.euronics.ee ja www.plussmiinus.ee

Jäta MP3, uus trend on film

Kuidas lüüa surnuks kaks tundi, näiteks lennukis või bussis? Nagu [digi] meeskond järele proovis, on üheks meeldivaimaks võimaluseks filmide või teleseriaalide vaatamine. Ei viitsi reisile arvutit või suurt meediamängijat kaasa vedada, ütled sa? See on ju kallid, kurdad? Enam mitte. Sel kuul testime videopilti näitavaid MP3-mängijaid.

• Elektroonikatööstus on kaasaskantavate telerite ideed üritanud meile maha müüa juba mitukümmend aastat. Seejärel tulid kaasaskantavad DVD-mängijad, mille ühe peamise sihtgrupina nähti veidi küünilisel kombel lapsevanemaid. Et annad aga näiteks autosõidul lastele DVD-mängija multifilmiga kätte ning rahu ja vaikus on tagatud. Ent ei kaasaskantavad telerid ega DVD-mängijad pole masside südameid võitnud.

Loodetavasti läheb MP3-mängijatega teisiti, sest neid uue põlvkonna mängijaid, mida me sel kuul testime, ei vaeva nende eelkäijate probleemid.

Unusta kaasaskantav DVD

Esiteks on nad kõik väga väikesed. Veel hiljuti polnud isegi pilti mitte näitavad mängijad nii väikesed kui nüüdsed päris suure ekraaniga mudelid. Tehnika on edasi arenenud ja järelikult on nüüd võimalik teha mängijaid, mis on piisavalt võimsad, et filmi näidata, ning samas piisavalt

väikesed, et neid igal pool kaasas kanda. Kaasaskantav DVD-mängija on ikka kordi suurem ning samuti tuleb kaasas vedada plaate, aga kes ikka tahaks reisile minna nagu Ervin Abeli tegelaskuju filmis «Mehed ei nuta», kes haige inimesena pidi oma suurte kohvirtega kogu aeg vaeva nägema.

Kaks puutetundlikku, kaks tavalist

Teiseks on kasvanud mängijate mälu-maht. Kui su MP3-mängijas on ruumi 256 MB, siis ei kipu sa sinna filme ja seriaale laadima, aga kui sinna on võimalik faile laadida 4, 8 või isegi 16 GB, siis on teine asi. Filmifailid käivad ka läbi spetsiaalse konverteri, mis võtab küll aega, ent vajadusel vähendab filmi pikslite arvu mängija väikesele ekraanile sobivaks ja hoiab sellega veelgi ruumi kokku. 1 GB peale mahub mitu tundi liikuvat pilti ja kui vaba ruumi on lausa 8 GB ning pool sellest täita filmidega, võib tükk aega muutult meelt lahutada.

Meie võtsime oma seekordsesse testi neli mängijat. Neist kaks on täitsa uued ning kaks varem [digi] läbi käinud, aga saavad nüüd teiste omasugustega rinda pista. Või mis nii väga omasugustega: uued mängijad ehk Apple iPod Touch ja Samsung P2 on kõigist teistest erinevad: nad mõlemad on puutetundlike ekraanidega ning teistest võimalusterohkemad. Creative Zen ja Philips SA6015 moodustavad kahekesi teise grupi: mõlemad on enam-vähem ühesuurused ja ka välimuselt ühesugused, sisu poolest aga veidi erinevad.

Hinnalt on kõige odavamad Philips ja Creative, kusjuures Creative'i mängija on müstiliselt odav isegi 8 GB ja 16 GB mälumahu puhul. Samas on aga iPod Touch teistest nii erinev ja nii palju seksikam ning võimalusterohkem, et tema eest veidi rohkem maksmine on paljude jaoks iseenesest mõistetav. [D] HENRIK ROONEMAA

Touch murrab tulevikku

APPLE IPOD TOUCH (8 GB JA 16 GB)

IM Arvutid, 4900 kuni 6490 krooni

[digi]
TESTI
VÖITJA

• Kelle meelest kahjuks, kelle meelest õnneks, aga fakt on see, et kui Apple otsustab MP3-mängija teha, siis on see maailma parim. Ei ole teisiti ka iPod Touchiga, mis tegelikult on umbes-täpselt nagu iPhone, ainult ilma telefoni ja kaamerata. See aga tähendab, et iPod Touch on üks väga võimalusterohke ja eriline MP3-mängija.

Vanast heast iPodist ei ole siin eriti jälgegi. Kogu kasutajaliides on puutetundlik, värviline ja kenade ikoonidega. Samas on Apple tõesti hästi aru saanud, kuidas puutetundlikud süsteemid toimima peaksid, ja erinevalt näiteks samas testis olnud Samsungi mängijast ei tekkinud iPod Touchiga kordagi probleeme valesti vajutamiselega. Isegi lugude, piltide või veebilehtede vahel kerimine on väga loomulik: liiguta aga sõrme hoogsalt ekraanil üles- või allapoole ning leheküljed ekraanil vahetuvad väga arusaadavalt ja loomulikult. Samsungi mängija puhul näiteks tekkis pidevalt küsimus, kui palju teksti sõrmeliigutus ekraanil nüüd edasi keris või ei kerinud.

Aga aitab Samsungist. Olulisem küsimus on see, miks Touch võitis, mille poolest ta teistest parem on. Lihtne oleks öelda, et kõiges. Ta on seksikas, ei mingit kahtlust. Ekraan on suur ja hea. Mängib muusikat ja filme, näitab pilte ning teeb seda kõike hästi. Fotod keerlevad ekraanil sama mängulise kergusega kui albumid Cover Flow'ga. Ja mis kõige vahvam: veidi häkkides saab Touchi kaitsesüsteemid lahti murda ning sinna muidu iPhone'i jaoks mõeldud lisatarkvara installeerida, nii mängu kui muud. Touchis on sees ka WiFi ja brauseriks Safari, mis tähendab, et tegemist on täiesti arvestatava veebis surfamise masinaga. Muidugi saad temaga mõningase häkkimise järel ka e-posti lugeda ja isegi MSNis vestelda.

[HINNANG]

Revolutsiooniline, enneolematu, seksikask, täis uut tehnoloogiat. Mängib muusikat, näitab pilte, surfab veebis.

[d] hinne:

Mõistliku inimese valik

CREATIVE ZEN (4 GB, 8 GB JA 16 GB), küsi arvutipoodidest, 1990 kuni 4199 krooni

• Kui Touchi poleks olemas, ostaksime heal meel endale Creative Zeni, sest see pisike mängija on üks väärt vidin. Kuigi ta pole tehniliselt nii moodne kui Touch või Samsungi P2 ning kuigi ta on neist väiksem, kehvema ekraaniga ja palju ebahuvitavama välimusega, on temas väga palju kaine mõistuse loogikat ning see kõik on pakendatud ratsionaalselt mõtleval inimese disainitud kesta ning saadetud müügile ratsionaalselt mõtleval inimese kujundatud hinnaga.

Zen on mõistliku inimese valik. Ta on piisavalt väike, et kas või särki rinnataskus kanda, ta on odav ja üsna vastupidava moega, nii et erinevalt Touchist ei pea sa mõtlema, kas järjekordsele jalgrattasõidule minnes või suuskadega 3000 meetri kõrguselt alla kihutades raatsid ta taskusse panna või pead muretsema, et äkki läheb katki.

Sisu poolest Zen muidugi Touchi WiFi, brauseri ja muude imevigurite vastu ei saa, aga omad nipid on temalgi. Erinevalt iPodist ei pea sa filmide konvertimise tarkvara internetist taga otsima, vaid Creative'i enda tarkvara teeb su DivX-failidest lihtsasti Zeni

jaoks sobivad failid. Väga huvitav on Zenile lisatud SD-mälukaardi pesa. Sinna võid tor-gata vajadusel mälu mahtu suurendava kaardi muusika, piltide või filmidega, aga viimase *firmware*'iga lisandus ka võimalus SD-kaardilt pildid Zeni kopeerida. Kui sul juhtub olema 16 GB mudel, siis võid Zeni reisil kasutada fotopangana: laed aga õhtul oma kaamerast võetud mälukaardi sinna tühjaks, saad pilte ekraanil vaadata ja jälle pildistama asuda.

[HINNANG]

Väike, odav, mugav, SD-kaardi pesaga. Mõistliku inimese valik, kuigi ekraan võiks veidi parem olla.

[d] hinne:

Touch, aga Samsungilt

SAMSUNG YP-P2 (8 GB), Pixmania, 4308 krooni

• Seda on raske uskuda, aga Samsungi uus MP3-mängija P2 näeb peaaegu sama lüksuslik ja stiilne välja kui iPod Touch. Või, ja jumal andestagu meile selline teotus, P2 näeb isegi parem välja kui Touch. Aga tööpoolest, tumeda klaasiga ja tumeda tagaküljega õhuke korpus võiks vabalt olla osa mõnest kunstinäitusest. Selles on salapära ja šikki ilu, mida siiski rikuvad kahel pool külgedel asuvad pisikesed plastnupud (siselülitamise ja Hold-nupp, helitugevuse reguleerimise nupud), aga õnneks ei paista need eriti silma.

P2 on mõeldud otsese vastena Touchile. Kolmetolline ja 480 x 272 piksli suurune ekraan on puutetundlik ning väga kvaliteetne. Kasutajaliides on, sarnaselt iPodile, enam-vähem nupuvaba ning mängijat saab juhtida ekraanil näpuga liikudes. Üldiselt toimib see üsna hästi, aga kiiresti saab selgeks, et Apple'i insenerid on puutetundliku kasutajaliidese paremini suutnud teha. Kui Touchi ekraani puutudes tunduvad asjad toimuvat loomulikult ning justkui päris, siis P2-s on veel tunda vana mõtlemist. Puutetundlik ekraan ei pea ju tähendama ainult seda, et nupud asuvad

nüüd ekraanil, vaid just žeste ja loomungulisust, mida Touch oskab rohkem pakkuda. Jah, ka P2-s saab näpuga lugude nimekirja ekraanil kerida, aga see tundub liiga kohmakas ja masinlik. Ärge saage valesti aru, tegelikult on P2 kasutajaliides äge ja nutikalt tehtud, aga Touchis on need asjad paremini lahendatud.

Video konvertimine käib, nagu ikka, spetsiaalse programmiga. Kuna ekraani resolutsioon on hea, siis näevad ka filmid ja seriaalid Samsungil paremad välja kui Creative'il või Philipsil. Huvitavaks võimaluseks on sisseehitatud Bluetooth, mis tähendab, et P2 saab ühendada näiteks Bluetooth-klappidega.

[HINNANG]

Puutetundliku ekraaniga, šikk ja särav, uuenduslik ja rabav, aga kasutusmugavusest jääb natuke Touchile alla.

[d] hinne:

Raske leida argumenti

PHILIPS SA6015 (1 GB JA 2 GB), Euronics, 1599 ja 1799 krooni

• Kui see Philipsi mängija mõni aeg tagasi [digi] testis käis, sai ta väga kõrge hinde. Jah, tegemist on hea mängijaga, aga praeguseks on konkurendid ette rebinud ning selliste hindade ja võimaluste juures, nagu SA6015 praegu pakub, on raske leida põhjust tema ostmiseks.

Ühest küljest pole Philipsi mängijale mitte midagi ette heita. Ta on umbes sama suur kui Creative Zen, veidi väiksema ja kahvatu-ma ekraaniga, aga muudu tipp-topp. Philipsi tarkvara abil õnnestub filmid lihtsalt mängija jaoks sobivaks konvertida, samuti näitab ta pilte ja muidugi mängib muusikat. Disain on hea, menüüsüsteem lihtne ja arusaadav.

Aga samas ei saa üle ega ümber faktist, et kui 2 GB mäluga Philips maksab 1799 krooni, siis kõigest 1990 krooni eest saab 4 GB mäluga Creative'i.

Philipsil on sellest mudelist küll ka suurema mälumahuga versioone, aga neid Euronicsis müügil ei ole. Tõsi, on üsna sarnane mängija, 4 GB mahuga Philips SA6145. kuid see maksab juba 2699 krooni ehk pea sama palju kui 8 GB mäluga Creative Zen. Ja Zen on

tegelikult võimalusterohkem mängija: nagu mainitud, on tal suurem ekraan ja ka SD-kaardi pesa, millest võib väga palju kasu olla. Philipsil on hädasti vaja uut tulekut.

Nii et tore mängija küll, aga pooltargumene on vägagi raske leida. Osta Touch või P2 või Zen ja sa suudad seda nii endale kui teistele põhjendada, aga vähemasti nendest neljast on Philips kõige nõrgema pakkumisega lagedale tulnud.

[HINNANG]

Hea ja korralik väike mängija, ent hinna ja võimaluste suhtelt jääb Creative Zenile pikalt-pikalt alla.

[d] hinne:

4 X EGERT KAMENIK

[TULEMUSED]

1

Apple iPod Touch

Pungil täis uut tehnoloogiat, võimalusterohke, ilus ja selgelt uue põlvkonna meedia mängija. Toimetuse kindel valik esikohale.

2

Creative Zen

Suusamäele Touchi võibolla kaasa võtta ei julgeks, Zeni aga küll. Odav, lihtne ja ideaalne reisikaaslane.

3

Samsung P2

Samsung üritas teha Apple'it ja peaaegu õnnestus. Disain on vaata et parem kui Touchil, sisu peab veel veidi arenema.

[digi] ütleb

• Enne iga MP3-mängijate testi tabame end mõttelt, kas tõesti võidab jälle iPod. Ja muidugi, muidugi võidab. Miks ka ei peaks: näiteks selles testis esimeseks tulnud Touch on nii ilmselgelt teistest üle, et mingit kahtlust ei saa tekkidagi. Kõige uuenduslikum ja mugavam kasutajaliides. Kõige parem ekraan. Kõige rohkem lisavõimalusi: WiFi ja suur hulk lisatarkvara. Imeline Cover Flow. Seda loetelu võiks pikalt jätkata. Hind on küll kõrgem kui näiteks Creative'il, ent see õigustab end igati.

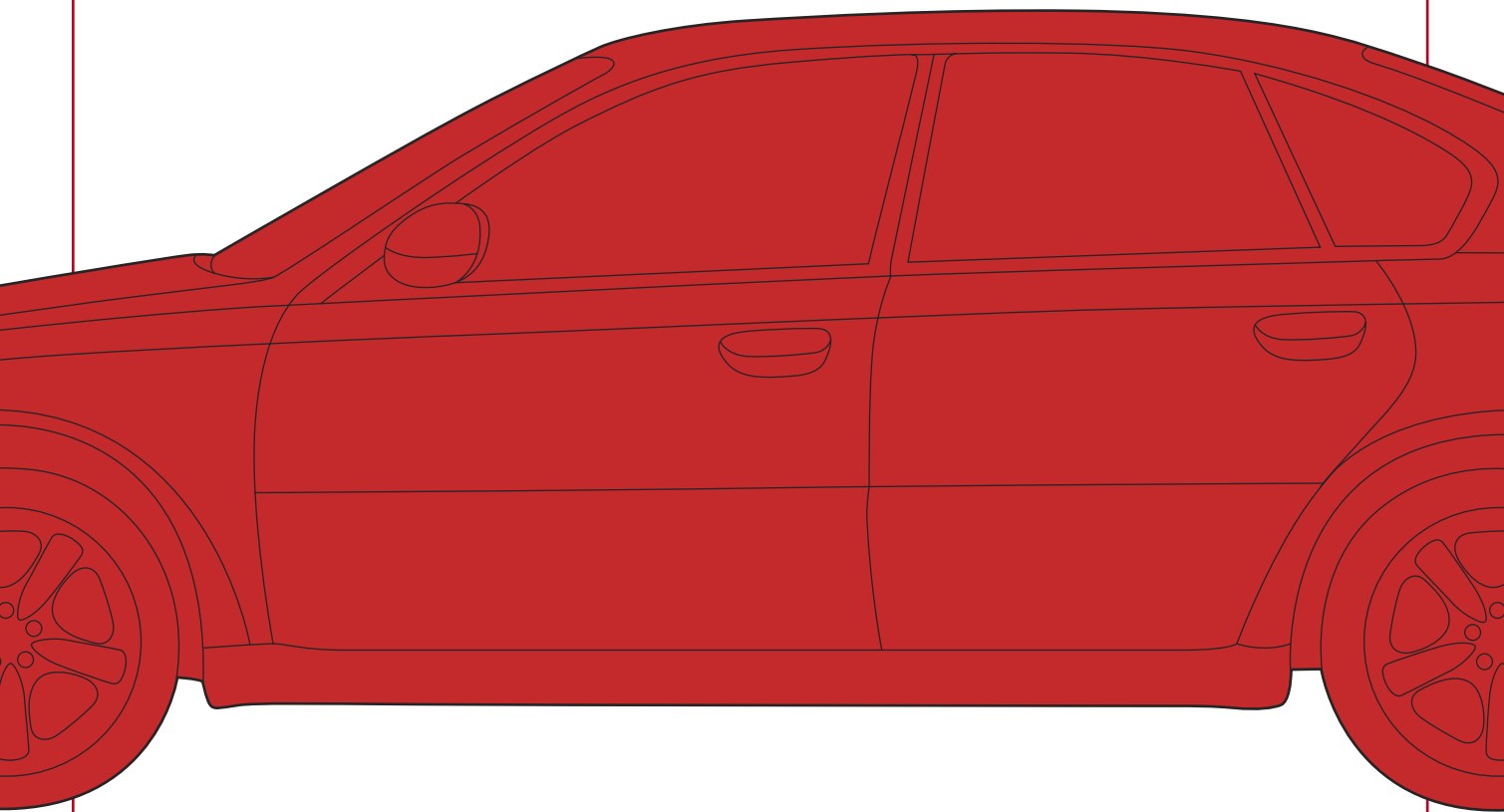
See kõik ei takistnud meil Zeni teisele kohale tõstmast. Teha nii madala hinnaga nii ideaalne reisikaaslane on suur saavutus. Tahad, vaatad filme või pilte, tahad, kuulad muusikat. Kui vaja, võid õhtul hotellis fotoaparaadi mälukaardilt pildid Zeni hoiule kopeerida. Toimib nagu kel-lavärk.

Samsungi pingutused puuetundliku ekraaniga šikk mängija luua on enam-vähem vilja kandnud. P2 on väga hea

iPod on endiselt parim, Creative on endiselt hea, Samsung on väga paljulubav ja Philips on magama jäänud

mängija, kuigi jääb Touchile alla. Apple'il on puuetundlik süsteem paremini välja kukkunud: asjad tunduvad seal loogilised ja loomulikud, Samsungil kohati veidi kohmakad. Aga seda kõike annab tarkvarauuendustega parandada, nii et P2 on igal juhul kõva tegija.

Mustaks lambaks jäi aga Philipsi mängija, mida me varem oleme [digi]s kiitnud. Praegu on ta teistega võrreldes liiga kallis ja liiga nõrk. Milleks osta Philips, kui sama raha eest saab kaks korda suurema mälumahuga Creative'i.

Kas mu uus auto peaks olema punane?

Ei oska vastata. Aga paljudele teistele küsimustele leiad autoostu plaanides Autolehe uuest veebist vastuse.

Milliseid autosid pakutakse soodushinnaga? Vaata autoleht.ee/soodus - iga päev uuendame ülevaadet automüüjate sooduspakkumistest.

Millist autot soovitab Autoleht? Vaata autoleht.ee/testid - oleme testinud ja hinnanud sadu autosid. Vaata üle, millised on konkreetse mudeli plussid ja miinused.

Milline kasutatud auto on vastupidav? Vaata autoleht.ee/kasutatud - lisaks Autolehe hinnagutele ja ekspertide arvamustele leiad ka meie kodulehe kasutajate hinded ja hinnangud konkreetsele mudelile.

Sinu autoostujuht internetis:

KUIDAS...

HAARA OMA TEHNIKAL SARVIST!

Kuidas kasutada välklampi?

LK 62

1. OSA

ARVUTI

Kuidas arvutit rämpsust puhastada?

LK 56

Kuidas mängida vanu arvutimänge?

LK 58

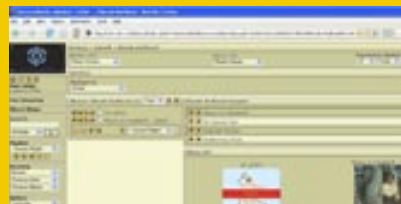
MOBIILTELEFON

Kuidas ühendada arvutit ja LG mobiiltelefoni?

LK 60

HELI JA PILT

Kuidas oma muusikale üle võrgu ligi pääseda?

LK 66

KUIDAS...

ISTOCKPHOTO

arvutit rämpsust puhastada

Arvuti streigib ja venib nagu tigu takus? Surfab ise internetis ja näitab sulle veebilehti, mis su ema punastama paneksid? Su arvutis on viirus. Viimane aeg on päästa, mis päästa annab.

enam ei avane. Testi, kas saad teha järgmisi toiminguid:

- käivitada registriedaktorit (Start -> Run -> regedit.exe),
- käivitada tegumihaldurit (Start -> Run -> taskman.exe),
- külastada viirustõrjetarkvara tootjate lehekülgi (fsecure.com, avg.com, kaspersky.com jt),
- kasutada Windows Update veebilehte (www.update.microsoft.com).

Kui mõni neist ei õnnestu, siis on alust arvata, et arvutis tegutseb pahatahtlik programm.

1.

Diagnoosi õigesti

Arvuti võib olla aeglane ka põhjusega. Kui oled installinud vanale arvutile moodsaid programme, siis need võivadki venida ja venida ja venida ilma, et tegelikult midagi kahtlast toimuks. Kui aga arvuti on sisselülitamise hetkest alates uimane, kui pärast iga hiireklõpsu oleks aega võileib ära süüa ning kui arvuti väga vastumeelselt sulgub ja iga kord sulgemiskäsule sugugi reageerida ei taha, siis on alust arvata, et su arvuti elab salaalu, millest sul aimugi pole. Samuti on kahtlusteks alust, kui kõik programmid enam käima ei lähe või kui mõned veebilehed

2.

Sea tööriistad valmis

Kui arvutis ikka tõesti valitseb mõni tõsiselt kuri tegelane, siis pole sul mõtet vajalikke programme samas arvutis installida, sest need nakatakse enne, kui sa jõuad nendega midagi tegema hakata. Viirusega nakatunud anti-viiruse programm võib avastada küll teisi viiruseid, kuid ta vaatab mööda teda nakatanud viirusest. Seepärast

leia mõni mõni arvuti, mille kohta kindlalt tead, et see on puhas. Lisaks läheb sul vaja mälupulka, piisab ka mõnest vanast ja väikesest 64 MB suurusest mälupulgast.

Vaja läheb järgmist tarkvara:

- ClamWin tasuta viirustõrjetarkvara. Mälupulgalt töötamiseks kasuta PortableApps veebilehelt saadavat versiooni: portableapps.com/apps/utilities/clamwin_portable. Installeeri see kõvakettale, käivita see, lase programmil ära sikutada uusimad viirusemäetatlused ja kopeeri seejärel kogu programmi kaust mälupulgale.
- CCleaner rämpsupuhasustarkvara. Tiri programmi veebilehelt www.ccleaner.com/download/builds installimist mittevajav portable build. Paki saadud ZIP-arhiiv lahti ja kopeeri mälupulgale.
- SpyBot S&D nuhkvaratõrjeprogrämm. Tiri see veebilehelt www.safer-networking.org/en/download, installeeri (jätta meelde, millisesse kausta see installeeritakse), käivita, lase programmil uuendused tirda ning kopeeri seejärel kogu kaust mälupulgale.
- Sinu lemmikviirustõrjetarkvara installifailid. Pärast arvuti puhastamist tuleb kohe installida uus ja töötav viirustõrjetarkvara. ClamWin sobib arvuti pisteliseks kontrolliks, kuid pidev-kontrolliks tuleb valida mõni muu. Koduka-sutajale tasuta versioonid on olemas näiteks AVG-I (avg.com) ja Avastil (avast.com).

3. Operatsiooni alga

● Eemalda viirusekahtlusega arvuti võrgust, võta küljest võrgukaabel või lülita välja WiFi. Seda selleks, et viirusekontrolli ajal üle võrgu uusi külalisi arvutisse ei hiiliks.

Logi sisse administraatoriõigustes ja uuri, mis tarkvara on arvutisse installitud. Kui tegu pole su enda arvutiga, siis küsi, millised rakendused on hädavajalikud ja milliseid võid maha installida. Installi maha kõik, mis pole eluks vajalik.

Eemalda kõik brauserite lisatööriistad (MSN/Yahoo/Google jt), animeeritud kursorid, kohandatud ekraanisäästjad, taustapildite haldurid ja kõik muu, mis midagi automaatselt veebist alla tirib. Viirused võivad kasutada neid oma kraami allasikutamiseks.

Töö kiirendamiseks sulge arvutis kõik rakendused, sh tingimata ka viirustõrje, kui see on arvutisse installitud. See on kas nakatunud või vananenud ning see ainult segab, võides takistada mõnede failide kontrollimist.

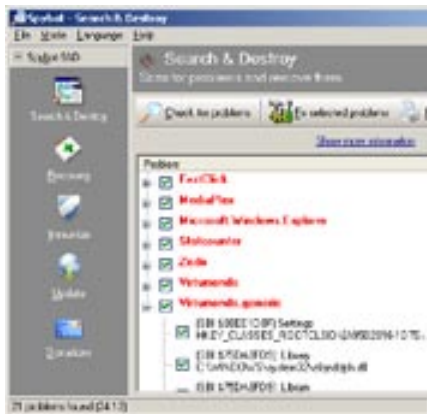

4. Nuhkvarale kinga

● Käivita mäluulgalale kopeeritud Spybot S&D kaustast kas SpybotSD.exe, või kui sul seda kaustas näha pole, siis SDMain.exe. Vali **Check for problems**. Leitud kahtlased programmid, failid või registrisissekanded kuvatakse parempoolsel paneelil. Kui skannimine on lõppenud, klõpsa nupul **Fix selected problems**. Kuna teatud sorti faile ei pruugi olla võimalik kohe kustutada, lisab Spybot S&D registrisse vajalikud read, et kahtlased failid kustutatakse järgmisel Windowsi käivitamisel. Sestap tasub pärast puhastamist arvutile algaadimine teha. Et vältida Windowsi asjatuid üleküsimisi mäluulga kontrollimise kohta, ühenda algaadimise ajaks mäluulga arvuti küljest lahti.

5. Viirusele nuga

● Käivita ClamWin antiviiirus. Vaikimisi ClamWin lihtsalt raporteerib leitud viirused, kuid ei kõrvalda neid. Vali menüüst **Tools** käsk **Preferences** ning avanenud dialoogikast vahetage **General**. Jaotises **Infected Files** märgi valik **Move To Quarantine**. Nüüd teisaldab ClamWin nakatunud failid sinu määratud kausta, vaikimisi on selleks Data alamkaust quarantine. Kui on tegemist lihtsamate viirustega, siis sellest piisab. Kui aga mõni viirus on nakatanud olu-

lisi süsteemifaili, siis võib nende teisaldamine häirida süsteemi edasist tööd. Kuna nakatunud Windowsiga niikuinii ei tohiks enam edasi töötada, siis võib see halvimal juhul tähendada Windowsi taasinstallimist.

Avakuval vali kettad, mida soovid kontrollida, ning klõpsa nuppu **Scan**. Sõltuvalt arvuti ja kõvaketta kiirusest, võib see toiming võtta aega poolest kuni mitme tunnini. Leitud viirused kuvatakse logis punasega. Kui ühtegi punast rida ei teki, arvutis viirusi pole.

6. Register korda

● Kui ClamWin suutis viirused kõrvaldada, tuleks arvuti veel korra üle kontrollida ning parandada katkised registriviited ning kustutada viited puuduvatele failidele. Võib juhtuda, et arvuti on aegajalt väga mõtlik mitte viiruse pärast, vaid seepärast, et ta üritab alatihhti otsida faile, mis tal kuskil kirjas on, kuid mis on ammu juba kettalt kustutatud. Selliste hädade vastu aitab väga hästi CCleaner. Käivita mäluulgalale kopeeritud kaustast CCleaner.exe, vali vasakpoolses ikoonimenüüst **Registry** ning klõpsa nuppu **Scan for Issues**. Tõenäoliselt loetleb programm sulle nüüd üles paarkümmend kuni paarsada probleemi. Üldiselt võib päris julgelt klõpsata nuppu **Fix Selected Issues**. Seejärel küsib programm igaks juhuks üle, et kas sa ikka soovid kõike korraga parandada, ning sellele võib samuti vastata **Yes**.

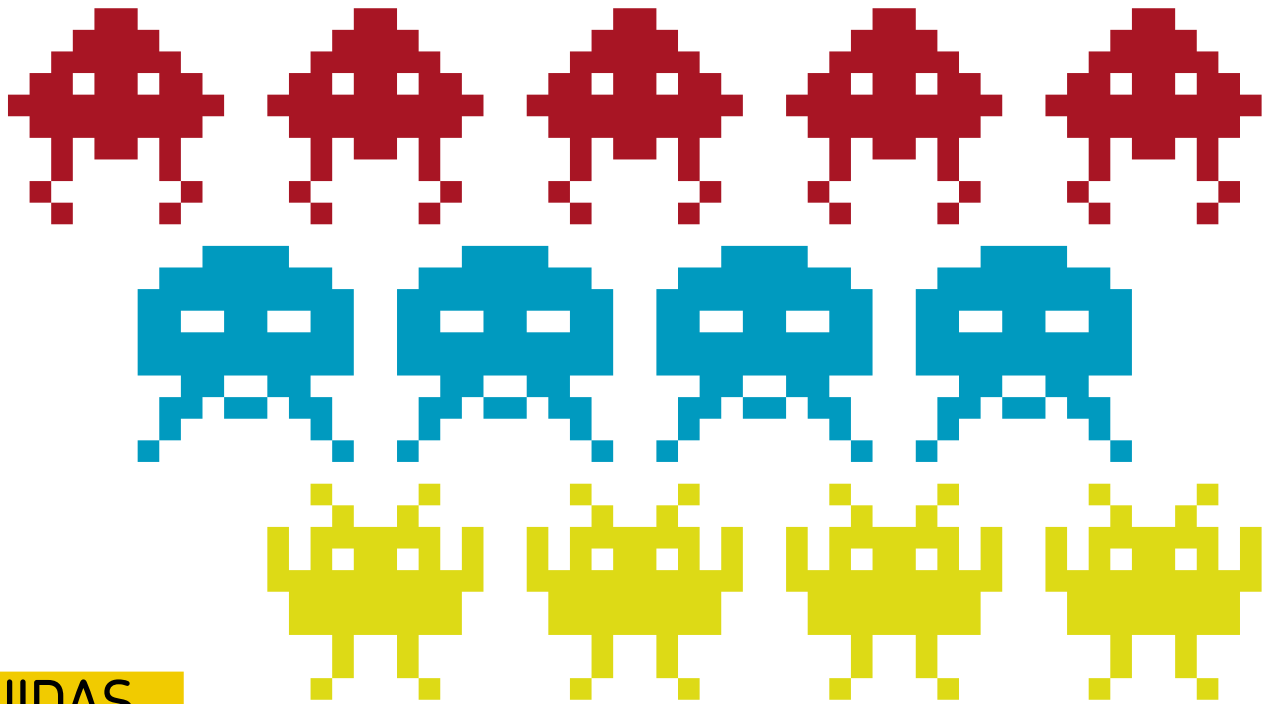
7. Viirustõrje peale

● Sa ju salvestasid eelnevalt mäluulgalale viirustõrjetarkvara installifaili? Tee arvutile algaadimine ning jälgi, kuidas see käivitamisel käitub. Kui sulle tundub, et ikkagi on midagi kahtlast lahti, kasuta uuesti Spybot S&D, ClamWin'i ja CCleanerit. Kogu selle aja jooksul ära lase arvutit interneti ega isegi mitte kohalikku kodu- või kontorivõrku. Viimase asjana installi viirustõrje. Alles siis, kui see korralikult töötab, ühenda arvuti internetiga ning lase viirustõrjel uuendusi sikutama hakata. Loodetavasti töötab arvuti nüüd kiiremini ega käitu enam kahtlaselt. Probleemide jätkumisel tuleb aga kindlasti seda vaatama kutsuda mõni targem inimene või arvuti remonti viia, sest ilma nägemata ei ole võimalik alati diagnoosida, rääkimata korda tegema õpetamisest.

[d] SVEN VAHAR

VIIRUS, USS, TROJA HOBUNE VÕI NUHKVARA?

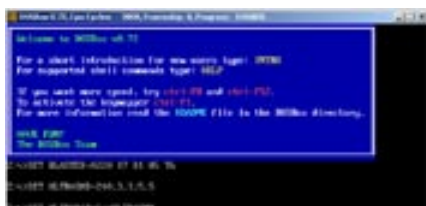
- **Viirused** on destruktiivse eesmärgiga programmid, nad võivad rikkuda faile või muuta arvuti kasutamise ebamugavaks või võimatuks. Mõned viirused rikuvad operatsioonisüsteemi; teised aga tüütavad kasutajat hüplikakende näitamisega. Nii näiteks oli kunagi levinud MS Wordi faile nakatav makroviiirus Kompu, mis kuvas ekraanile teate «Tahan kommi! Mul on paha tujul!», millele tuli vastuseks tippida «komm». Viirused levivad sageli ise.
- **Troja hobune** on programm, mis väidab end tegevat üht, aga teeb lisaks sellele või selle asemel midagi muud. Sina arvad, et programm, mille sa leidsid, laseb sul internetiühenduse kiirust imepärasel kombel kahekordistada, kuid tegelikult käivitub selle programmi varjus hoopis viirus.
- **Ussid** on viirused, mis levivad mööda turvamata arvutivõrke. Ussid ei pruugi otseselt rikkuda kõvakettal olevaid faile, kuid võivad võrguühenduse umbe ajada. Kui firma arvutivõrku satub hommikul uss, siis võib see paari tunniga internetiühenduse üle koormata.
- **Nuhkvara** ei hävita faile ega tüüta, vaid peidab end ja registreerib, mida sa arvutiga teed. Nuhkvara salvestab paroole, koostab nimekirja külastatud veebilehtedest ja jälgib meililiiklust. Kui vajalik kogus andmeid käes, edastab nuhkvara need oma loojale.
- **Küpsised (cookie)** on failid, mida brauser veebilehe seadistuste säilitamiseks kettale salvestab. Seal võidakse hoida sinu sisselogimisinfot, viimati klõpsatud lingi aadressi või viimati vaadatud toodete nimetusi. Küpsiseid saavad järgmisel külastamisel reeglina lugeda vaid samad veebisaidid. Nuhkküpsised (*tracking cookie*) on sellised failid, millesse salvestatakse ühe veebi külastamise teave, aga mis on kättesaadav ka mõnele teisele veebisaidile.

KUIDAS...

mängida vanu arvutimänge

«Mortal Kombat», «Civilization 1», «Larry seiklused» ja muud iidvanad arvutimängud seostuvad paljudele vanade heade aegadega. Et mälestusi uuesti kogeda, õpetame, kuidas mängida 10 või isegi 20 aasta vanuseid mänge uutel arvutitel, mis selleks loodud pole.

1.

Mida vaja

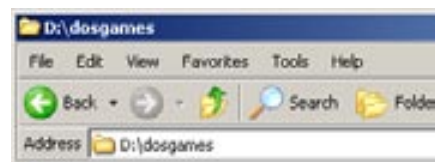
Uutel Windowsidel pole sisseehitatud DOSi. Seda vaid simuleeritakse ja seetõttu on paljusid mänge Windows XP ja Vista all võimatu mängida või saab neid mängida puudulikult, näiteks helita. Eduliseks lahenduseks on kasutada DOSBoxi. Lae DOSBoxi viimane versioon (testihetkel 0.72) alla aadressilt www.dosbox.com ja installeeri arvutisse. DOSBox on DOSi emulaator Windowsile, Linuxile, MacOS X-ile, BeOSile

ja teistele operatsioonisüsteemidele ning see oskab edastada vanade mängude piip-piip stiilis helisid, tunneb ära puldid ning võimaldab isegi võrgus madistada. Praeguse seisuga toetab DOSBox rohkem kui 3000 mängu.

2.

Kindel koht

Enne DOSBoxiga möllamist võiks kõvakettale teha eraldi DOSi mängude kataloogi. DOSBox toetab küll ka optilist seadet, kuid lihtsam ja mitmeti parem on kõvakettalt mängida. Mida lühema nimega ja juurikale lähemale kataloogi teha (näiteks D:\dosgames), seda lihtsam saab olema sinna DOSBoxist minemine. Kindlasti tasub hoiduda kataloogides täpitahtede kasutamisest, kui ASCII erimärkide tabel peas ei ole, sest DOSi all töötab klaviatuur US paigutusega ja meie omapärased tähed jäävad võõraks. Kla-

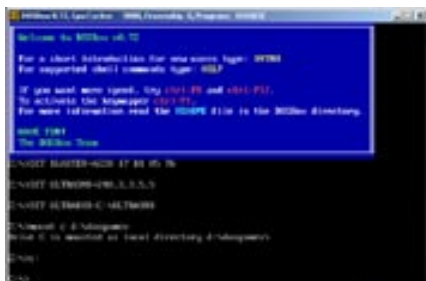

viatuuridel, millel pole US klahvipaigutust, on vaja DOSBoxi all üles otsida ka : ja \ märgid. Eesti paigutusega klaviatuuril võib olla õ all ja * all.

3.

Mänguketast tegema

DOSBoxi käivitades tekib DOSi must aken, kus kursor vilgub Z:\>

taga. Z:\> on DOSBoxi enda virtuaalketas. Kogutud mängudele ligipääsemiseks tuleb oma mängukaust DOSBoxile külge haakida. Kaustast saab DOSBoxi jaoks ketas. Kui mängukataloog on nt asukohas D:\dosgames, tuleb Z:\> järele kirjutada rida:

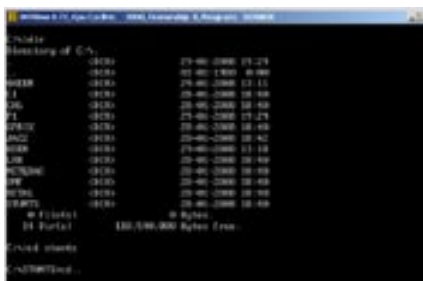
Z:\>mount c d:\dosgames

ja vajutada Enter (edaspidi iga rea järel).

Mount'i taga olev täht, antud juhul C, näitab, mis kettaks kataloog saab. Soovi korral võib selle ise asenda muu tähega, näiteks X. Tuleb aga meeles pidada, et üksikud mängud, näiteks «F-29 Retaliator», peavad end C-kettalt leidma.

4. Ligipääsukoodid

DOSBox leiab nüüd mängud üles, järele jääb kasutaja õigesse kohta juhatada. Vanad teadmised DOSi käskudest kuluvad nüüd marjaks, kuid toome ära tähtsamad käsud. Näinud kirja Drive C is mounted as local directory d:\dosgames\, tuleb Z:\>

taha kirjutada:

c:

C:\> järele omakorda:

dir

DOSBoxi aken näitab selle peale oma kataloogi sisu. Soovitud kataloogi pääsemiseks tuleb C:\> järele tippida «cd» ja kataloogi nimi, ehk:

C:\>cd stunts

Kui on soov kataloogidest tagasi juurikaske minna, tuleb C:\STUNTS> järele tippida **cd...**

5. Mängima!

Kui kataloogides liikumine selge, on aeg mängida. Lihtsam on Windowsi all enne vaadata, milline fail on mängu käivitaja. Tavaliselt on käivitajaks mängu nimele lähedane .exe, .com või .bat fail. Kui sobiv fail leitud, tuleb DOSBoxis minna mängu kataloogi ning käsureale kirjutada **faili nimi. Enter** ja mängima. [d] LEHO LAHTVEE

VAJALIKUD KLAHVIKOMBINATSIOONID JA NIPID

- **ALT + Enter** - teeb DOSBoxi aknast igal ajal täisekraanipildi. Sama kombinatsioon taastab akna.
- **Ctrl + F8** ja **Ctrl + F12** - kui mäng on liiga aeglane, kiirendavad freimide ja jõudluse muutmisega.
- **Ctrl + F7** ja **Ctrl + F11** - kui mäng on liiga kiire, aeglustavad freimide ja jõudluse muutmisega.
- **Ctrl + F4** - kui DOSBoxi kettaks mount'itud kataloogi Windowsi all muuta (lisada, kustutada midagi), siis antud kombinatsioon teeb uuesti lugemise ja nt uute mängude nägemiseks pole DOSBoxi restartida vaja.
- **Ctrl + F5** - teeb ekraanitõmmise .
- **dir /p** - vahel on kataloogis faile rohkem, kui DOSi aknale korraga mahub. dir'i taha /p tippides saab faile lapata lehekülgedena ehk nii palju, kui ekraanile korraga mahub.
- **Hercules/CGA/EGA/VGA** - kui on valida erinevate pildistandardite vahel, siis tuleks eelistada neid just selles järjekorras. Hercules on vaid 2 värviga, CGA 4, EGA 16 ja VGA 256 värviga.
- **intro** ja **help** - DOSBoxis abi andvad käsud hätta jäädes. Lisaabi saab mängu readme.txt failist ja aadressilt www.dos-box.com/wiki.
- **ALT + Pause** - paneb kogu DOSBoxi igal ajal pausele.

Leho:

Grand Prix Circuit - Raske otsus, kuid GPC võidab «Stuntsi». F1 kihutamine Williamsi, McLaren ja Ferrariga kaheksal tuntud rajal.

F-29 Retaliator - Nagu oli GPC esimene kihutamine, oli «Retal» mu esimene lennumäng. Tekitas žanri vastu mõneaastase huvi.

Prehistorik 2 - Sidescrolling-platvormikas, mis jättis lõbusa ja värvilise mälestuse kenast asukohast ning nuiaga juntsust.

Sven:

Supaplex - 111 mänguala ja mustmiljon pähekukkuvat tegid sellest omal ajal maailma frustreerivaima nuputamismängu.

Mortal Kombat - Kahekesi ühe klaviatuuri taga istuda ja sõbrale FATALITY karjuda on midagi, mida võrgumängudes ei saa.

Civilization - Kõikide vallutamismängude vanaisa. Pole midagi vingemat, kui alustada hobuvankriga ja jõuda välja Alfa Centaurile.

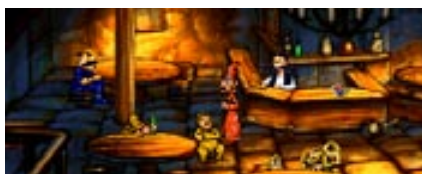
Henrik:

Monkey Islandi seeria - Kariibi mere piraatide ajastu teema, palju nalja ja vana hea seiklusmängu vaimu kandev nelik.

Wolfenstein 3D - FPSide isaks kutsutud ja žanri populaarseks muutunud 1992. aasta revolutsioonid Software'ilt.

Discworldi seeria - Terry Pratchetti raamatute põhjal tehtud omapärased ja lõbusad seiklusmängud. Ja kõnega, mis tol ajal oli suur asi.

KUIDAS...

ühendada arvutit ja LG mobiiltelefoni

LG telefonidega on küll kaasas tarkvara mobiiltelefoni modemi ja andmete sünkroniseerimise jaoks, kuid see töötab hästi vaid USB-kaabli vahendusel, mitte aga Bluetoothiga. Kindlam on siduda telefon ja arvuti arvutis oleva Bluetooth-tarkvara abil.

1.

1. Ühendamist alga!

Lülitame mobiiltelefonis ja arvutis Bluetoothi liidesed sisse ja püüame seadmed omavahel ühendada. Avame arvuti Bluetooth-menüü ja valime **Add New Device**. Tee linnuke kasti **My device is setup and ready to be found** ning liigu **Next**-nupuga edasi.

2.

2. Leia õige seade

Arvuti Bluetooth-seade uurib eetrit ja leiab Bluetoothi kasutatavad seadmed. Meie näites on uueks seadmeks LG KU580. Liigume **Next**-nupuga edasi.

3.

3. Et kõik oleks turvaline

Järgmisena peab sisestama parooli, et seadmed lubaksid teineteist kasutada. Sisesta kasti **Let me choose my own passkey** sobiv salasõna - meie panime 1234, seejärel vajuta **Next**. Järgmisena ilmub mobiiltelefoni ekraanile arvuti nimi ning kast, kuhu tuleb sisestada seesama salasõna, mis eelnevalt valitud. Kulub mõni hetk ning arvuti ja mobiiltelefon on Bluetooth-ühenduse jaoks paari pandud. Lõpetamiseks vajuta **Finish**.

4.

4. Telefon on modem

Järgmise sammuna teeme arvutile selgeks, et LG KU580 on mobiilne modem. Selleks ava **Start -> Control Panel -> Network Connection**. Vali **New**

Connection Wizard, et moodustada uut Bluetooth-modemi ühendust. Liigu edasi nupuga **Next**.

5.

5. Ühendame!

Vali **Connect to the Internet** ja vajuta **Next**. Järgmises aknas vali **Set up my connection manually** ja liigu **Next**-nupuga edasi. Siis vali **Connect using dial-up modem** ja vajuta **Next**.

6.

6. Ütle üks ilus nimi

Anna ühendusele nimi - näiteks LG internet - ja liigu **Next**-nupuga edasi. Mobiilseks ühenduseks on vaja sisestada telefoni number - selleks on ***99#**. Seejärel vajuta taas **Next**. Järgmisena küsib arvuti, kas ühendust võivad kasutada kõik selle arvuti kasutajad või ainult sina. Vali ise, kumba eelistad. Tee valik ja liigu **Next**-nupuga edasi.

7.

7. Kasutajanime pole vaja

User name ja Password jäta tühjaks. Kui kasutad vaid mobiilset internetiühendust, siis jäta linnuke kasti **Make this the default Internet connection**. Kui aga kasutad erinevaid internetiühendusi, siis ära jäta. Liigu **Next**-nupuga edasi.

8.

8. Lõpp paistab

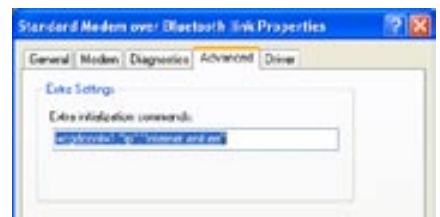
Sellega on uus ühendus loodud. Kui soovid, et selle ühenduse ikoonike oleks ka arvuti töölaual, tee linnuke kasti **Add this shortcut to the connection to my desktop** ning vajuta nupule **Finish**.

9.

9. Üks asi veel

Liigu **Start -> Control Panel -> Phone and Modems Options** ja veendu, et sinu arvutile on lisandunud **Standard Bluetooth modem**. NB! Juhul, kui uut Bluetooth modemi ei ole nimekirjas, liigu **Control Panel -> System -> Device Manager** ja vaata üle, ega mõni seade ole juhuslikult kollase hoiatusmärgina. Kui on, siis kliki sellele seadmele ja vali **Update driver!**

10.

10. Keeruline lause

Kui modem on nimekirjas olemas, vali **Properties**. Vali ülaserast **Advanced**. Kirjuta **Extra Settings** kasti järgnev string: **+cgdcont=1,"ip","internet.emt.ee"** (EMT võrgus) ja vajuta **OK**-nupule.

11.

12. Kas töötab?

Leia töölaualt link **LG Internet**, kliki ja vali **Dial**. Kui kõik seadistused on tehtud, saadki kohe seda internetiühendust kasutada. [d] HEIGO ENSLING

200 kasutatud autot

Iga mudeli kohta saad teada

- mida kindlasti enne ostu kontrollida
- millised on mudeli plussid ja miinused
- kui palju auto maksab
- milliseid väljaminekuid on edaspidi oodata
- milline on mootorivalik ning millist neist soovitab Autoleht
- milliseid keretüpe pakutakse

jpm

Mugavas taskuformaadis raamat on ilmunud!

Raamat maksab tellides 129 krooni (sisaldab raamatut ja postikulu; hind poes 149 krooni)

Tellimiseks: ● helista 661 6186 ● saada e-kiri levi@presshouse.ee

KUIDAS...

1. OSA

kasutada välklampi

Fotograafia keerleb valguse ümber. Üsna sageli juhtub, et valgust jääb väheks ja tuleb appi võtta välklamp. [digi] õpetab sind seda imelooma tundma ja kasutama. Alustame teooriast ja järgmises numbris õpime seda rakendama.

1.

Ajaloosekundid ehk kuidas välklamp töötab

● Esimesed välklambid töötasid magneesiumi sisaldava pulbriga, mis käsitsi süüdates kiirelt ja heledasti põles. Järgmise sammuna muudeti süütamisprotsess elektrooniliseks ning paigutati pulber spetsiaalse pirni sisse. Taolised valgud ei saavutanud täisvõimsust kohe süütamise järel, sestap tuli kasutada pikemaid säriaegu kui tänapäevase välklambiga. Samuti sai sellist pirni kasutada vaid ühe korra, järgmise pildi jaoks tuli võtta uus. Tänapäevase välklambi sees on ksenooniga täidetud toru. Kui sellest elektrivool läbi juhtida, tekib ere kaarlahendus, mis annabki meile pildi tegemiseks vajaliku valguse.

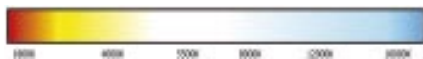

2.

Kiire kui välg

● Välklambi valgussähvatus kestab vaid umbes 1/2000 sekundit, seega ei sõltu üksnes välguga pilti tehes säriajast enamasti midagi – see on nagunii pikem kui välgusähvatus. Katik avaneb piltlikult öeldes ammu enne ja sulgub tükk aega hiljem, kui välklamp stseeni valgustab. Tõsi, katiku ehituse tõttu kehtib see üksnes säriaegade korral, mis on suuremad kui sinu kaamera spetsifikatsioonides märgitud välgu sünkroniseerimisaeg, aga sellest täpsemalt edaspidi. Kui lisaks välklambile on veel teisi valgusallikaid – päevavalgust või lampe – hakkab

muidugi ka säriaeg tulemust muutma, sest siis on iga foto otsekui topeltsäraga – kaadrit valgustab nii tavavalgus kui välklambist tulev sähvatus.

3.

Mis värk nende kelvinitega on?

● Välklambi värvustemperatuur on tavaliselt 5500 kelvinit, mis vastab tavalisele päevavalgusele, olemata liiga soe või külm. Kelvini skaala näitabki valguse «temperatuuri». Väidetavalt kasutati sama meetodit kunagi sulametalli temperatuuri määramiseks selle värvi järgi. Mida vähem kraade Kelvini skaalal, seda soojem valgus. Näiteks tiku- või küünlaleek on pisut üle 1000 K, päikeseloojang umbes 2500 K, hõõglamp 2500–3000 K, kuuvalgus 4000 K, keskpäevane päike 5000–6000 K, päevavalgus pilvise ilmaga 7000 K, teleriekraan 9500 K. Kuna kaamera ei tea, kas sa pildistad päikeseloojangut öues või teleriekraanil, tuleb talle õiged andmed ette öelda. Seda saad teha valge tasakaalu valides. Kui valitud seaded ei vasta tegelikele oludele, tuleb pilt kas liiga soe (kollakas) või liiga külm (sinakas). Muidugi võib seda ka enda huvides ära kasutada.

4.

Originaal või alternatiiv?

● Kas Canonil peab tingimata olema Canoni välklamp ja Nikonil Nikoni oma? Mitte tingimata, aga omavahel need siiski vahetada ei saa, sest välklampide jalad ning kaamerate kingad on erinevad. Küll aga võib Canonile külge ühendada näiteks Sigma või Metz'i välgu, mis Canonile mõeldud. Mõlemad tootjad teevad väike kõikide levinud kaameramarkide jaoks. Enamasti on need kaameratootja enda välkudest pisut odavamad. Kas ka kehvemad, on teema, mille üle võib lõputult vaielda. Fakt on see, et kui mingeid vajakajäämisi ka on, ilmnevad need ainult väga äärmuslikes olukordades ning igapäevapildistamise saab ka alternatiividega suurepäraselt teatud. Vahel on alternatiivvälkudel isegi rohkem võimalusi kui sama klassi originaalil.

5.

Välklambile king jalga

● Välklamp kinnitatakse kaamera küljes olevasse välguinga (inglise keeles *hot shoe*). Lihtsamatel neist on vaid üks kontakt. See käivitab välgu, kui katik on avatud. Enamasti on aga kontakte mitu ning nende abil saab juhtida erinevaid välklambi funktsioone. Näiteks oskab kaamera nende kaudu välklambile öelda, kui palju valgust ta mõõtnud on ja kui tugevat vätku on tema arvates vaja.

6.

Liiga lihtne pole alati hea

● Kõige harilikum välklamp ei aja sind rohkete nuppudega segadusse, vaid lihtsalt kinnitub kaamera külge ja teeb vätku. Kallimatel mudelitel on juba pööratav pea ja tavaliselt ka integreeritud väike hajuti ning peegeldi. Kui rahakott vähegi lubab, tasuks siiski osta selline, sest päris algelise välgu võimalustest võib üsna kiirelt väheks jääda.

7.

Säästulahendus – sokid jalga

● Kui kasutad odavamat välklampi, mille pead keerata ei saa, võid mõnesaja krooni eest osta lihtsa vahelüli

Tihti on hea mõte kasutada välku ka õues ja päevavalguses. Kui päikest pole, võib kiirema liikumise tabamiseks liiga pime olla.

SVENVAHAR

välgujala ja kaamera küljes oleva kinga vahele ning selle abil keerata tervet välklampi. Umbes sama palju maksavad ka välklambi statiivikinnitused, kui soovid kasutada välku kaamerast eemal. Lisaks vajad sel juhul välgu-päästikut, mis kinnitatakse samuti välklambi jala külge – see reageerib kaamera sisseehitatud valgule ja käivitab ka eemalseisva välklambi.

8.

Välklamp, mis sobib ka tööriistakasti

• Eriti vinged profivälgud on nii suured, et need kinnitatakse eraldi kronsteiniga kaamera alla. Iseloomuliku kuju tõttu kutsutakse neid ka haamervälkudeks. Levinud

ennekõike seltskonna- ja pulmafotograafide seas. Esimeseks välklambiks sellist kindlasti osta ei maksa.

9.

Välklamp nagu baranka

• Ringvilk kinnitatakse kaamera objektiivi külge. Seda kasutatakse peamiselt makrofotograafias, kui pildistatav objekt on kaamerale nii lähedal, et tavaline välklamp seda enam korralikult valgustada ei suuda. Ringvilk tagab ühtlase valguse ja kõrvaldab pildilt varjud. Saab kasutada ka mõnes teises situatsioonis, näiteks portreede pildistamisel. Esimeseks välklambiks jällegi osta ei maksa, kui just pole plaan ainult putukaid pildistada.

10. Suurte poiste mängumaa

• Täiesti omaette teema on veel stuudiovälgud, aga neid pole mõtet enne torkida, kui elementaarsed teadmised ja oskused olemas.

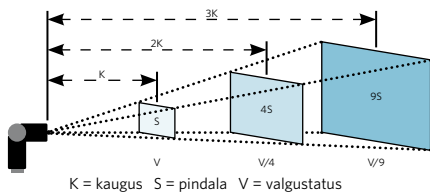
11. Üks arv, mis juhib neid kõiki

• Väklambi oluliseks näitajaks on selle juhtarv (*guide number*). Mida suurem number, seda võimsam välk. ISO 100 puhul kehtib valem:

juhtarv = kaugus objektist x avaarv, millest omakorda saab arvutada pildistamiseks vajaliku ava:

avaarv = juhtarv / kaugus objektist.

Näiteks kui väklambi juhtarv on 56 ja soovid pildistada 14 meetri kaugusel asuvat objekti, pead ISO 100 puhul kasutama ava f4.

12. Nüüd läheb asi keeruliseks

• Esimese hooga võiks arvata, et kui objekti kaugus muutub kaks korda, muutub kaks korda ka valgustugevus ja sestap peaks kaks korda kaugemal oleva objekti pildistamiseks suurendama ava kaks korda. Tegelikult siiski nii ilus ei ole. Valguse intensiivsus väheneb ruutvõrdeliselt, st valgustatava ala suurus kasvab ning ühte punkti langeva valguse intensiivsus kahaneb valgusallika ja objekti kauguse suurenedes selle kauguse ruudu võrra. Kaks korda kaugemal on valgus 4 korda nõrgem (ent valgustab 4 korda suuremat ala) ja neli korda kaugemal juba 16 korda nõrgem (valgustades 16 korda suuremat ala). Mis tähendab, et kui 5 meetri kaugusel oleva objekti pildistamiseks pidi ava olema näiteks f5,6, siis objekti 10 meetri kaugusele nihutades ei piisa avast f4, vaid on vaja juba f2,8. Kui objektiiv seda ei võimalda, on üheks võimaluseks ISO-tundlikkust suurendada - keerates ISO neli korda suuremaks, suureneb välgu juhtarv kaks korda.

13. Kui palju valgust vaja on?

• Väklamp oskab tekitada erineva tugevusega valgust. Kui tugevat parajasti vaja on, sõltub ülejäänud valgusoludest, avaarvust, ISO-tundlikkusest ja vahel ka säriajast. Ning loomulikult pildistaja soovist. Igal juhul tuleb valgust kuidagi mõõta. Enamasti kasutatakse läbi objektiivi ehk TTL (*through the lens*) valgusmõõtmist. See tähendab, et kaamera vaatab, kui palju valgust objektiivist sisse tuleb, ja ütleb selle põhjal väklambile, kui palju valgust juurde vaja oleks. See on kasulik, sest nii kajastuvad tulemuses ka näiteks objektiivi ees olevad filtrid, mis valgustatust muudavad. Otse loomulikult leidub ka olukordi, kus sellist mõõtmisviisi kasutada ei saa ning väklamp tuleb seadistada käsitsi.

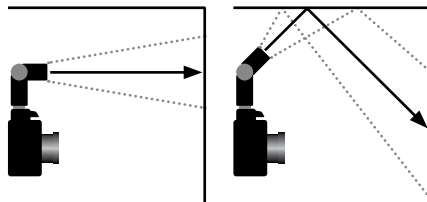
14. Jälle need lühendid

• Kõikvõimalikud tähed TTLi ees näitavad lisavõimalusi. Canoni E-TTL näiteks on hindav mõõtmine, mis tähendab, et enne pildi tegemist tulistab väklamp eellaengu, mille abil saab tulevase pildi eeldatavat valgust veelgi täpsemalt mõõta. Nikoni i-TTL aga tähistab intelligentset mõõtmist, millel on tavalise TTLiga võrreldes mitmeid täiendusi.

15. Mida see väike nuppudega karp teeb?

• Eksponeemeeter ehk valgusmõõtja võimaldab mõõta eriti täpselt. Erinevalt teistest mõõtmisviisidest mõõdab see, kui palju valgust pildistatavale objektile langeb, mitte kui palju sellelt peegeldub. Isegi kõik profifotograafid ei kasuta seda, nii et kui sa pole kindel, kas sul on seda vaja, siis pole sul seda vaja.

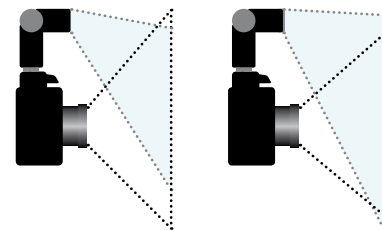

16. Geomeetria olgu selge

• Tuleb meeles pidada, et kaugust arvutatakse väklambist otse objektini. Seega, kui muudate väklambi asendit nii, et välk jõuaks objektini näiteks

läbi laepeegelduse, muutub kohe ka kaugus objektist. Valgus peab ju läbima pikema maa, olgugi et väklamp füüsiliselt ei liigu. Kui kaamera mõõdab kauguse objektist ja annab selle põhjal välgule info, aga välk on suunatud objektile näiteks laepõrkega, on tegelik kaugus suurem ja vaja rohkem vätku, kui kaamera arvab. Selleks on mitu võimalust. Kui objektiiv lubab, võib ava suuremaks keerata. Kui seda teha ei saa või pildi iseloomu tõttu ei soovi, tuleb appi välgu särikompensatsioon - saad välgule öelda, et ükskõik, mida kaamera sulle räägib, sina tulista alati näiteks kaks astet tugevamat valgust. Lõppude lõpuks on võimalik vätku ka täiesti käsitsi seadistada.

17. Valgustusnurk

• Iga väklamp suunab valguse välja mingi kindla nurgalaiusega.

Välk on abiks kohtades, kuhu lambivalgus ei ulatu. Ja miks mitte ka väga väikeste objektide puhul nagu see mänguasi.

SVEN VAHAR

Osad väljud tunnevad ära, millise kaamera külge nad on kinnitatud, ja oskavad valgustusnurka häälestada vastavalt kaamera sensori suurusele. Kui kasutada väga lühikese fookuskaugusega lainurkobjektiive, võib objektiivinurk olla välgu omast suurem, mis tähendab, et välk ei valgustaks kogu stseeni. Osadel välklampidel on selleks puhuks korpusest väljatõmmatav spetsiaalne hajuti, mis valgustusnurka suuremaks muudab. Näiteks Canon Speedlite 580EX II puhul aitab see suurendada valgustusnurka nii, et 24millimeetrise objektiivi asemel saab kasutada ka 14 mm-st. Olemas on ka vastupidisel põhimõttel töötavad, spetsiaalset Fresneli läätse kasutavad lisad, mis juhivad valguse kaugemale, vähendades samas valgustusnurka. Sellest võib abi olla pika fookuskaugusega pildistamisel.

oriväljud käituvad täpselt tema järgi, ilma et peaksid igaüht eraldi seadistama. Iga tubli juht oskab vajadusel ka orjana käituda, ent vastupidine kahjuks ei kehti – odavad väljud kõlbavad grupis vaid orjatööks.

18.

Sadomaso välklambi moodi

• Värske välklambiomanik ei suuda enamasti ära imestada, kuidas ta enne seda pilti teha sai. Ent üsna varsti võib sellestki väheks jääda, sest eriti vingeid pilte saab teha mitut välku korraga kasutades. Välklambimaailmas ongi kasutusele võetud terminid juhtvälk (*master*) ja ori- ehk alluvvälk (*slave*). Piisab juhtvälgu seadistamisest ja

19.

Punased silmad pole kunagi moes

• Punaste silmadega portreed on tuttavad igale seebikarbiga pildistajale. Silma võrkkestal on nimelt omadus sinna paistev valgus otse tagasi peegeldada. Kui välklamp on objektiivile väga lähedal (nagu seebikatel alati on), muutuvadki silmad pildil punaseks. Kuigi uuemad fototöötlusprogrammid oskavad seda hämmastavalt hästi eemaldada, on

võimalusel siiski mõistlik vältida seda juba pildistamisel. Seebikad teevad selleks enamasti paar eelvälku, mille peale pupillid ahenevad. Tulemuseks on küll oluliselt väiksemad, ent siiski punased silmad. Parem viis punasuse vältimiseks on viia välklamp objektiivi teljest kaugemale. Peegelkaamera «selga» kinnitatav välklamp on juba suur samm edasi, aga veel parema tulemuse saab haamervälguga. Tavalise välklambi saad kaamerast kaugemale viia spetsiaalse juhtme abil.

20.

Varu akusid

• Välklamp võtab üksjagu elektrit, patareide asemel akude kasutamine tasub end kiirelt ära. Kasulik on hoida paralleelselt töös kaks komplekti – siis ei jää ka laadimise ajaks pimedasse.

[d] KRISTJAN KALJUND

KUIDAS...

oma muusikale üle võrgu ligi pääseda

Kindlasti oled kodust eemal olles tabanud ent soovilt kuulata lemmikmuusikat just nüüd ja praegu – aga vajalik fail on koduarvutis. Õnneks on terve rida võimalusi see sealt kätte saada.

1.

Ainult head uudised

Meil on sulle hea uudis ja veel parem uudis. Hea uudis on, et koduse muusika üle neti kuulamiseks on päris mitu programmi. Veel parem uudis on, et kõik nad on tasuta. Tõsi, mõni nõuab küll installeerimisel ja seadistamisel üksjagu aega ja ajurakke, aga võid 99% kindel olla, et ükskõik, kus sa ka hätta jääd, on keegi samas kohas olnud, mis tähendab, et foorumitest saad abi.

2.

Alusta lihtsamast

Üheks kõige lihtsamaks viisiks oma muusikale ligi pääseda on programm nimega **Orb (www.orb.com)**. Samal tarkvaral põhineb ka Winampi lisavidin **Winamp Remote**, ent originaalil on rohkem võimalusi. Alustuseks pead end registreerima ja installeerima väikese programmi. Edasi on kõik väga lihtne – ütled programmile, millistest kataloogidest ta muusikat välja jagab ning jääd kodust lahkudes arvuti tööle. Nüüd võid suvalise arvuti tagant nende kodulehele sisse logida ja saadki oma failidele ligi. Lisaks muusikale saad välja jagada ka videofaile ning fotosid. Veebikaamera omanikud saavad ka selle süsteemi ühendada ning nii kodust eemal olles asjadel silma peal hoida. Ent nagu lihtsatel asjadel ikka, on ka Orbil puudusi. Kuna ühendus käib läbi välismaa serveri, on Orb talumatult aeglane. Seda nii lugude sirvimisel kui ka mahamängimise alustamisel. Lisaks on seadistamisvõimalused pea olematud, muusika sõpradega jagamine tülikas ja kõigele lisaks kuvatakse sulle veel reklaami.

XAMPP

3.

Pane püsti veebiserver

Kes tahab kiiret, rohkete võimalustega ja ise seadistatavat muusikaserverit, peab pisut rohkem aega kulutama. Eelduseks on veebiserver (näiteks **Apache**), **PHP** ja **SQL andmebaas**. See kõlab hirmsalt, aga tasub vaeva. Kui veebiserver kord juba püsti, saad seda kasutada ka paljuks muuks peale oma muusikale ligipääsemise – näiteks isikliku kodulehe, fotogalerii, FTP-serveri jpm jaoks. Veebiserveri käivitamine on terve teadus, aga õnneks on siingi nagu elus ikka – tööd on võimalik saada ka kõrgkooli läbimata. IT-entusiastid on nimelt koostanud hõlpsasti installeeritavad komplektid, et sina ei peaks üksikasjadega oma pead vaevama. Linuxi jaoks mõeldud komplekte kutsutakse programmide esitähedest moodustatud koondnimega **LAMP (Linux, Apache, MySQL, PHP)**, Windowsi omi **WAMP**. Variante on kümneid, üheks levinumaks ja tõesti väga lihtsalt paigaldatavaks on näiteks **XAMPP (www.apachefriends.org/en/xampp.html)**, mis töötab nii Windowsi kui ka Linuxi peal.

4.

Linux või Windows

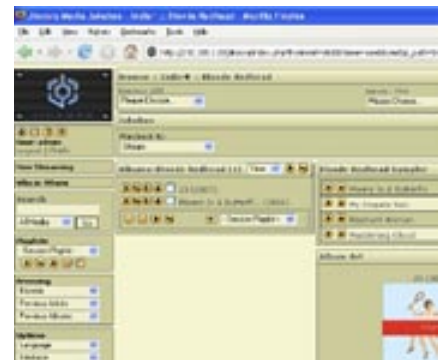
Üldiselt kipub olema nii, et Windowsi all on installeerimine lihtsam, ent Linuxil all tööle saadud asjad on töökindlamad, samuti on seal tõrgete või küsimuste korral lihtsam abi saada, kuna Linux on serverites siiski oluliselt levinum kui Windows ja seega kasutajaid rohkem.

5.

Tea oma muusika aadressi

Et serverile ligi pääseda, pead teadma selle aadressi. Enamikul kodukasutajatest on dünaamiline IP-aadress, mis tähendab, et aeg-ajalt see muutub. Kui

aga hoiad arvutit sisselülitatuna ja voolukatkestusi ei esine, peaks see siiski küllalt pikalt ühesugusena püsima. Oma IP-aadressi saad teada näiteks <http://whatismyipaddress.com> leheküljelt. Kui vajad püsivamat lahendust, saad internetiteenuse pakkujalt juurde osta ka staatilise IP. Kes nikerdada viitsib, võib endale registreerida ka näiteks pri.ee lõpuga domeeni ja seadistada asjad nii, et arvutis olev programmijupp uuendab IP-aadressi nimeserverites automaatselt – lepp.pri.ee on ju ikka ilusam ja lihtsam meeles pidada kui 84.50.130.252.

Dell XPS M1530

Ekraan: 15,4"
 Protsessor: Core 2 Duo T7250 2,0 GHz
 Mälu: 2 GB
 Graafika: GeForce Go 8600M GT
 Kõvaketas: 160 GB
 Optiline seade: DVD+-RW
 Muu: WLAN, Bluetooth, Windows Vista Premium

19 899.-

Asus VW198S 19" laiekraan-LCD

Resolutsioon: WSGA+ 1680 x 1050
 Värskendussagedus: 80 kHz
 Punktisuurus: 0,243
 Kontrast: 3000:1
 Heledus: 300 cd/m2
 Reaktsiooniaeg: 5 ms
 Vaatenurk: H=170 V=160
 Muu: kõlarid, must

2990.-

ASUS
 Rock Solid · Heart Touching

Toshiba Satellite A200-1N1

Ekraan: 15,4" WXGA TruBrite
 Protsessor: Core 2 Duo T5550 1,83 GHz 2 MB 667 FSB
 Graafika: GMA X3100 358 MB
 Mälu: 1 x 1024 MB DDR2 667
 Kõvaketas: 160 GB
 Optiline seade: SM DL DVD+/-RW
 Muu: WLAN 802.11g, Bluetooth, 4 x USB v2.0, IEEE 1394, S-Video TV-väljund, mälukaardilugeja, Express Card pesa, 1,3 megapiksline veebiakaamera, Windows Vista Home Premium, 2,7 kg

13 099.-

TOSHIBA

BenQ LCD FP51G+ 15"

Resolutsioon: XGA 1024 x 768
 Reaktsiooniaeg: 8 ms
 Kontrast: 500:1
 Heledus: 250 cd/m2
 Muu: D-Sub (analoog), must/hõbedane, VGA-kaabel

2460.-

AcmeBook Travel AB62-Z62E

Ekraan: 14,1 WXGA
 Protsessor: T5250
 Mälu: 1 GB
 Kõvaketas: 120 GB
 Optiline seade: DL DVD RW
 Graafika: Intel GMA X3100
 Muu: ilma operatsioonisüsteemita, sülearvutikott, hiir, Bluetooth, 6 elemendiga aku, WLAN 802.11 a/b/n, gigabit võrgukaart, 4 x USB v2.0, IEEE 1394, S-Video TV-väljund, ExpressCard pesa, doki port, 4-in-1 mälukaardilugeja, mikrofoni, sisseehitatud veebiakaamera, 2,65 kg

10 690.-

acme

Canon EOS 400D 18-55 Lens Kit Black

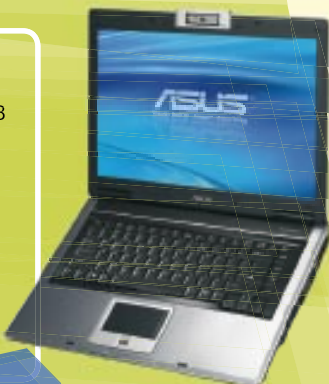
10,1 megapiksliit, 3 fps, DIGIC II, 9-punkiline AF, USB v2.0, videoväljund, PictBridge, ühilduvad EF/EF-S objektiviidega ja EX Speedlite välklampidega

10 900.-

Canon

ASUS F3Sr

Ekraan: 15,4 WXGA Glare Splendid
 Protsessor: Core2Duo T5550 1,83 GHz 2 MB 667 FSB
 Mälu: 2 x 1024 MB DDR2 667
 Graafika: ATI-M HD2400HM 834 MB
 Kõvaketas: SATA 160 GB 5400 rpm
 Optiline seade: SM DL 8 x DVD+/-RW
 Muu: Gigabit LAN, WLAN 802.11n, Bluetooth, 3 x USB v2.0, IEEE 1394, S-Video TC-väljund, DVI, mälukaardilugeja, 1,3 megapiksline kaamera, 6 elemendiga aku, ExpressCard pesa, Eng klaviatuur, Vista HP, sülearvutikott, hiir, 2,9 kg

15 870.-

ASUS
 Rock Solid · Heart Touching

Canon Digital IXUS 960 IS

12,1 megapiksliit, 3,7x optiline suum, näotuvastusega AF/AE/FE, DIGIC III protsessor, 2,5-tolline LCD-ekraan, ISO 1600, USB v2.0, AV, Li-ion aku NB-5L

6290.-

Canon

SONY

SONY DSLR-A200K (Alfa 200 + DT 18-70mm F3.5-5.6)

10,2 megapiksliit, BIONZ protsessor, ISO 3200, Super SteadyShot pildistabilisaator, dünaamilise ulatuse optimeerija, 2,7-tolline LCD-ekraan, 3 fps, 9-punktiline AF, kahekordne tolmuvastane süsteem

10 999.-

Canon HR10 HDV käsikaamera

3 CCD, 2,96 megapiksliit, 10x optiline suum, optiline pildistabilisaator, 2,7-tolline LCD-ekraan, kõrgresolutsiooniline 16:9 formaat, Pict Bridge ühilduv

Canon

20 540.-

Kaamerakomplekt + fotoprinter DSC-T70HDP

Komplektis: fotoprinter, kaameradokk HD stoppkadrite väljundi jaoks HD TV-le ja õhuke hõbedane alumiiniumist Cyber-shot T70 kaamera. 8,1 megapiksliit, näotuvastus, 3x optiline ja 6x digitaalne suum, 3-tolline LCD-ekraan, 1 cm makro, MPEG videosalvestus, ISO 3200, Super SteadyShot pildistabilisaator, BRAVIA disainiga dokk

6999.-

Holux GR-215U GPS-vastuvõtja, USB

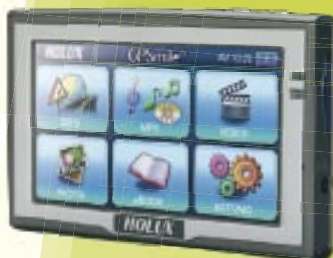
599.-

HOLUX

Holux GPSmile55 autonavigaator

3099.-

HOLUX

Saitek

Saitek R660 Force Wheel

Uus disain (sarnaneb Logitech'i MOMO-le, kuid on müügil väiksema hinnaga), 6 nupp, 2 käiguvahetuspedaali, nii vasakule kui paremale poole kinnitav poolautomaatne käigukang, unikaalne nii gaasi kui pidurifunktsioone võimaldav pedaalisüsteem, täielikult programmeeritav SST tarkvara abil, Immersion Force Feedback süsteem, turu parim lauakinniti, vähene ruumitarve.

970.-

EasyMP3 Player EM638

1 GB/2 GB, FM-raadio, häälsalvestus, USB v2.0, 132x32 LCD-ekraan, 12t AAA-patareid, 6 ekvalaiserirežiimi, 25 g

339.-

499.-

EasyMP4 Player EM854

1 GB/2 GB/4 GB, MPEG-4 (AVI) video mahamängimine, JPEG tugi, FM-raadio, salvestusfunktsioon, häälsalvestus, MicroSD kaardipesa, 2-tolline 65 000 värviga LCD-ekraan, Touch Key funktsioon, taasklaetav Lithium-ion aku, mängud, sissehitatud kõlar, E-bloc lugeja, metallkorpus

599.-

749.-

1099.-

EDASIMÜÜJAD:

- ATF Arvutisalong - www.atf.ee
- BSV Grupp - www.arvutikeskus.com
- Rover Arvutisalong - www.rover.ee
- Zebra Infosüsteemid - www.zebra.ee
- Ox Eesti - www.ox.ee
- Fauni Kaubanduse - www.faan.ee
- Aate Group - www.aate.ee
- Arvotek - www.arvotek.ee
- WcamTec - www.wcam.ee
- Septima - www.septima.ee
- Arvutiproff - www.arvutiproff.ee
- Brainella - www.brain.ee

[▶ play]

Tagasi salabbaasi

Tosinkond aastat tagasi tegi Midway mitmele platvormile «Area-51» nime kandvaid mängu. Vahepealsest soikumisest ärgati 2005. aasta suvel uue «Area-51-ga». Kuigi mängul ei läinud väga hästi, tehti põneva temaga uus katsetus – «BlackSite».

• «Area-51» oli keskpärane FPS ([digi] nr 4, august 2005), mille põhiliseks reklaamlauseks oli «tegelastele annavad hääle David Duchovny ja Marilyn Manson». Isegi kui «Area-51-te» ei saatnud meeletu müügiedu, tuleb tõdeda, et reaalsuses avalikuse eest paksu kardina taga olev USA salajane sõjaväebaas on neetud huvitav. Kui müstikat täis teemat osavalt ära kasutada, looks see tore kullaaugu. Möödus on kaks aastat ja sama Midway Austini stuudio on platsis n-ö järjega «BlackSite: Area 51». Küllap arvati, et siinpool sinist lompil ei ütle Area 51 midagi ja eurooplaste jaoks lühendati nimi «BlackSite'iks».

Seost «Area 51-ga» pole

«BlackSite» on n-ö järg seetõttu, et eelmise osa lugu siin edasi ei lähe. Uues mängus alustatakse uue tegelase, Delta Force'i eriväelase Aeran Pierce'i kehas ja peategevuskohast suhteliselt kaugel – Iraagis. Sissejuhatavas osas otsitakse väidetavalt massihävitusrelvi, kuid varsti tuleb ilm-

siks tegelik eesmärk – ollakse vaid ihukaitsjateks maavälise päritoluga ainet uurima tulnud neiu. Kõik ei lähe päris nii, nagu peaks, ja Aeran kaotab tiimiliikme.

Ülemused vassivad alati

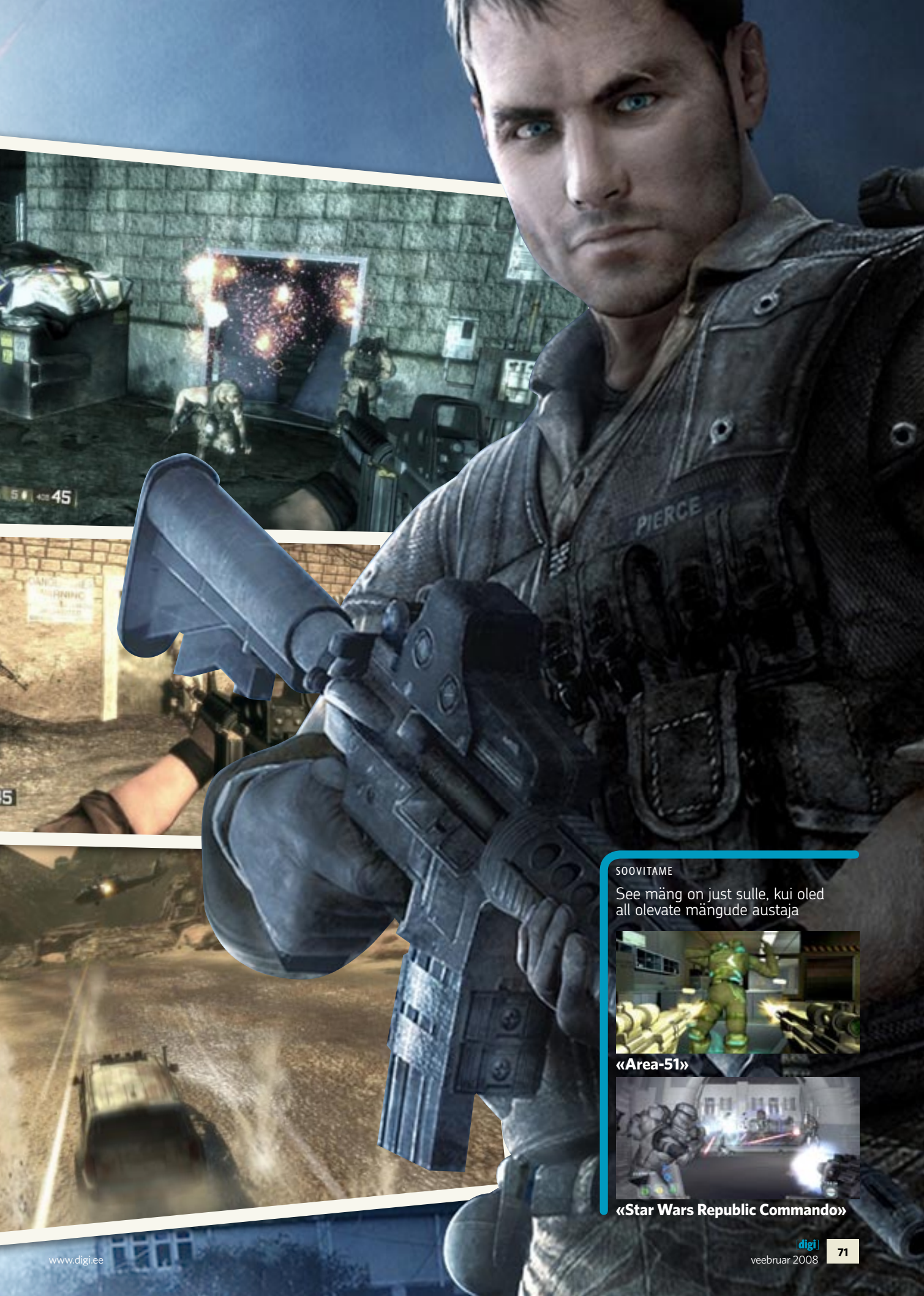
Mõni aasta hiljem saadetakse sama rühm Nevadasse. Ülemused räägivad, et suletud Ohujõudude baasi vallutasid militaariaärmuslased ja nad tuleb peatada. Päris nii see siiski pole. Tegelikult murdsid betooni alla maetud baasist välja inimkatsete ohvrid, kes soovivad neid ebaõiglaselt ärakasutanud riigiga arved klaarida. Nagu taassündinud sõduritest vähe oleks, pääseb koos nendega baasist välja ohtlik ebamaine viirus, mis maapõuest suuri usskolle sünnitama hakkab.

Üksikosa pakub korralikku märulit nii inimeste, mutantide kui monstrumite vastu ja keskmise tulistamise kestusega. Tegevuskohtadeks on enamasti evakueeritud ümbruskonna asulad, kuid lõpus lastakse muidugi ka Area 51-te. Kaardid

on huvitavad, kuid väga liineaarsed. Lausa niivõrd, et tihti ei saa isegi tulnud teed pidi taganeda. Ei õnnestu ka varasemat salvestust kasutada, sest mäng hoiab automaatset salvestust ainult viimasest läbitud punktist.

Mängitavus on iseloomulik FPSidele – jookse relv käes ringi. Kahjuks on sõjariistade valik väike, ühe käe sõrmede jagu leidub reaalseid tulirelvi ning neile lisaks on paar ulmerelva. Põhiliselt leiab kasutust ikkagi tavaline automaat, millega on õnneks väga hea võidelda. Jooksmisele pakuvad vaheldust üksikud auto- ja kopterimissioonid, maa peal saab neljarattalistega ka ise ringi vurada.

Põgusa lisana saab tiimile käske jagada. Selleks on üks nupp ja

SOOVITAME

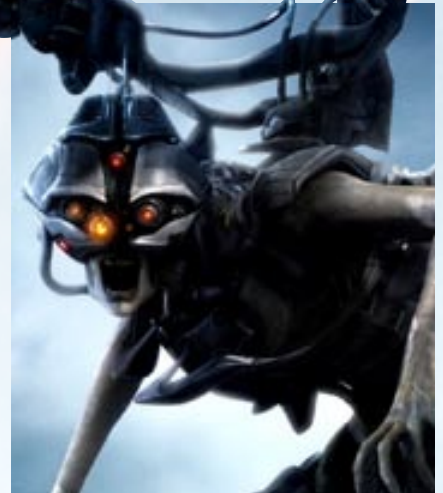
See mäng on just sulle, kui oled all olevate mängude austaja

«Area-51»

«Star Wars Republic Commando»

Millegipärast me ei usu, et ta siia rahumeelselt tankima tuli...

Naiskatsealused «BlackSite'i» moodi.

TEINE ARVAMUS

Igav, ja ma pole ainus, kes nii arvab

● Paar tundi kannatab teha, siis tuleb tüdimus. Räägitakse, et siin on ironilist kriitikat ja varjatud vihjeid USA tegemiste kohta, kuid mina eestlasena sellest aru ei saa ja võib olla jääb mul mängust pool ebaselgeks. Relvi on vähe ja peale automaadi tuleb teisi harva kasutada. Maasurid ei käitu reaalselt, aga arusaadav, see polegi sõidumäng. Pilt on enam-vähem, kuid kuna kasutatakse «Strangleholdiga» sama mootorit, on jälle vaja võimast arvutit. Üldiselt täiesti tavaline FPS, ja kuna seda liiki mängu on palju, ei paista «BlackSite» udest välja.

LAUR J. TARTUST

Tige ebamaine uss-koll, kellele meeldib pead tõsta ja tulepalle sülitada.

käsu sisu oleneb sellest, kuhu kursoriga sihid. Saab lasta uksi avada, millegi taha varjuda või valitud vastasele tina anda. Sügavamalt arendatud pole ka rühma moraalisisüsteem. Kui mängija sõdib hästi, on edukamad ka kaaslased. Kui mitte, on kaassõdurid kobamad. Siiski on neist märkimisväärselt tulu, kuni nad «surma» ei saa. Surm on vaid tinglik – tegelikult viskutakse viga saades pikali ja kui paha-de rünnak tõrjutud, aetakse end taas püsti ja ollakse vapralt valmis järgmise kokkupõrkesse jooksmas. Taastuva tervisega on ka peategelane. Haavata saades piisab tervise taastumiseks sellest, kui mõneks hetkeks varju minna.

Palun rohkem originaalsust

Mitmikosas on esindatud harjumuspärased surmamatsid ja lipu varastamine, ebatavaline on Abduction, kus üks taas-sündinud sõdur hakkab vastaspoolest endale kaaslast tegema. Kuna aga kaarte on ainult kaheksa ja ühes matsis saab olla vaid kümme inimest, pole ime, et internetis mängijaid on vähe.

Mängu valmides Midwayast jalga lasknud tegija tunnistas, et suured bossid sundisid «BlackSite'i» jõuluhulluse ajaks lettidele paiskama. Seetõttu kannatas testimine. Jah, esineb küll mitmesuguseid vigu, ka piinlikke *scripting'* u vigu (midagi ei juhtu, tegelased jäävad kinni), kuid üldiselt tegi [digi] testi arvuti mänguga head koostööd ja oli stabiilne. Pealegi on Unreal 3 mootori tehtav pilt kena ning hea dialoog, hääletööd ja muusikaline taust rõõmustavad kõrvu.

«BlackSite'i» stoori on nauditav. Siin on draamat, valusat kriitikat USA poliitika vastu, mett vandenõuteoretikute mokkadele ja mängu ajaloo kõige lihtsamalt leitavad saladusekastid tarviliku taustainfoga. Teisest küljest ei pakuta midagi enneolematut ja paljud elemendid ei kasuta oma potentsiaali ära. Saanuks mängu kauem arendada, tulnuks sellest ehk isegi Area 51 kuulsusele vastav teos. Praegune meelelahutuskomplekt on nagu poeõun – peaaegu mingi maitsega, aga mitte nii magus kui maal vanaema juures.

LEHO LAHTVEE

BlackSite

HIND: 699 KROONI

Müügil: www.andrico.ee

Demo: -

Protsessor: 3,0 GHz

Mälu: 2 GB

Videokaart: 256 MB DirectX 9.0c ühilduv Pixel Shader 3.0 toega

Helikaart: DirectX 9.0 ühilduv

Vaba kettamaht: 15 GB

Optiline seade: DVD-lugeja

Tarkvara: Windows XP/Vista

[HINNANG]

Märul ja tulistamine on head, aga lisa-lemendid, mis «BlackSite'ile» oma näo annaksid, on liiga pinnapealsed.

[d] hinne:

Kiired ja vigased

«Need for Speed»? Jälle? Seekord on võidusõitmine kolinud seaduslikele võistlustele. Tähendab see seda, et politsei eest põgenemisi ega stoorit ei ole. Kui taustaloo puudumise pärast pisarat ei poeta, siis esimesest on küll kahju.

● Seekordne kihutamine leiab aset erinevatel võistlustel üle maailma, kus mängija peab raha, progressi ja autojuppide nimel võitma ja domineerima (mis tähendab põhimõtteliselt ühe võistluse kõikide sõitude võitmist), et saada Sõidukunin-gaks või kellekski. Oi, kui üllas eesmärk. «ProStreetis» ei ole mingit linna peal tuuritamist ja poodide otsimist, vaid ainult sõitmine – aja peale, kiirendusvõistlused, drift, võidusõit ja muu selline. Ei midagi eriti originaalset.

Keeruline, aga mitte reaalne

Kui NFS-seeria mängud on siiani olnud lõbusad kimamised, mis pole proovinudki ülirealistlikud olla, siis seekord on asjad võtnud imeliku pöörde. Väga palju rõhku on tuunimisel ning tuleb tõdeda, et garaažis rehvirõhu sättimine või aerodünaamikaga jändamine on päris lõbus ... kui süveneda viitsid. Jama on aga selles, et kui oma timmitud masina ringrajale viid, käitub too pehmelt öeldes idiootselt. Pööramine on jabur, auto võib väikese müksu peale üle katuse käia ja üldse ei teki võimsa mootoriga sõiduki juhtimise tunnet. Autod saavad ka viga ning nende

parandamine maksab, mis muudab kogu sõidu pingelisemaks. Selle võrra ajab mitetusutav juhtimismehhanism veelgi rohkem närvi.

Kõrvad tuikavad, silmad kipitavad

Mis kõige jubedam – stoori asendusena saadab sõite teadustaja möla. See peaks vist mängijal päris võistluse tunde tekitama, kui mingi ajudeta kloun kusagil juhheiduuatub. Kui sul kõrvad peas on, teibi nad kinni. Või kui draamast vähem hoolid, saab selle jura seadetest lihtsalt kinni panna. Muusikavalik on kahjuks tagasihoidlik. Mitte halb, kuid lugusid võiks olla rohkem. Graafikaga on aga lugu selline, et pilt ei jookse hästi. Asi pole mitte ainult liiga kõrgetes süsteeminõuetes keskpärase pildi kohta, vaid selles, et mõned pildefektid ei töötagi korralikult ning tuleb sujuva sõidu huvides välja lülitada. Autod näevad välja küll ilusamad kui kunagi varem ning esimesed paar korda on huvitav neid mõlgituna näha, kuid kõik muu on igava välimusega ja ühesugune.

NFSPS on ebaõnnestunud mäng. Sisutühi, närvesõöv ja tuim elamus, mis maitseb rohkem raha tootva petuskeemina kui

tuntud kihutamisseeria väärilise liikmena. Kirju valik erinevaid sportautosid ja võimalus neid modifitseerida on endiselt olemas, kuid mitte midagi sellist, mida me poleks varem näinud. Kõikvõimalikud vead oleksid kuidagi andestatavad, kui sõitmine pakuks lõbu. Paraku see nii ei ole. Aga see kõik ei takista «ProStreetil» olemast lähima poole aasta jooksul Eestis üks müüdumaid mänge, või mis?

[d] REIN ZOBEL II

Need for Speed: ProStreet

HIND: 749 KROONI

Müügil: www.andrico.ee

Demo: http://www.gamershell.com/download_21822.shtml

Protsessor: 2,8 GHz (3 GHz Vistale)

Mälu: 512 MB (1 GB Vistale)

Videokaart: 128 MB DirectX 9.0 ühilduv, Pixel Shader 2.0 toega

Helikaart: DirectX 9.0 ühilduv

Vaba kettamaht: 8,1 GB

Optiline seade: DVD-lugeja

Tarkvara: Windows XP/Vista

«ProStreetis» ei saa panne tippmasinatega päris samaväärseteks putitada.

Kihutamine ei paku midagi erilist.

[HINNANG]

«Need for Speedi» perekonna noorim võsuke ei vasta ootustele ning on jama mäng, ehk isegi kõige halvem NFS siiani.

[d] hinne:

Staaride märul

Inspektor Tequila hakkab uurima politseiniku julma mõrva, kuid satub mitme kohaliku Hong Kongi gängi ja Vene maffia omavahelistesse arveteõiendamisse. Supervõmm ei löö kokkuma ja seisab relvade täristades üksinda ka korralvurite nime eest.

• Eesmärk muutub, kui Tequila (mis on tegelikult hüüdnimi, kuid pärisnime Yuen peaaegu ei kuulegi) vana armastus koos nende tütrega Chicagos pantvangi võetakse. Seistes nüüd juba perekonna eest, jätkab ta ühemehearneena sadade vastaste likvideerimist, kahjustades keskkonda kümnete miljonite dollarite ulatuses.

Hea, et kahju hüvitama ei pea

Kahju maksumus pole väljamõeldud sõnakõlks, vaid mäng ise peab sellekohast arvestust. Nii vihjatakse, et ümbruskond on suurelt osalt lammutatav. Nii see on, isegi osad kiviseinad annavad kuulidele järele ning paljastavad peituvat kurikaela või langevad kokku, võttes Tequilalt kaitsva varju. Tihti esineb ka igasugu ruumilõkse, mis lausa nuruvad kuuli, et paahaaimama-

tutele kurjamatele midagi rasket kaela kukutada.

Siiski pole kõik hävitatav. Natuke maailma jäetakse alles, et Tequilal oleks võimalik trikitada. Hong Kongi seadusesilm oskab seinu mööda trikihüppeid teha, äärtel-reelingutelt alla libiseda või neist üles joosta, end laudadest üle lohistada, kandikukärudel kelgutada ja kõitel vuhiseda. Enamik nipikohtadest hõõguvad ekraanil heledalt ja nende ärakasutamise ei ole mitte ainult efektne, vaid annab kasu ka mängitavuses, sest kui triki sooritamise ajal mõni vastane ees passib, lülitub mäng automaatselt aeglustusrežiimi. Maxpayne'ilikku aegluubis liikumist ehk Tequila Time'i saab ka käsitsi sisse lülitada, kuid «ajapidur» kestab vaid mõne sekundi. Ajaaeglustuse parameeter täitub aga lühikese ajaga.

Teine tähtis parameeter on Tequila Bomb, kus ring on jagatud veeranditeks ning iga neljandiku täitumine (täitub vastavalt vaenlaste elimineerimise osavusele ja kiirusele ning ka nurkades vedelevate paberlindude kogumisega) annab võimaluse kasutada üht erivõimet. Esimeseks on kiire esmaabi, mis annab hinge vaakuale sangarile kriitilisel hetkel natuke lisaenergiat. Teiseks on aja aeglustamisel täpne sihtimine, kolmandaks tulejõu suurenemine ja neljas laseb kangelasel teha 360kraadise manöövri, mis kustutab iga vastase eluküünla. Erivõimete kasutamine annab kestuse ajaks haavamatu- se, lõpmatu kuulivaru ja lisab John Woo trademark'i, lendava tuviparve.

Veel üheks väljapaistvaks omaduseks on Tequila *standoff* id. Need on hetked, kus ümber piiratud politseihoitviter on sunnitud üksikhaaval kõiki- dele kiusajatele kuuli kin- kima, samal ajal ise nende tule eest põigeldes. Neil hetkil on pilt rohkem läbi silmade vaates ning aeg lii- gub teosammul, kuid mitte nii aeglaselt, et sihtimist lap- semänguks teha.

Kogenud mängurile

Üksikosa ei ole kuigi pikk, kuid tegu pole just kõige kergema mänguga. Tõenäoliselt on «Stranglehold» pähklik tehtud sihilikult, sest karmi vägivalda tõttu on mäng lubatud alates 18aastastele – nii eakad mängurid pole enam algajad ning on võimelised trikkide edulisuse ära õppima. Kaasas on ka internetipõhine mitmikosa. Aga kuna mängida saab vaid kuuekesi ja ainult surmamatsides, siis erilist väärtust sellel pole. Sellegipoolest on üksikosas teenitud punktide eest võimalik lahti lukustada mitmikosas kasutatavaid tegelaskujusid. Samas «poes» saab osta ka pilte ja videoid mängu tegemisest, kusjuures müüjaks on John Woo!

Tuntud lavastaja kordab klubipidaja kõrvalosa, mida ta kehastas ka oma 1992. aasta vägivaldalklassikaks saanud filmis «Hard Boiled». Peategelaseks on Yun-Fat

John Woo Presents Stranglehold

Vahelduseks saab küüti koperilt, ja milline plahvatusrohke reis sellest kujuneb.

Aegluubis hetkedel tuhmistab pilt värve ja näitab kuuli lendu täpsemalt.

Tequila standoff'ides tuleb samal ajal täpselt lasta ja kuulide eest põigelda.

Chow, kes mängis Tequila osa ka 15 aasta taguses Woo filmis. Näitleja on laenanud mängule oma välimuse ja loeb ise ka teksti, kuid kuna inglise keel pole ta emakeel, pole see teab kui vaimustav. Sama kehtib kogu heliosa kohta – hääletöö, muusika ja efektid on korralikud, kuid ei midagi erilist. Pilti teeb Unreal Engine 3 ning üldiselt on kõik ilus ja hea, harvad ebameeldivused muljet ei riku.

«Stranglehold» taga peitub tiim, mis paar aastat tagasi tegi üllatavalt hea märgi «Psi-Ops: The Mindgate Conspiracy» ([digi] nr 5). Nende seekordne teos pole revolutsiooniline, kuid pakub märulimastajale paraja annuse madistamist ja filmi austajatele äratundmisrõõmu, sest seal on pärit enamik trikkidest (seda võõrastavam on viimase kaadri James Bondi imiteerimine). [d] LEHO LAHTVEE

John Woo Presents Stranglehold

HIND: 699 KROONI

Müügil: Tallinna Kaubamaja Digimaailm
Gamezone

Demo: [www.gamershell.com/
download_21021.shtml](http://www.gamershell.com/download_21021.shtml)

Protsessor: 3 GHz (soovitatav 2 tuuma)

Mälu: 2 GB

Videokaart: DirectX 9.0c ja Shader Model 3.0 toetusega, 256 MB (ATI Radeon X1300/NVIDIA GeForce 7800 soovitatav)

Helikaart: DirectX ühilduv

Vaba kettamaht: 15 GB

Optiline seade: DVD-lugeja

Tarkvara: Windows XP / Vista

SOOVITAME

See mäng on just sulle, kui oled allolevate mängude austaja

«Max Payne'i» seeria

«El Matador»

TEINE ARVAMUS

Hea mäng, aga...

● Peaks peale minema «Max Payne'i» kaifijatele. Tulistamist on palju ja laskemoon kipub pidevalt otsa saama, sundides hoolikamalt tegutsema. Trikid, eriti «Matrixi» stiilis, on lõbusad. Sõdimiskohtade vaheldus on normaalne, eriti meeldejääv on muuseumis kaose külvamine. Bossivõitlused võiksid olla omanäolisemad. Arvan, et liiga kõrgete arvutinõudmiste tõttu mäng populaarseks ei saa. [d] LAUR J. TARTUST

[HINNANG]

Filmiliku stoori ja efektsusega märul. Mitte liiga lihtne ega kaua kestev. Üksikosa on madinarohke, mitmikosa tühine.

[d] hinne:

Heitlus kaunitari ja koletise vahel.

Väikeste meeste jaoks liiga suur värav.

Gildi sõjad koobastes

«Guild Warsi» saaga on jõudnud oma viimase osani. «Eye of the North» pole aga päris finiš – see toodi välja kui sild seniste «Guild Warside» ja «Guild Wars 2» vahele. Tähtsaim on siiski, et GWEN on parem kui kaks eelmist GW osa.

● Seekord enam pole uusi klasse ja õpi-poiisi perioodi, kangelasi vajatakse kohe. Üle terve maailma toimuvad müstilised maavärinad, mis paljastavad sügavaid koobastikke. Sina, juba kolmel mandril kuulsust saavutanud kohalik sangar, pead kontrollima, mis lahti. Maaalustes koobastes seigeldes leiad peagi hordide viisi püssirohutunne ettevalmistavaid *dwarfe*, neid koodineerimas uue rassi esindaja asura.

Parimad palad

Selgub, et sügaval maapõues on ärkamas *dwarfide* iidne vaenlane Suur Hävitaja, kes soovib kõigele elavale otsa peale teha.

Justkui tellitult ilmub seepeale teab kust välja armee pahalasi, kelle eest peab tulistjalu põgenema. Päevavalguse kätte tagasi jõudes kohutud teise uue rassi esindajaga, norniga. Nii algabki seiklus, mis toob sind tagasi Tyria kallastele, paika, kus kõik kunagi alguse sai.

GWEN sulandab kokku varasemate osade

head küljed: kuulsuspunktide kogumine, sooloülesanded, lõpmatu kollitapp, pisut lihtsakoelised ülesanded ja, et võrts ei kaoks, on lisatud piiramatult uuritav koobaste süsteem. Neli uut turvisekujundust igale klassile, sada uut oskust, kümme uut kangelast ja kolm minimängu – niimoodi võiks lühidalt kokku võtta uuendused. Kuid mängides on võimalik avastada rohkem. Maastik on endiselt maaliline, inimesed vastavalt soole kas kaunid või hirmuäratavad. Kolle on nii uusi kui vanu tuttavaid, kuid kõik nad on saanud parema tehisintelligentsi. Seekord hakatakse sinu lammutamistele isegi karmilt vastu.

Miski pole täiuslik

Plusse on palju, kuid ka vigu leidub. GWENi helitaust on küll veidi rikkalikum kui eelneval kolmel osal, aga kahjuks pole endiselt piisavalt varieeruvust. «GW: Factionsist» on üle kolinud halenaljakalt halvad hääletööd. Pisut on orki lennatud ka minimängudega. Vahvad täiendused *dwarven boxing* ja *polymock* pakuvad meelelahutust vaid paariks korraks.

«GW: Nightfall» oli liiga lihtne ja kartsi-me, et arendustiim on ennast ammen-danud. Ometi võeti end kokku – oluliselt raskem mängukeskkond pakub seekord väljakutseid ning võimalusi mängida koos sõpradega piisavalt ning pidevalt. Nagu heaks tavaks saanud, puudub ka seekord kuutasu, kuigi olemas peab olema mõni

varasem osa. GW on üks tõsiseltvõetava-maid MMORPG maailmas ja GWEN lisab positsioonile toeks tubli toika. Muide, mängu lõpetades antakse vihjeid selleks aastaks plaanitud «Guild Wars 2» kohta. Eks me näe, kuidas ArenaNet meid üllata-da suudab.

VARMO HELEMÄE

Guild Wars: Eye of the North (lisapakett)

HIND: 549 KROONI

Müügil: www.andrico.ee

Demo: -

Protsessor: 1 GHz (soovitatav 2 GHz)

Mälu: 512 MB (soovitatav 1 GB)

Videokaart: 128 MB ATI Radeon 8500 või NVIDIA GeForce 3

Helikaart: 16bitine DirectX 9.0c ühilduv

Vaba kettamaht: 4 GB

Optiline seade: DVD-lugeja

Tarkvara: Windows 2000/ME/XP/Vista

[HINNANG]

GWEN on eepose viimane ja väärikas peatükk, lahtised otsad tõmmatakse kokku ning tee «GW 2-ni» on sillutatud.

[d] hinne:

Pole ikka päris õige «Call of Duty»

● Kuna «Medal of Honor» ja «Brothers in Arms» seeriad laienesid PSP-le, ei jäänud ka Activisionil muud üle, kui «Call of Duty» kiiresti konkureerima tuua.

Kiirustamise tulemus on veidi lohakas. Näiteks tehisintellekt. Kuigi ka eelmiste Teise maailmasõja PSP FPSide AI pole eri-

ti tark, koperdavad omad mehed siin veel tihedamini ees. Pilt on kriipsu võrra kehvem ning üksikosa väga lühike. 14 kindla rajaga missiooni on jaotatud Ameerika, Kanada ja Suurbritannia sõdurite vahel ning üks kaart võtab aega umbes 20 minutit sõltuvalt raskusastmest ja kaardi

tundmisest. Mitmikosaks pakutakse kaheksat kaarti kuues mänguviisis. Mängida saavad kuni kuus PSPd üksteisega WiFi kaudu ühenduses olles.

Samas on säilinud CoD-idele iseloomulik kiire ja elav märul, mis saavutatakse *autoaim*'i abiga, st et relvad sihivad vastaseid automaatselt. Kui pooldada pigem aeglasemat arengut, saab selle võimaluse välja lülitada. Tegevust ja varieeruvust on, saab hulga tanke vanarauaks muuta ja pommitajas istudes sakslaste hävitajad alla lasta.

Kokkuvõttes on «Roads to Victory» keskpärane. Meelelahutust siit mõneks tunniks saab, kuid CoD seeriale ta au ei tee.

[d] LEHO LAHTVEE

Call of Duty: Roads to Victory

HIND: 799 KROONI

Müügil: www.andrico.ee

Demo: -

[d] hinne:

Kõmmutades kaldalt katakombi

● «Heroes 2» erineb eesistast palju. Ei tea miks, aga üksikosas pole enam avatud kaarte, vaid on naastud ette määratud rajaga mänguviisi juurde. Kolm peategelast on vahetatud ühe OSS-agendi vastu, kes Põhja-Prantsusmaal Teise maailmasõja tulistamistele tüüpiliselt natside tegevusi saboteerib, õhkides nende tehnikat ja

luusides salajastes baasides. Abistavaid kaaslasi on seekord vähe ja nad on sama rumala AIga kui vastased.

Seitse missiooni saavad läbi 6–8 tunniga, olenevalt kogemusest PSPga, raskusastmest ja mängustiilist (kas jooksed, relvad tärisemas, või hiilid iga lasku hoolsalt sihtides). Salvestuspunkte on harva ning

see teeb mängu pingelisemaks. Abiks on aga ajaga taastuv tervis ja kompass, mis näitab põhiülesande asukohta (kahjuks mitte boonuste). Edenemise käigus teenitakse medaleid ja auastmeid, kuid need on väärtusetud.

Mitmikosal on kolm viisi: surmamatt, sama tiimidega ja *infiltration* ehk tegelikult lipu varastamine. Kaarte on kuus, need on üksikosast ümber tehtud. *Ad hoc*'i kaudu saab korraga madistada kaheksa mängijat, *infrastructure* põhjal lausa 32.

MoH seeria viimane väljalase ei uuenda žanri kuidagi, kuid on PSP FPSe ootavale mängurile korralik pakkumine.

[d] LEHO LAHTVEE

Medal of Honor: Heroes 2

HIND: 849 KROONI

Müügil: www.andrico.ee

Demo: -

[d] hinne:

Tantsivad ja kelgutavad pingviinid

väga lahedaks, ja koos hakatakse probleemile lahendust otsima.

Mängus tähendab see seda, et läbida on vaja 33 lühikest kaarti. Tegevusi on kolm: rütmipõhine tantsimine, mis eeldab õigel ajal õige klahvi vajutamist, ning ujumine ja kelgutamine. Viimaste eesmärkideks on võidu- või aja peale kihutamised, põgenemine ning jäätükkide kogumine.

Väga lihtsakoeline, kesise pildiga ja lühike, 3-4 tunniga läbitav mäng pisikestele. Tihti pole pere pisematele rohkemat vajagi, eriti kui aeg-ajalt istub lapse kõrval veel mõni pereliige, et kahekesi koos arvuti taga mängida (paaris saab mängida samuti tantsimist, liulaskmist ja sukeldumist).

[d] LEHO LAHTVEE

• Ilm läks külmaks ja lumi tuli maha. Mingil põhjusel meenusid meile pingviinid, linnuliik, kellest peaaegu saanud talve maskott. Sellega seoses otsustasime mängida kahte pingviinimängu, mõlemad samanimelistest animatsioonidest. «Happy Feetis» kontrollib mängija

Mumplet – pingviini, kellest puudulik lauluhääl ja tantsivad jalakesed teevad hõimus heidiku. Kui ta avaldab arvamust, et toidu ehk kala puuduses on süüdi tulnukad ehk inimesed, ajavad teised pingviinid ta minema. Õnneks leiab ta endale lõbusad sõbrad, kes peavad Mumplet

Happy Feet

HIND: 489 KROONI

Müügil: www.andrico.ee

Demo: -

[d] hinne:

Surfavad pingviinid

surfilauad, tegelased, muusikapalad ja videod. Erinevate laudade ja tegelastega kaasnevad omad oskused ja puudused. Surfamisele on lisatud ka lehekelgutamine ja «kaks mängijat ühe monitori taga» mitmikosa.

«Surf's Up» on mäng, mis võiks olla eesti keeles. Siin on suurepärase hääletõudega esitatud palju humoorikaid videoid, nagu näiteks surfamist kommenteerivad spordikommentaatorid. Hääletõude kõrval kostab taustaks väga hästi sobiv energiline muusika. Unreali graafikamootor jooksub ka päris ilusat pilti. Miinuseks võib lugeda liiga lühikest kampaniaat.

[d] LEHO LAHTVEE

• «Surf's Up» on üks omapärasemaid kihutamismänge, kui seda nii saab liigitada, või ka spordimänge. Mängus pole vaja teha muud kui surfata. Selleks on kasutada mõned nupud klaviatuuril, mis, tõsi küll, pole kõige paremini valitud. On

viis erinevat mitme rajaga asupaika Pen Gu saarel, kus suurtel lainetel trikke teha, takistusi vältida, täpselt väravaid ja libisemispuid tabada ja hõljuvaid «pallikesi» koguda. Vastavalt enda edukusele lukustad lahti uusi radu ja uut nanni, nagu

Surf's Up

HIND: 299 KROONI

Müügil: www.andrico.ee

Demo: www.gamershell.com/download_19489.shtml

[d] hinne:

Ikka ei õnnestunud!

Kolmandas Agatha Christie loomingu ladvikusse kuuluva romaani põhjal loodud mängus «Evil Under The Sun» (eesti keeles «On kurjust päikese all») on Poirot'ist lõpuks saanud juhitav peategelane. Aga kas sellest piisab, et mängu võiks heaks pidada?

• Poirot ootab sõber Hastingsiga Teise maailmasõja päevil Londoni pommitamist. Ajaviiteks jutustab Poirot Hastingsile loo eelmisest suvest, mil ta lahendas mõistatusliku mõrvajuhtumi. Et oleks huvitavam, laseb ta Hastingsil loo arendes teha valikuid ning ennast suunata, andes talle võimaluse mõrv ise «lahendada».

Kuritegu asutakse harutama 1940. aastal väikese Seadrifti saare maalilises hotellis ning lähedases rannikukülas, mis on Saksamaa kallaletungiohu tõttu peaaegu inimtühi. Saare ümber on märgatud vaenlase allveelaevu ning hotellis viibib üksnes käputäis inimesi – mängu ja peagi toimuva mõrva jaoks on loodud suurepärase paranoiline ja ajastutruu atmosfäär.

Näppa asju nagu seiklustes ikka

Poirot asub tegutsema seiklusemänguliku kult: korjab kleptomaaniliselt kõik üles, vestleb kahtlusalustega, tuhnib nende tubades ja kuulab pealt tema kõrvadele mitte mõeldud vestlusi. Aga puudu on mõrv! Poirot ju vähema pärast oma ajurakke liigutama ei hakka. Aga ei, selle asemel aitab ta noorel tüdrukul teha varjaluust lindude vaatlemiseks ja puhastab neid õlist, ostab pulma-aastapäeva kingiks kudumisraamatuid ja jahib sajanedeid tagasi surnud salakaubavedaja kummitust, kes väidetavalt pubis kondab. Nagu mängu esivanimateltgi, on ka selle mängu puuduseks mõistatused, mis pole looga seotud ja mida on arusaamatult palju. Seekord on need vähemalt üsna loogilised.

Issanda loomaaed on kirju

Hotellis viibib Christie lugudele kohaselt kirju seltskond ning mängija ülesanne on lahendada mitmeid erinevaid kuritegusid, et jääks alles üksnes kauni näitleja Arlena Marshalli kägistajani viivad niidiotsad. Lahendust vajavad mitmed probleemid: arvatavasti saarel viibivad natside spioonid, salakaubavedu ning salapäraseid voodoo'le viitavad märgid. Kui mängu keskel mõrvani jõuda, siis selle lahendamine on tehtud seeria kõige kaasakiskuvamaks. Kahtlusaluste ülekuulamine on huvitav ning mugav on asjaolu, et iga hetk saab Poirot' korterisse naasta ja kaardilt vaadata, kus ja mis kell keegi väitis ennast mõrvapäeval viibivat.

Hotell on ilus ja asub kaunis paigas.

Pilt on ilus, aga hägused vaheklipid näivad lohakalt tehtutena. Heli ja sisseloetud tekst on tasemel, kuigi Poirot' suud ei liiguta enam David Suchet. Kurvaks teeb asjaolu, et mängitav ala on väga piiratud ning kuna kohe alguses saab pea kõikjal liikuda, siis peab tüütult mööda saart ringi kolama (puudub eelmisest mängust tuttav vagunite vahel hüppamine). AWE Games lubas, et seekord saame mängu kulgu ise rohkem mõjutada, aga ei. Hetkel, mil aeg mõrvar päeavalgele tuua, juhatab mäng sind ikka õigele teele, isegi kui tõlgendad vihjeid valesti.

Kui kannatad välja edasi-tagasi jooksmise ning naudid pikki vestlusi, omapäraseid tegelasi, Poirot' ja Hastingsi mõnusat huumorit ning Christie head krimisüžeed, siis on see sai sinu jaoks rosinatega. Minule jääb see aga tavaliseks saiaaks, sest lubadused pole täidetud. [d] MARTIN METS

[HINNANG]

Kas seeria eelmiste mängude kitsaskohtad on lahendatud? Ei ole, aga natuke põnevust seiklusemängur siit leiab.

[d] hinne:

Agatha Christie: Evil Under The Sun

HIND: POLE TEADA

Müügil: veel mitte

Demo: -

Protsessor: 1,4 GHz

Mälu: 256 MB

Helikaart: 16bitine DirectX ühilduv

Videokaart: 64 MB DirectX 9 ühilduv

Kõvakettaruumi: 1,5 GB

Optiline seade: CD/DVD-lugeja

Tarkvara: Windows XP/Vista

MacLeod, Šoti mägilane

● Surematud on taas üles tõusnud ja ründavad erinevate mõõkadega ja erinevates ajastutes loodetavasti juba sellel aastal arvutit, Xbox360 ja PS3. Suurbritannia mängulevitaja SCI, Eidose emafirma, teatas aastaid pärast litsentsi omandamist, et «Highlander: The Game» on taas reaalsus kahtlaste PS2 ja Xboxi versioonide silmapiirilt kadumise järel jupp aega tagasi.

Connori või Duncani asemel haarab peategelase rolli uus MacLeod - Owen, kes, varustuseks terariistad ja üleloomulikud võimed, hakkab teiste omasugustega mürgeldama. Stoori on kirjutanud «Highlanderi» seriaali stsenarist. Märlimängu teeb Prantsusmaa WideScreen Games Unreal 3 mootori peale, ja arvestades kogemusi nende kolme varasema märliga, ei tee pöidla hoidmine paha.

Tasuta kangelased

● EA uus ärimudel Play 4 Free töötab mänguritele magusaks suupisteks kujuneda, sest EA plaanib selle käigus välja lasta tasuta allalaetavaid mänge. Esimene neist saab olema suvine «Battlefield Heroes», mis tegemisel «Battlefieldi» võrgutulistamiste seeria loojastuudios DICEs Stockholmis.

«Battlefield Heroes» on multikasarnane võrgumadin, meenutades väljanägemiselt «Team Fortress 2». Teise maailmasõja lahingutegevuses teenitakse punkte, et nendega oma tegelast arendada. Mäng hakkab ise võrdsete oskustega mängureid lahinguks sobitama. Tasuta lõunaid pole muidugi olemas ja EA sissetulekuallikateks saavad mikroülekanded ja mängusisene reklaam, kuid samas lubatakse mängule pidevalt uut sisu luua.

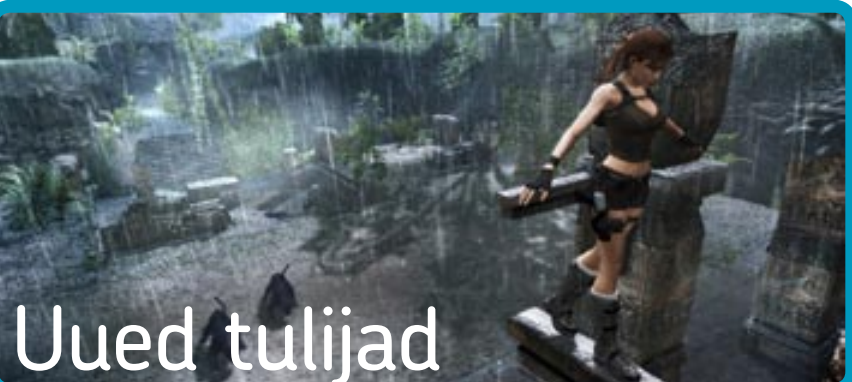

Ka seekord anname peaa hinnana ära mängurihiire. Küsimus on lihtne:

Mis nimega on Saiteki värskem mängurihidinate seeria?

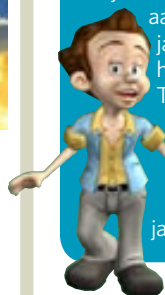

Vastust koos vastaja nimega ootame aadressile play@digiee. Õigesti vastanute vahel loosime ACC ja Saiteki abiga välja mängurihiire Saitek GM-3200.

Uued tulijad

● Larry Loveage «Leisure Suit Larry: Magna Cum Laudest» naaseb. Vanade Larryde sangar Larry Laffer kutsub vennapoja suveks tööle filmistuudiosse, kus tuleb leida räpast infot avaldada soovija. Uus mäng naistemees Larryst kannab nime «Leisure Suit Larry Box Office Bust» ning oodata on seda aasta lõpus arvutile ning Xbox360 ja PS3 konsoolidele. Tegijaks on hulga «Wormsi» mängu loonud Team 17. Juba praeguseks on meelitatud häält lugema palju staare.

● Taani stuudio Deadline Games («Total Overdose») on inspireeritud Bonnie ja Clyde'ist ning nende järgmine

Xbox360/PS3 märlimäng «Faith and a .45» paneb mängijad Luke'i ja Rubyna 1930ndate USAs panku röövima.

● «Tomb Raider Underworld» on ametlik - Eidos kinnitas nii uue Lara Crofti seikluse kui ka «Just Cause 2» arendamist. Taas on ohjad Crystal Dynamicsi käes, kes viib neiu Mehhikosse maiade varemetesse tuhnima. Ilmumist võib oodata sel aastal arvutile, Xbox360-le, PS3-le, PS2-le, Wiile ja DS-ile.
● GRIN Rootsist teeb veel ühte «Bionic Commando» uusversiooni. Uue kuue saab ka originaalne 2D-platvormmäng. Äsjakuulutatud «Bionic Commando Rearmedit» on oodata kevadel allalaetaval kujul arvutile, Xbox360-le ja PS3-le.

[ÜHE LAUSE UUDISED]

● Edasilükkamise tõttu hurjutada saanud «Grand Theft Auto IV» uueks väljalaskekuupäevaks määrati 29. aprill, millest saab pidupäev nii Xbox 360 kui PS3 omanikele.
● Guinnessi maailmarekordite kogust tuleb sel kuul esmakordselt välja raamat «Gamer's Edition», kus kirjas mängudega seotud rekordid.
● EA ja Valve'i mängudekogumiku The Orange Boxi liikmed «Half-Life 2: Episode 2», «Team Fortress 2» ja «Portal» tulevad ka eraldi plaatidel müüki.

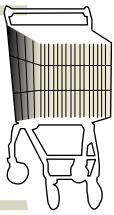
● Blizzard Entertainmenti «World of Warcraft» ületas 10 miljoni aktiivse või kehtiva kontoga kasutaja piiri, mänguritest pidavat 5,5 miljonit olema Aasias, 2,5 milj. Põhja-Ameerikas ja 2 milj. Euroopas.
● EA toob Will Wrighti järgmise eepose, «Spore» arvuti kõrval ka Mac'idele, ja seda samal ajal ehk millalgi sellel aastal.
● NASA kavatses teha võrgumängu, mis oleks nende tegemiste, tehnika, uuringute jms promo- ja õppematerjaliks, sobivat arendusfirmat juba otsitakse.

Kogub hoogu

Kõige mängudevaesem kuu on möödas ja mängudest puhkamise aeg läbi.

VEEBRUAR 2008	1. KV 2008	2. KV 2008	3. KV 2008 JA EDASI	
<p>Conflict: Denied Ops ● 12. veebr 2008 Penumbra: Black Plague ● 12. veebr 2008 Hour of Victory ● 15. veebr 2008 Frontlines: Fuel of War ● 25. veebr 2008 Turning Point: Fall of Liberty ● 26. veebr 2008</p>	<p>Field Ops ● 3. märts 2008 Tom Clancy's Rainbow Six Vegas 2 ● 11. märts 2008 ST.A.L.K.E.R.: Clear Sky ● esimene kv 2008 DUSK-12 ● esimene kv 2008 The Hunt ● esimene kv 2008 Scorpion ● esimene kv 2008 The Precursors ● esimene kv 2008 The Wall ● esimene kv 2008</p>	<p>FarCry 2 ● teine kv 2008 Brothers in Arms Hell's Highway ● teine kv 2008 Postal III ● teine kv 2008 Turok ● teine kv 2008 White Gold: War in Paradise ● teine kv 2008 Legendary: The Box ● teine kv 2008 Huxley ● teine kv 2008</p>	<p>Left 4 Dead ● sept 2008 Battlefield Heroes ● kolmas kv 2008 Tiberium ● kolmas kv 2008 Darkest of Days ● kolmas kv 2008 NecroVision ● kolmas kv 2008 Borderlands ● neljas kv 2008 Sabotage (1943) ● neljas kv 2008 Cryostasis: Sleep of Reason ● 2008 Mirror's Edge ● 2008 Dead Island ● 2008 The Agency ● 2008 ARMA 2 ● 2008 The Scourge Project ● 2008 Warhound ● 2008 Operation Flashpoint 2: Dragon Rising ● 2008 They ● 2008 Fallen Empire: Legions ● 2008 Zeno Clash ● 2008</p>	FPS
<p>Devil May Cry 4 ● 5. veebr 2008 The Club ● 19. veebr 2008 Lost: Via Domus ● 26. veebr 2008 Insecticide ● 26. veebr 2008 Assassin's Creed ● veebr 2008</p>	<p>The Swarm ● esimene kv 2008 Collapse: Devastated World ● esimene kv 2008</p>	<p>Alone in the Dark: Near Death ● mai 2008 Iron Man ● teine kv 2008 Heišt ● teine kv 2008 Tom Clancy's Splinter Cell: Conviction ● teine kv 2008 Mercenaries 2: World in Flames ● teine kv 2008 WALL-E ● teine kv 2008</p>	<p>Jack, the Pirate Cat ● aug 2008 Lego Indiana Jones: The Videogame ● kolmas kv 2008 Prototype ● kolmas kv 2008 Tomb Raider Underworld ● neljas kv 2008 Ghostbusters The Video Game ● neljas kv 2008 East India Company ● neljas kv 2008 Bionic Commando ● 2008 Alan Wake ● 2008 Highlander: The Game ● 2008 Just Cause 2 ● 2008 Witches ● 2008 Totems ● 2008 Evil Days: Pound of Ground ● 2008 Grimm ● 2008 Planet 51 ● esimene kv 2009</p>	MÄRUL
<p>Kings Bounty: The Legend ● 1. veebr 2008 Sins of a Solar Empire ● 4. veebr 2008 Spaceforce: Captains ● 5. veebr 2008 XIII Century: Death or Glory ● 12. veebr 2008 Imperium Romanum ● 22. veebr 2008 The Sims 2: FreeTime ● 22. veebr 2008</p>	<p>Stranger ● 3. märts 2007 Warhammer 40,000: Dawn of War - Soulstorm ● 4. märts 2008 Seven Kingdoms: Conquest ● 11. märts 2008 Command & Conquer 3: Kane's Wrath (Isapakett) ● 24. märts 2008 Lost Empire: Immortals ● märts 2008 Codename Panzers Cold War ● märts 2008 Building & Co: You are the architect! ● esimene kv 2008 Windchaser ● esimene kv 2008 Officers ● esimene kv 2008 Aggression - Reign over Europe ● esimene kv 2008</p>	<p>Supreme Ruler 2020 ● mai 2008 Spore ● teine kv 2008 Tom Clancy's EndWar ● teine kv 2008 Viking: Battle of Asgard ● teine kv 2008 7.62 ● teine kv 2008 Disciples III: Renaissance ● teine kv 2008</p>	<p>Men of War ● kolmas kv 2008 Jagged Alliance 3 ● kolmas kv 2008 War in the Pacific: Admiral's Edition (Isapakett) ● kolmas kv 2008 Heavy Duty ● kolmas kv 2008 The Sims 3 ● neljas kv 2008 Commanders: Attack of the Genos ● 2008 Warhammer: Battle March (Isapakett) ● 2008 Empire: Total War ● 2008 Kingdom Under Fire II ● 2009 StarCraft II ● teatamata Hegemony: Philip of Macedon ● teatamata WorldShift ● teatamata Day Watch ● teatamata Ascension To The Throne ● teatamata</p>	STRATEGIA
<p>The Spiderwick Chronicles ● 5. veebr 2008 Sam & Max: Season 2: Episode 3: Night of the Raving Dead ● 14. veebr 2008 The Experiment ● 15. veebr 2008 Rhem 3: The Secret Library ● veebr 2008</p>	<p>Ford Racing Off Road ● märts 2008 Motorm4x ● esimene kv 2008</p>	<p>Death Track: Resurrection ● teine kv 2008</p>	<p>Race Driver GRID ● kolmas kv 2008 Things on Wheels ● kolmas kv 2008 Voltage ● neljas kv 2008 The Wheelman ● 2008 Rig'n'Roll ● 2008 Grand Raid Offroad ● teatamata</p>	KIHUTA
<p>Sam & Max: Season 2: Episode 4: Chariot of the Dogs ● 13. märts 2008 So Blonde ● märts 2008 Dracula 3 ● esimene kv 2008 A Stroke of Fate ● esimene kv 2008 Simon the Sorcerer 4: Chaos Happens ● esimene kv 2008</p>	<p>Drakensang: The Dark Eye ● esimene kv 2008</p>	<p>Mata Hari ● teine kv 2008 Secret Files 2 ● teine kv 2008</p>	<p>Corrosion: Cold Winter Waiting ● aug 2008 Leisure Suit Larry Box Office Bust ● neljas kv 2008 A New Beginning ● neljas kv 2008 Heavy Rain ● neljas kv 2008 Alternativa ● 2008 Aquarica ● 2008 Prominence ● 2008</p>	SEIKLUS
<p>My Horse and Me ● veebr 2008</p>	<p>Bratz: Super Babyz ● 25. märts 2008 Football Manager Live ● märts 2008 Xyanide Resurrection ● esimene kv 2008 Empire of Sports ● esimene kv 2008 Rayman Raving Rabbids 2 ● esimene kv 2008</p>	<p>Age of Conan: Hybriian Adventures ● 20. mai 2008 Numen ● teine kv 2008 Warhammer Online: Age of Reckoning ● teine kv 2008 Two Worlds: The Temptation (Isapakett) ● teine kv 2008</p>	<p>Sacred 2: Fallen Angel ● sept 2008 Space Siege ● kolmas kv 2008 Dragons Rage ● neljas kv 2008 Demigod ● neljas kv 2008 Stargate Worlds ● neljas kv 2008 Black Prophecy ● neljas kv 2008 Fallout 3 ● neljas kv 2008 Rise of the Argonauts ● 2008 Aion: Tower of Eternity ● 2008 Jumpgate Evolution ● 2008 Guild Wars 2 ● 2008 Dragon Age ● 2008</p>	ROLLIMÄNGUD
		<p>Happy Tree Friends False Alarm ● teine kv 2008 The Tomorrow War ● teine kv 2008 Bionic Commando Rearmed ● teine kv 2008</p>	<p>Beijing 2008 ● kolmas kv 2008 Blood Bowl ● neljas kv 2008 Heroes Over Europe ● 2009 Sensible World of Soccer ● teatamata</p>	MUU

ostujuht

Sülearvutid

1

Samsung Q40

[digi] nr 28

Väike, mõnus ja ülivaike passiivjahutusega tõeliselt kerge, vaid 1,1 kilogrammi kaaluv sülearvuti. Standardvarustuses on kohe kaasas lisaaku ja väline DVD-kirjutaja.

1

Nikon Coolpix P50

[digi] nr 33

Kellade ja viledeta kaamera teeb lihtsalt pilti, kõike muutmist vajada võivat saab siiski ka käsitsi seadistada.

2

Samsung Q45

[digi] nr 32

Järjekordne meistritöö Samsungilt, kelle sülearvutid lähevad järjest paremaks ja kuuluvad kindlalt meie lemmikute sekka. Soovitame.

2

Panasonic Lumix DMC FX-33

[digi] nr 33

Suurt kunsti selle Panasonicu kaameraga ei tee, aga turistikaamerana on ta igati arvestatav riistapuu.

3

HP Pavilion DV2699E0

[digi] nr 34

Gigahertsi- ja gigabaidrallit selle arvutiga ei võida, kuid seltskonnas kadedaid pilke õnnestub püüda küll. Eks ilu maksab ka midagi.

3

Samsung i70

[digi] nr 30

Väga edeva välimusega kaamera, kust saab pildi kätte küll, aga tulemused pole ühtlased. Üllatab võimsa supermakroga.

Monitorid

1

Samsung SyncMaster 245B

[digi] nr 28

Suur, hea pildiga, ergonoomiline ja soodne. Tavaliselt saab selle hinna eest ainult 21- või 22tolliseid monitore. Tuleks kindlasti lülitada ostuplaanidesse, kui läheb vaja suurt monitори.

1

Nikon D300

[digi] nr 30

Innovaatiline ning võimalusterohke kaamera, millele esmapilgul ei oska peale hinna midagi ette heita.

2

HP w2207

[digi] nr 30

Reguleeritavuselt teistest peajagu üle. Arvestades siia juurde veel konkurentsivõimelise hinna ja korras pildi, on testivõit teenitud.

2

Canon EOS 1 D

[digi] nr 29

Hetkel maailma parim selle klassi digikaamera. Norida muidugi saab, aga see on mõnevõrra väiklane.

3

Acer AL2216W

[digi] nr 30

22tollise kuvari kohta väga soodne hind ja korralik pilt ei anna kõhklusteks põhjust. Poolmuidu saadud hea kuvar.

3

Sony α700

[digi] nr 34

Ohtralt positiivseid üllatusi pakkuv kaamera, mis astub konkurentidele juba päris valusalt kannale. Harrastuspiltnik võib julgelt poodi minna, professionaalid ootavad kevadel välja tulevate profiriista.

Parimad [digi] testitud tooted kaheksas kategoorias, viimase poole aasta andmeil (erandiks on digitaalsed peegelkaamerad ja MP3-mängijad, sest seal on toodete uuemine aeglasem). Võrdsete hinnete korral on tabelis eespool uuem toode.

Mobiiltelefonid

1

Nokia 6500 Classic

[digi] nr 31

Üllatavalt meeldiva disainiga Nokia telefon, mille puhul on hea meel tõdeda S40 operatsioonisüsteemi jõudsat arengut.

2

Sony Ericsson T650i

[digi] nr 30

Mõistliku hinnaga disainitelefon, mis oma erilisusega lööb ka kaks korda kallimaid konkurente. Aga kus on eestikeelne T9?!

3

Nokia N81 8 GB

[digi] nr 33

Suur ja raske, aga võimekas multimeediatelefon inimesele, kel vaja telefoniga muusikat kuulata ja videoklippe vaadata.

Kõlarid ja kõrvaklapid

1

Creative Aurvana X-Fi

[digi] nr 32

Üllatavalt kvaliteetsed kõrvaklapid Creative'ilt. Hind on kõrge, aga heli on väga hea.

2

Philips SHP8900

[digi] nr 29

Avatud disainiga klapid, mis igähele ei sobi, kuid heli on väga hea. Lausa nii hea, et lööb vabalt ka meie testis olnud paar korda kallimaid kõrvaklappe.

3

Creative GigaWorks T40

[digi] nr 31

Keskmisest paremad arvutikõlarid, mis erinevad konkurentidest tasakaalustatuna helipildi ning meeldivama kesksageduse poolest.

Lauaarvutid

1

HP Pavilion Media Center m8056.sc PC

[digi] nr 29

[digi] 2007. aasta sügise arvutitesti võitja. Hea hinna ja konfiguratsiooni suhe, kena ja läbimõeldud korpus. Videokaart on nõrk, aga kui mängida ei plaani, siis koduarvutiks väga sobiv.

2

Apple iMac 20"

[digi] nr 30

Idealne koduarvuti: ilus, vaikne, kiire, stabiilne ja nii edasi. Ent samaväärse PC saaksid sa vaata et 10 000 krooni odavamalt. Kahju, hirmus kahju.

3

ML 320 V

[digi] nr 29

Tänuväärsest eestikeelse sisuga arvuti, mis oma konfiguratsiooni-hinna suhtelt tabab naelapea pihta. Täpselt sobiv koduseks töötamiseks-surfamiseks, mängimiseks liiga nõrk.

MP3-mängijad

1

Apple iPod Touch

[digi] nr 34

Revolutsiooniline, enneolematu, seksikas, täis uut tehnoloogiat. Mängib muusikat, näitab pilte, surfab veebis. Touchi kohta pole ükski kiidusõna liiast.

2

Creative Zen

[digi] nr 34

Väike, odav, mugav, SD-kaardi pesaga. Mõistliku inimese valik, kuigi ekraan võiks veidi parem olla.

3

Samsung YP-P2

[digi] nr 34

Puuetundliku ekraaniga, šikk ja särav, uuenduslik ja rabav, aga kasutusmugavuselt jääb natuke Touchile alla, võimaluste poolest lausa märkimisväärselt.

digidoktor

ESITA OÜ ÜSIMUMS: DIGI@ESSHOUSE.EE

Hiired on kõik ühte nägu

[?] Tere! Mul on selline küsimus, et tahaks osta Razeri hiirt, kuid ei tea millist. Millist hiirt te ise soovitate? Mihkel

[d] Mine raamatukokku või sõbra juurde ja küsi novembri [digi] lugeda. Tegime supertesti, kus olid peaaegu kõik Eestis saadavad mängurihiired, 24 mudelit. Seal olid ka kõik Razeri hiired sees. Parimaks Razeriks jäi DeathAdder. Siiski, mänguhiire valimiseks on kogu suure testi info abiks.

On's tasuta või mitte?

[?] Tere, ma olen teie ajakirja ostja alates teisest aastast. Mul tekkis küsimus eelmise kuu lugejakirja kohta, kus kirjutaja ütles, et sai «Counter Strike» 1.6-ga viiruse kaasa. Teie vastasite, et see tuleb osta, on shareware. Kuid leheküljel nimega http://www.soft32.com/download_2541.html väidab, et see on freeware. Ma tõmbasin ka sealt ja kõik on OK. Ma ei taha midagi öelda, aga mulle tundub, et see kirjutaja ei rääkinud ju source'ist? Või mis? Tauri

[d] Tasuta «Half-Life'i» mängu modifikatsioon «Counter Strike», mis aga ei tööta ilma «Half-Life'i» mänguta. Eraldiseisev mäng on Steam'i andmetel endiselt tasuta. Tahaksime panna kõigile südamele, et isegi tasuta programme ja mängulisasid tirides tasub neid tõmmata ametlikelt ja usaldusväärsetelt veebisaitidelt, mitte nurgatagustelt lehekülgedelt.

Koolnukontrolli komitee küsib

[?] Kas on olemas niisugune programm, millega saab kontrollida arvuti ekraani surnud pikseleid? Tervitades, Kristjan

[d] On, neid on suisa mitmeid. Otsi veebist selliseid programme nagu Dead Pixel Buddy või Dead Pixel Tester.

Preili piidleb peeglit

[?] Olen fotograafiahuviline. Kunagi on mul plaanis osta endale peegelkaamera, aga selleks on veel kõvasti vaja raha teenida.

Ma kaldun Olympuse poole, sest mu praegune kompaktkamera on Olympus ja vastavad mälukaardid on selle jaoks olemas. Detsembrikuu [digi] oli Olympus E-3 kohta väga ilusasti kirjutatud, väärt kaamera ju ikka. Aga kui osta, kas siis juba selline võimas aparaat, et mul oleks arenguruumi, või piisab ka u 10 000 krooni maksvast peegelkaamerast? Siis tuleb aga kunaagi hiljem osta kallim ja tunduvalt parem aparaat,

2 X ISTOCKPHOTO

Hiired on kõik ühte nägu ja enamgi veel: treenimata silm võib neid vabalt ka rottidega segi ajada. Kas need on rotid või hiired?

kuna see 10 000-kroonine peegelkaamera jäi «väikeseks»? Paar küsimust veel fotograafiast: mida hindate teie peegelkaamera juures kõige enam ning mida peaks kaamera omamise/kasutamise/ostmise juures tähele panema. Riin

[d] Olympus E-3 on tõesti hea kaamera, kuid seda, kas sul on nii kallist vaja, on võimatu ennustada. Kui sul on tõsine huvi fotograafia vastu, siis on mõistlik teha korra suurem investeering ning ajapikku õppida kasutama kõiki kaamera võimalusi, kuid kui su fotograafiahuvi on leige või sa oled lihtsalt rahulolematu oma kompaktkamera piltidega, siis tasub proovimiseks osta odavam peegelkaamera.

Ka 10 000 krooni maksva peegelkaameraga saad teha väga häid pilte ja neid suurelt välja trükkida, vahe kallimatega seisneb sageli vaid kasutusmugavuses ja lisavõimalustes. Igapäevaselt kaamerat oma töös kasutades kuluvad need lisavõimalused ära, kuid vaid korra nädalas klõpsimise korral oleks võimalusterohkem kaamera lihtsalt raiskamine.

Peegelkaamera juures tuleb kindlasti esikohale tõsta mugavust. Kui kaamera ikka kätte ei istu, siis ei taha sa sellega eriti ka ringi käia, päev otsa pildistamisest rääkimata.

Megapiksliste arvu võib peegelkaamera valikul rahulikult kõrvale jätta, väga paljud pildistajad eelistavadki näiteks pigem 6megapikslist pisut vanemat kaamerat uuele 12megapikselsele kaamerale, sest esimesel on sageli kõrgema tundlikkuse puhul puhtam pilt.

[digi] on ilmunud leheküljesuuruseid pilte, mis pärit 8megapikslistest profikaamerast, 10megapikslistest edasijõudnu kaamerast ning 6mega-

Kontoriarvuti HP D530
Pentium-4 &
XP Professional,
garantii 2 aastat - al. 2980.-

Xeon-professoriga serverid
IBM al. 6990.-

Äriklassi sülearvutid 5990.-

www.arvutiait.ee

piklisest harrastajakaamerast. Kas sa teeksid neil vahet?

Võtta ette vanad [digid], loe läbi kõik fotojutud, mõtle, mis tüüpi pildistaja sa oled, mida sa tahaksid pildistada, kui olulised on sinu jaoks kaamera kaal, suurus, kiirus, tee endale selgeks, milliseid objekte sul vaja läheks, ja siis alles vali sobiv peegelkaamera, olgu selleks siis Canon, Nikon, Olympus või mõni muu.

Kui kuidagi ei saa, siis kuidagi ikka saab

[?] Sattusin lugema detsembrikuu [digi] (nr 32) ja juhtusin rubriigi «Digidoktor» peale, kus üks IT-tehnik väitis, et Vista asendamine XP'ga HP DV6500 läptopis on võimatu, ei pidavat pilt ega võrk korralikult jooksma. Julgen vastu vaielda. Töötab nii võrk kui ka NVIDIA graafika, pluss kogu kiibistik. Tõestuseks, et asi toimib, võib nii [digi] spetsialist kui IT-tehnik lahti võtta sellise lehekülje nagu <http://forum.notebookreview.com/showthread.php?t=165319> ja läbi teha esimeses postituses esitatud õpetuse. Väga puust ja punane seletus, mida ja millal teha! Tund aega pühendumist ja Vista goes bye-bye! Kristjan, Kyne-tehnik

[d] Hoiatame lugejaid siiski, et ülaltoodud aadressil leitavaid juhiseid tuleks järgida omal vastutusel. See võib tühistada garantii ning arvuti mittetöötavaks muuta.

Neil, kes pole kindlad oma oskustes mittetöötavat operatsioonisüsteemi parandada, soovitame tungivalt mitte installida draiverid, mis pole pärit ametlikelt tootjate veebilehtedelt.

[KUU KIRI]

Kilbike ei anna asu

[?] Mul on mure. Minu arvuti sai novembris kaks aastat vanaks. Hea arvuti, eriti ma teda ei piina, aga nüüd on mingi viga juures. Arvutil on Windows XP Professional. Kui panen arvuti käima, siis poole käivitamise pealt jääb seisma, pean tegema restardi. Edasi on kõik korras.

Natukese aja pärast tuleb alla serva kollane kilbike ja arvuti teeb ise restardi, kui aga arvuti seda ei tee, pean ise tegema, sest arvuti on nagu halvatud. Kõige hullem on aga, kui panen plaadi DVD-sahtlisse - ükskõik, kas kuulata või vaadata, kirjutamise ajal on see kollane kilbike alati platsis ja teeb mõne sekundi pärast restardi. Vahel õnnestub plaat valmis ka teha, 1/3 plaatidest läheb untsu. Mida teha? Ja veel sooviksin teada, milline viirustõrje on praegu parim? Jään lootma teie nõuandele, enne kui remonti viin. Äkki läheb kõvaketas läbi? Kõike head soovides L. J.

[d] Ei, kõvaketas tõenäoliselt pole süüdi, kui ta just ei plõksu või muid kahtlasi hääli ei tee. Kollastele kilbikestele oleksid sa aga ammu pidanud tähelepanu pöörama, need näitavad, et Windowsi jaoks on saadaval TÄHTSAID parandusi. Iga kord, kui kilbike välja kargab, peaksid sa sellel klõpsama ja laskma tal uuendused-parandused installida. Kui sa seda varem teinud pole ja kui su kahe aasta eest ostetud arvutil oli peal vaid üheaastane viirustõrjetarkvara litsents, siis on su arvutis tõenäoliselt võimust võtnud kahtlased programmid. Loe sellest [digi], kuidas arvutit viirustest puhastada, ja kui see sul üle jõu käib, kutsu mõni tuttav spetsialist kohale.

Kodukasutaja jaoks tasuta viirustõrjetarkvarast soovitame Avastit (avast.com) ja AVG-d (avg.com), tasulistest näiteks NOD32 ja Kaspersky't. Eemale soovitame hoida ülbest ja pealetükkivast Symanteci Norton Antiviruse tarkvarast.

www.entre.ee
entre
... sinu koju

Nikon

FOTOKONKURSS EESTI VABARIIK 90-1. veebruar - 31. märts 2008 MINU EESTI DELFI

KONKURSIL OSALEMISEKS LAE OMA VÕISTLUSFOTO: pilt.delfi.ee Auhinnafond 25000.-

Konkursi tingimused ja täiendav info: www.entre.ee

Digitaalne peegelkaamera NIKON D40 KIT

6,1 MP
2,5" LCD

Kingituseks binokkel Sportstar 8x25 ja Nikoni fotokooolitus väärtusega 1099.-

Nikon
DSCHOOL BASIC

Tavahind 9990.-

7990.-

säästa 2000.-

Fotokaamera NIKON COOLPIX P50

8,1 MP
2,4" LCD
3,6x OPTILINE ZOOM

Optiline pilditsija, pildistabilisaator

Nikon
COOL SCHOOL

Tavahind 5990.-

3199.-

säästa 2791.-

Fotokaamera NIKON COOLPIX S200

Pildistabilisaator

7,1 MP
Pildistabilisaator

3x OPTILINE ZOOM
2,5" LCD

Kingituseks fotokooolitus väärtusega 899.-

Nikon
COOL SCHOOL

Tavahind 3990.-

1990.-

säästa 2000.-

Fotokaamera NIKON COOLPIX L11

6,0 MP
2,4" LCD
3x OPTILINE ZOOM

Kingituseks fotokooolitus väärtusega 899.-

Nikon
COOL SCHOOL

Tavahind 2490.-

1699.-

säästa 791.-

TALLINN Magistraali keskus, Sõpruse pst 201/203, tel 677 7256 | TARTU Raatuse kaubamaja, Raatuse 20, tel 740 2115

VALGA Vabaduse 3, tel 766 1545 | AHTME Ahtme Kaubakeskus, Estonia pst 30A, tel 332 0700 | PÄRNU Mai Selver, Papiiniidu 42, tel 442 9225

HAAPSAHU Posti 30, tel 473 7030 | RAKVERE Lai 11, tel 322 3203 | PÕLVA Kesk 17, tel 799 4699 | VÕRU Semu Kaubamaja, Vabaduse 1,

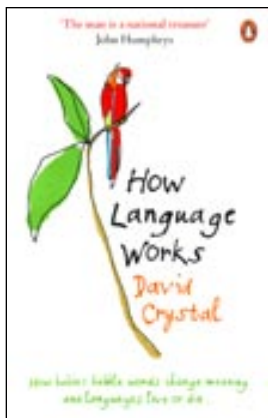
tel 782 1822 | VILJANDI Jakobsoni keskus, Jakobsoni 21A, tel 433 5333 | NARVA Tallinna mnt 16, tel 337 7550

[RAAMAT]

How Language Works

David Crystal

● Mulle meeldivad raamatud, mis räägivad asjadest, mida me peame iseenesest mõistetavateks, kuid millest me tegelikult sisuliselt eriti midagi ei tea. See raamat räägib keelest. Ei, mitte selles mõttes keelest, et milliseid sõnu kasutame, vaid sellest, kuidas te-
kivad häälikud, mis asjad on foneemid, kuidas me kasutame hääletooni, kuidas õpime lugema ja kirjutama, kuidas me sõnu lauseteks vormime, mis hetkel tekib lausele tähendus, kuidas tekitab uued keeled ja miks kaovad vanad. Filoloogid õpivad seda koolis, aga meie, ülejäänud keeleil-
mikud, peame selle kohta ise lugema. «How Language Works» on küll ingliskeelne, kuid tegeleb keele kui sellisega ega ole sugugi inglise keele spetsiifiline. Illustreerimaks, kuidas me keelt tajume ja kuidas me aju keelt analüüsib, toob autor näiteid paljudest keeltest. Igati hariv lugemine. Vahelduseks jälle üks raamat, mis on oma hinda väärt.

[d] SVEN VAHAR

[RAAMATUD]

Salamõrtsuka õpilane Kuninglik salamõrtsukas

Robin Hobb

● Seitse aastat pärast esmakordset eesti keeles ilmumist on ameeriklanna Robin Hobb kirjutatud suurepärase *fantasy* taasilmunud. Ning lõpuks on tõlgitud maakeelde ka selle järg, «Kuninglik salamõrtsukas». Tegelikult on tegu raamatuseeriaga «Kaugelängija Triloogia», mis räägib loo hukkunud printsi sohilapsest nimega Fitz. Võimukandjate soovil treenitakse poiss kuninglikuks salamõrtsukaks, kelle teenused tootsid diplomaatistele arusaamatustele soodsas lõpplahenduse. Kuninglik veri kingib Fitzile ka üleloomulikud võimed, mille abil suhelda loomadega ning manipuleerida inimestega, kuid nende kasutamine ei käi lihtsalt. Nooruki oskused pannakse proovile hirmuäratavate Punaste Laevade rünnakute all ning nagu sellest vähe oleks, tuleb tal ellu jääda ka õukonnaintriigides.

[d] REIN ZOBEL II

[PLAAT]

Raising Sand

Robert Plant & Alison Krauss

● Ühel heal päeval, üsna hiljuti, tuli mulle üks hea sõber külla ja ütles: «Tead mis, vanameister on tagasi.» Mulle ei jõudnud kohe päralt, et mis vanameister. Selle peale ta selgitas, et no tead küll – Robert Plantilt ilmub uus album!

Suurim üllatus oli see, et Robert Planti uus plaat on tehtud koos Alison Kraussiga, kes on ju tegelikult *bluegrass*-kantrilaulja. Seetõttu oli mul plaati kuulama asudes hinges üsna suur ärevus, et mis nüüd küll juhtuma hakkab. Igaks juhuks vaatasin, mida tunnustatud muusikaajakirjad asjast arvavad ja MOJO, Billboard, Rolling Stone, The Sun, Observer, The Guardian, Blender, Uncut andsid kõik väga hea hinnangu, paljud kinnitasid, et seda võiks suisa 2007. aasta parimaks plaadiks pidada...

Kübe bluusi, palju kantrit (aga head kantrit, mitte sellist eestimaist, mida õlle kõrvale jauratakse), veidi rokki, veidi 1960ndate aastate muusikat, sutsu vana Led Zeppelini hõngu, mõned sügavad mõtisklused ja ilusad rahulikud ballaadid. Omamoodi karge ja omamoodi soe ning mitte miski ei häirinud kõrva – muusika lihtsalt tuli läbi kuulaja, puudutas teda ja läks omasoodu edasi. Väga hea tunne oli.

[d] MARKO TIIDELEPP

[FILM]

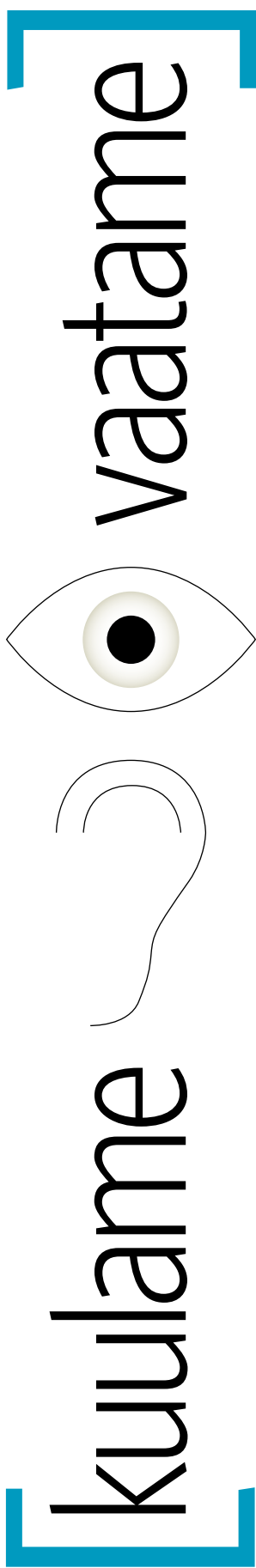
Charlie Wilsoni sõda

● Pea iga päev kuuleme uudistest, kuidas meie poistel Afganistanis läheb. Aga ilmselt ei tea valdav enamus meist, miks nad seal on. Mõnel võib-olla koidab, et omal ajal ründas Nõukogude Liit Afganistani ja meie poisid pidid seal siis ka sõdima. Aga jällegi, miks?

Lühidalt öeldes, osaliselt Charlie Wilsoni pärast. Wilson oli üsna tundmatu USA kongressi liige, keda huvitasid rohkem naised ja viski kui maailma muutmise, aga asjaolude kokkulangemisel sai temast 1980ndatel see mees, kes peaaegu üksi lükkas käima Nõukogude Liidu vastase operatsiooni Afganistanis ning pidas USA eest salasõda. Peale selle, et ajalugu võib kirja panna raamatusse, saab seda edasi anda ka filmis. «Charlie Wilsoni sõda» peaks olema kohustuslik vaatamine kõigile eestlastele. Esiteks, et mõista, mis toimub Afganistanis ja Iraagis, ning teiseks, et näha, milliste pingutuste ja mahhinatsioonide tulemusena üks USA-sugune suurriik üldse on suuteline mõnele teisele riigile ohu korral appi minema.

[d] HENRIK ROONEMAA

Parimaks antiviiruseks tunnistati ESET NOD32!

Korraliku viirusetõrjeprogrammiga kaitsmata arvuti võib tekitada palju peavalu ning paksu pahandust. Kuna erinevad arvutiviirused ja muu nuhkvara muutub üha salakavalamaks ja raskemini avastatavaks, ei suuda sugugi kõik antiviirused pakkuda arvutile ja selle omanikule vajalikku kaitset. Seepärast on parim viis oma arvutit ja selles sisalduvaid andmeid kaitsta 2007. aasta parimaks antiviiruseks tunnustatud ESET NOD32-ga.

Tõenäoliselt teab enamus arvutikasutajaid, et usaldusväärse antiviirusega varustamata arvuti on kerge saak kõikvõimalikele arvutiviirustele ning nuhkvarale. Vaevalt soovib keegi, et „tänu” kaitsmata arvutile õnnestub soovimatutel külalistel tuhnida Sinu isiklikes failides, lugeda Su elektronposti või mis veelgi hullem - tühjendada Sinu pangakonto. Sest on ju Eestiski taolisi juhtumeid esinenud küll ja küll, kusjuures ohvriteks osutuvad tihtipeale need arvutikasutajad, kelle arvuti on jäänud piisava kaitseta.

Usutavasti oskab vilunud arvutikasutaja nimetada mitmeid häid viirusetõrjeprogramme. Sellest hoolimata võib ka kogunud tegija seista ühel hetkel küsimuse ees, et millist programmi siiski eelistada? Et milline on see kõige-kõige parem valik? Sellele küsimusele aitavad vastata professionaalid, kes on võtnud endale südameasjaks just erinevate viirusetõrjeprogrammide testi-

mise ja pingeritta seadmise.

Nimelt kuulutab veebikeskkond Anti-Virus Comparatives (www.av-comparatives.org) iga aasta lõpus välja parima viirusetõrjetarkvara. Testide tulemusena tunnistati 2007. aasta parimaks antiviiruseks ESET NOD32.

Et tuua välja erinevate viirusetõrjeprogrammide tugevad ja veidi nõrgemad küljed, aga ka nende poolt tehtud arendused ja edusammud, testib AV Comparatives erinevaid viirusetõrjeprogramme aastas neljal erineval korral. 2007. aastal tehti vahekokkuvõtted veebruaris, mais, augustis ja novembris. Neist igal korral tuli testitavatel antiviirustel omavahel rinda pista ülesannetes, mis hõlmasid nii skanneerimiskiirust, veateadete usaldusväärsust, võimet avastada erinevat tüüpi viiruseid jne. Erineva iseloomuga ülesanded lahendas aasta kokkuvõttes kõige edukamalt ESET NOD32, jättes seljataha mitmed teised nime-

kad konkurendid nagu Kaspersky, AVIRA, F-Secure, McAfee, Microsofti jt. Seejuures on oluline fakt, et AV Comparatives'i poolt läbi viidud testile pääsevad vaid kõrgeima kvaliteeditasemega viirusetõrjeprogrammid, mis suudavad avastada ka kõige salakavalamaid ning keerukamaid viiruseid.

ESET NOD32 saavutas neljas erinevas testis koguni kolmel korral kõrgeima hinde (Advanced+), ühe testi tulemusi hinnati aga paremuselt teise hindega (Advanced). Seejuures on märkimisväärne, et läbiviidud testides ka juba tugevuselt kolmanda hinde (Standard) saanud viirusetõrjeprogrammid on kõrge usaldusväärsusega ja võimaldavad avastada enamikke viiruseid.

Samas tunnistati ESET NOD32 AV Comparativesi poolt parimaks viirusetõrjeprogrammiks juba teist aastat järjest – sama tiitli sai ESET NOD32 ka 2006. aastal.

ESET
NOD32
Antivirus

Lisainfo:

www.av-comparatives.org

http://www.virusbtn.com/news/2007/12_12.xml

ESET Smart Security

Kallim ja õhem?

● Loodan, et teil on hea meel, et teile uuenduste kohta kirjutan.

Alustan negatiivsema osaga – [digi] läks kallimaks ja samas ka õhemaks. Mulle jäi silma, et ajakiri oli taas tavapärase paksusega ehk 82 lk, eelmisel kuul oli see number 90 lk. Imelikul kombel ma aga ei suutnud leida ühtegi teemat, mida te ei oleks käsitletud, suuri teste oli 2, väiksemaid järele proovitud vidinaid oli endiselt 13 jne. Te kas olete kirjutanud vähem teksti või siis leidnud uue vapustava mooduse, kuidas paberit säästa.

Liigun edasi uue disaini juurde – kõik on väga tore ja ilus kuni rubriigini «Järele proovitud». Terve selle rubriigi vältel saatis mind selline tühjuse tunne, et nagu midagi oleks puudu ja oligi. Värv oli vähemaks jäänud, leht oli valgem.

Ma muidugi ei tea, kas see on kindlaks määratud, et kaanel olev [digi] märk jääb alati samauguseks, kuid pakun välja, et selle võiks näiteks teha ruumiliseks või lisada sellele mõningaid värve või illustreerimisi (nt talvel jõuluvana oma saaniga veel sinna peale, suvel sobiks päike, [digi] sünnipäeval küünlad ja tort, jne). Jällegi midagi huvitavat ja teistsugust.

Hindamissüsteem – tõsi ta on, et 5 punkti süsteemis teadvustab inimene endale skoori rohkem kui 10 punkti süsteemis – hea idee.

Creative Zen – mina kui Creative'i patrioot ostsin ka endale selle pleieri ja pean tõdema, et tegu on tõesti väikse imega. Mainin seda siinkohal seepärast, et detsembris kirjutasite, et kahjuks ei saa seda pleierit kasutada fotopangana, st et ei saa mälukaardilt faile pleierisse tõsta. See viga on uuema *firmware*'iga parandatud. Muide, on olemas ka 32 GB Zen, nii et sinna mahub oi-oi kui palju pilte. Peep

[digi] vastus:

● Aitäh kirja eest, aga muretsemiseks pole põhjust. Jaanuar on ajakirjades ikka reklaamivaesem kuu ning ajakirja mahus hoidsimegi kokku enamjaolt just reklaamide arvelt. Sisu on kõik olemas, nagu sa ise ka märkasid. «Järele proovitud» rubriik ei meeldinud meile endale ka sellisena, nagu välja kukkus, ja selles ajakirjas proovime lõbusamalt. Andke teada, kuidas meeldib.

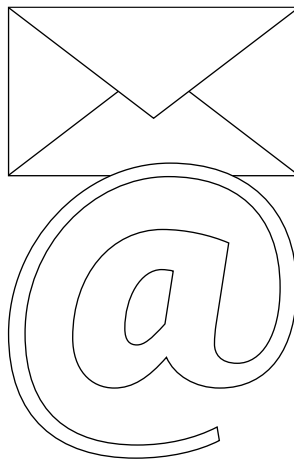
Miks odavaid telefone ei testita?

● Ei hakka ajakirja kohta kiidusõnu ütleva. Aga loen esimesest numbrist alates ning see peaks näitama minu arvamust teie väljaandest.

Avaldan toetust sellele lugejale, kes soovis terminoloogia lahtiseletamist. Tõsi ta on, et arvutimaailmas kehtib teatud segakeel ning vahel on kõiksugu terminoloogias raske orienteeruda. Eriti mis puutub nõuande osa. Samuti mängude erinevaid kategooriaid. Pole küll mängusõber, aga kuidagi häirib, et ei saa pihta, mida üks või teine täheühend tähendab. Praegu on seetõttu minu lemmikuks just tootetutvustused, kus kasutatakse head, huvitavat ja lahedat kirjapruuki.

Üks soov oleks veel. Testige ka kõige odavaid telefone. Muudel aladel on odavad kraami testides rohkem, aga nagu jaanuarinumbri kirjutatakse, 4000 krooniga saab igava töötelefoni,

saabunud post

Kirjuta meile:

● e-posti aadressil
digi@presshouse.ee

● aadressil

[digi]

Liimi 1

10621 Tallinn

mida firmajuhid töötajatele ostavad. Minu ülemus saaks sellise jutu peale krepsu. Peeter

Kirjutage rohkem vabavarast

● Olen juba mõnda aega [digi] lugeja olnud ning siit nii mõnegi hea nõuande saanud. Väga meeldivad mulle teie ülevaated rohkem ja vähem kasulikest uutest vidinast. Samas tahaks [digi] näha enam vabavaraga seonduvaid teemasid. Nagu ma aru olen saanud, kirub kogu teie toimetust (koos muu tsiviliseeritud maailmaga) pisipehmet uut nurisünnitist, Windows Vistat. Samas pole peale mõne üksiku lausekese stiili «pöörduge Windows XP juurde tagasi» alternatiive tutvustatud. Maailmas leidub 100+ Linuxi distributsiooni ja mitmeid BSD distributsioone. Ma ei arva, et neid kõiki peaks nüüd kajastama, kuid levinumate kohta võiks ju ülevaate teha. Võiks tutvustada ka Windowsi all töötavat vabavara. Mart

Parem pool tera kui tühi koor

● Lugeses uudishimuga viimast [digi] numbrit, hakkas mulle silma üks pisike sisuline keeleaps, mis arvutimaailmas tähendab aga suurt apsu :) Nimelt «Värske kraami» rubriigis leheküljel 9 on kirjutatud pealkirjas «Pool gigabaiti sülearvutisese», kuid artiklis (leheküljel 10) tuleb juttu Hitachi uuest 500 GB (ehk poole terabaidi) suuruselt sülearvuti kõvakettast. Sisuliselt on siis eksimine 1000 kordne. Sellest tulenevalt oleks sobinud vastava artikli pealkirjaks pigem «Parem pool tera kui tühi koor». Romi

[digi] vastus:

● Sven palub vabandust. Tegijal juhtub. Aga ühtlasi kinnitab Sven jumalakeeli, et ta teab tegelikult, mis vahe on gigabaidil ja terabaidil.

Tasetasetase

● Ma ei hakka pikalt keerutama ja ütlen kohe alguses ära, et see ajakiri, mida te praegusel hetkel teete, on tõeline tase. Teid on kiidetud, vähem ka laidetud, kuid mitte kunagi maha kantud. Aga kuna ma ei näe mõtet, et alustada teile jällegi kiiduavalduste esitamisest, siis hakkam oma kirja tähtsaima osaga peale.

Esiteks tahaksin rääkida teie eelmisest numbrist. Kuigi ma lubasin, et enam teid ei kiida, pean seda siiski tegema. Ehk siis – see oli tasetasetase. Nii head tulemust ei ole minu silmad näinud ja käed varem tundnud. Uuenenud kujundus oli vapustav ja hindamissüsteem samuti suurepäraane. Loodan, et te neid niipea ei vaheta. Siinkohal kiidusõnad Holger Vagale (ma ei julge sinatada, et öelda lihtsalt Holger :)). Uskumatu, mida Kristjan Kaljund ja Sven Vahar olid teinud. Kristjan oli üles kirjutanud 20 ülitähtsast õpetussõna, millest on talvefotograafide kindlasti kõvasti abi. Võiksin kogu [digi] meeskonna siin lakke kiita, aga see kõlaks rohkem nagu pugemine :)

Väga meeldiv oli see, et tutvustasite ajakirja valmimisprotsessi. Väga huvitav lugemine. Tore on ka see, et olete hakanud lugejatele rohkem nänni jagama ja kajastate populaarsemate veebilehtede edetabelit. Koerte Orkut ja võimsate sülearvutite test on vaid mõned näited, mida

eelmisest suurepärasest numbrist leida võis. Ma küll lootsin, et sellest kirjast ei kuku välja mingi ülistus, aga siiski. Te väärte seda. Tõsiselt.

Loodan, et teie ajakiri täieneb ja uueneb pidevalt ning et teil selle tegemisest kunagi isu otsa ei saa. Edu, edu ja veelkord Edu! Sander.

Kas toimetus loeb mu mõtteid?

● Olen teile juba mõnda aega kirjutada tahtnud, selle tarvis ka mõtteid kogunud. Mõtlesin oodata jaanuarikuu [digi] ära ning siis veidike arutleda. Ja mida ma nägin, kui hakkasin uut ajakirja vaatama – minu mõtteid oleks justkui keegi lugenud. «Top 5 kodulehte» läks nüüd küll kümnesse. Teie uus kujundus on ka 10 punkti väärt. Ahjaa, nüüd juba 5 punkti. Silm puhkab kohe, kui kui ei pea toodete andmeid jms taga ajama. Olete suutnud need väga hästi nähtavaks teha. Osade ajakirjade kujundus on nii igav, et isegi oma lemmikteemat ei viitsi jälgida. Selles ajakirjas on aga hoopis vastupidi – minu jaoks tundmatu maa saab alati avastatud.

Ühte asja tahtsin veel küsida: mis sai nimelt nendest DVD-plaatidest, mis pidid ajakirja jõudma? Julgen arvata, et enamik inimesi saab seda endale juba lubada. Siim

[digi] vastus:

● Plaadi uuendamise projekt on ka plaanis. Meil on mõtteid, mida plaadiga teha, aga esimese asjana teeme ajakirja kujunduse värskemaks. Praegu arvame, et sügiseks oleme plaatidega midagi uut ette võtnud.

Vigade parandus teemantide teemal

● Olen ennegi teile mõned korrad kirjutanud ja loen ajakirja huviga. Jaanuari [digi] olete teinud väikese vea «Üks-Null» rubriigis (lk 16). Pole sel lehel ka õiget pealkirja – «Üks-Null». Seal olete teinud juttu Maalt leitud teemandi kohta, mis oli 3106 karaadi suurune. Sellest lõigati omakorda 9 suurt ja 96 väikest teemanti ning need ka lihviti. Kõige suurem on 530karaadne (täpsemalt 530,20 karaati) briljant täpsema nimega Suur Aafrika Täht (Great Star of Africa), teil on seal aga pandud lihtsalt teemant ja lihtsalt Aafrika Täht. Suurel Aafrika Tähel oli ka teine nimetus, Cullinan I. Muideks, need 9 suuremat briljanti asetsevad Inglismaal. Suur Aafrika Täht on Inglismaa kuninganna skeptri otsas, suuruselt järgmine, Cullinan II (317,40 karaati), asetseb kuningakroonis. Kaks suuruselt järgmist – Väikesed Aafrika Tähed (94,45 ja 63,65 karaati) – kaunistavad kuninganna Elizabethi krooni. Viies (18,85 karaati), südamekujuline, on kuninganna prossis. Suuruselt kuuenda, markiisikujulise (11,55 karaati) kivi, kinkis Edward VII kuninganna Alexandrale. Ülejäänud «suured» kivid on suhteliselt väikesed: 8,80, 6,80 ja 4,40 karaati. Läksin võib-olla natuke liiale, aga ega see informatsioon niisama külge mööda maha ei jookse. Janar

[digi] vastus:

● Aitäh põhjaliku teemanditeemalise ülevaate eest. Kui me eksisime, palume vabandust ja loodame, et lugejad jätavad su kirjast õiged faktid meelde.

[KUU KIRI]

Väike fragment kilomeetrisest kirjast

● Ma loeksin meelsasti nende tööneegrite kasulikke kilde, kes iga päev ninapidi vastu digiseadmeid töötavad – disainerid, fotograafid, animeerijad, režissöörid jne. Hea, kui naistekat toimetab keegi konkreetne inimene, et see oleks nagu tema autorikolumn. Jaanuarinumbris oli «Naistekas» juba palju kargemaks ja mõistlikumaks muutunud, ei olnud ainult roosad mälupulgad ja karvadega kõrvaklapid. Siiski võiks vahel keskenduda ka teenusele, mida kasulikku saaks lugeja juba olemasolevate digividinatega ise teha. Äkki saaks koduste vahenditega kuidagi särgi peale ise pildi?

Kujundusest. Jaanuarinumbrist sirvides näen, et mingid arengud toimuvad, kuid need arengud on alles pooleli. Huvitav mõte oli see «digitaalsete» värvide kasutus kujunduses, pean silmas neid triipe ka kaanel. Viimasel ajal, eriti seda kõrvitsate rida jaanuarinumbris nähes, mõtlesin, et olete vist sellest väsinud ja otsite uut teed, millega edasi minna? Peatoimetaja tekst oli megasuure fondiga. Tekkis küsimus, kas tal pole midagi öelda ja nii täidetakse ruumi või on tema sõnum kujunduse läbi lihtsalt meelega üledoseeritud. Ootaks enam tihedust, rohkem liigendatust, pisikeses kirjas nupukesi. Tihedus aga ei tähenda, et ei tohiks olla üleleheljesuurus pilte või illustatsioone artiklite juures. Isegi ilusatest reklaamidest tunneks nagu puudust. Reklaamige, et olete loomingulise trendirahva ajakiri, ja saate ehk äkki kohe Dieseli või Mac'i plakati lehte. Tuuli

[digi] vastus:

● Tegelikult oli Tuuli kiri mitu-mitu-mitu korda pikem. Kohe üks kõige pikemaid ja kindlasti kõige sisutihedamaid lugejakirju, mis me üldse saanud oleme. Tuuli, sa rääkisid meile nii paljudest asjadest ja andsid nii palju nõu, et meil on väga hea meel sulle anda auhinnaks üks väga hea klaviatuuri-hiire komplekt, Cordless Desktop MX 3200 laser.

Oleme nuputanud, kuidas kaant nii muuta, et see oleks värskem, aga samas erinäoline ning inimlik, mitte lihtsalt üks vidinahunnik. Selles osas me veel mõtleme, aga kõigi lugejate ettepanekud (ja miks mitte visandid!) on ka teretunud.

Tahan lugeda rohkem konsoolidest

● Esiteks ma tahaksin öelda, et teie ajakiri on super. Mul on mõte, kuidas muuta ajakirja mitmekülgsemaks ja huvitavamaks nii endale kui ka teistele. Kindlasti on [digi] Sony PSP omanikest lugejaid. Oleks tore, kui te pisut rohkem kirjutaksite PSPdest oma ajakirjas: uutest mängudest, lisavidinatest jne. Rubriik «Tulekul» käib minu arust arvutimängude kohta, aga oleks hea, kui oleks sama rubriik konsoolide kohta ja oleks pikk mängude nimekiri (nt tähestiku järjekorras ja taga, mis tüüpi FPS...) ja seejärel oleks eri värvi tulbad ja kuupäev või kvartal. Nii teeksite ka ajakirja pikemaks ja palju mitmekülgsemaks. Markus

[JÄRGMISEL KUUL]

● Nüüd te kukute üllatusest istuli: järgmise kuu parimale lugejakirjale anname koostöös Olympusega auhinnaks Olympus x 790SW vee-, tolm- ja pörituskindla foto-aparaadi. Ja et oleks head kirjad!

Kersti

Su hüüdnimi on Konn, eks? Kas konnad on praegu talveunes?

Minu päeva mahub tavaliselt kolm treeningut, ma töötan aeroobikatreenerina. Hommikul ja õhtul on tunnid, vahepealne aeg kaob tundide ettevalmistamisele või oma stuudio asjade korrashoidmisele.

Vau, siis sa oledki konn. Kuidas sa jõuad kolm trenni järjest täididega hüpelda?

Ega kolme tundi järjest ei jõuagi. Hommikul tavaliselt üks ja õhtul kaks trenni. Ja treener peab oskama ennast piisavalt säästa.

Nii et sa oled väike ja tugev nagu Aatomik?

Suur ja tugev hoopis, 178 cm pikk ikkagi.

Mis tüdruku tugevaks teeb, vitamiinid?

Vitamiine karbi seest ei kõrbista, küll aga värsket mahla, puuvilju ja juurvilju... praegu näiteks on mandariinid iga päev kodus, ja neid ikka mahub mu sisse.

Kui sa aeroobikat vihud teha, mis muusika sa siis taustaks kõige parem on?

Tundide jaoks on eraldi plaadid, mida poest osta ei saagi. Neid tellitakse, valikus on igasuguseid stiile: popp, disko, *house*, *funky*, mida iganes.

Nii et ma ei saagi kodus niisama üksi jalga keerutada, pean sinuga sõbraks saama?

Täpselt!

Kas mõni paksem tädi või onu on sinu juures kunagi minestanud ka?

Ei seda pole juhtunud, vahel on mõnel veidi halb hakanud, näiteks pea hakanud ringi käima. Aga see ei tule tihti mitte ülekaalust, vaid sellest, et pole trennipäeval piisavalt söödud.

Ma olen juba ammu tahtnud spetsialistilt küsida, mis asi see *strip-aeroobika* on?

Meie stuudios on hästi lahe *strip-dance*'i tund, kus tunni jooksul õpitakse selgeks lahe ja naiselik tantsujupp, milles on omal kohal ka parimad striiptisplastika liigutused.

Sinu juhendamise!

Ei, striiptisaeroobikat ei ole mina selgeks õppinud. Aga ukse tagant olen piilunud.

Kas seda saavad mehed ka tulla tegema? Mul oleks huvi küll.

Meie stuudio on ainult naistele.

Kersti

Mobiiltelefon: Nokia 7373

E-post: mitu korda päevas

SMS: paar korda nädalas

Muud vidinad: iPod classic, Sony Vaio

Kui palju maksab auto tegelikult?

10 886.00
kuus

15 100.00
kuus

“Autoostja käsiraamatust” leiad 400 Eestis müüdava uue auto kohta:

- Milline on auto hind, bensiinikulu ja varustus, millised on liisingutingimused ja varuosade hinnad
- Kui hästi mudel hinda hoiab

Iga auto kohta oleme välja arvutanud summa, mis näitab, kui palju **TEGELIKULT KUUS KULUTAD**, kui sellise auto ostad.

Raamatu tellimiseks:

- helista 661 6186
- saada e-kiri levi@presshouse.ee

Hind tellides
89.-
(jaemüügis 99.-)

TELLI ThinkPad JA SÕIDA TASUTA

Kampaania tingimustega tutvu lähemalt: www.zebra.ee

ThinkPad X61s (kood UK43KSH)

Intel Core 2 Duo L7500 (1.60GHz), 2GB op.mälu + **1GB Intel Turbo Memory**, 160GB kõvaketas, 1GB Intel Turbo mälu, 12.1" XGA(1024x768) Intel X3100 graafikakiirendi, 1GB võrguliides, WiFi Intel 4965 a/g/n, Bluetooth, Modem, Sõrmejälje lugeja, Aku kestvus kuni 3.1 tundi, Kaal 1.24kg, Windows Vista Business, Garantii 3 aastat
Powered by Intel® Centrino® Processor Technology

Hind ~~25 900.-~~ **23 900.-**

ThinkPad T61 (kood UZ26DSH)

Intel Core 2 Duo T7250 (2.00GHz), 1GB op.mälu, 160GB kõvaketas, 14.1" XGA(1024x768) Intel X3100 graafikakiirendi, DVD±RW DL, 1GB võrguliides, WiFi Intel 3945 a/b/g, Bluetooth, Modem, Sõrmejälje lugeja, Aku kestvus kuni 5.5 tundi, Kaal 2.35 kg, Windows XP Professional, Garantii 3 aastat
Powered by Intel® Centrino® Processor Technology

Hind ~~23 700.-~~ **21 700.-**

Hinnad sisaldavad käibemaksu. Garantii teostab IBM Eesti.

lenovo

